

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljimi, razmnožen na ciklostili. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v razsojenjani Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7796600

GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432/731190

1500 LIR POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI SPED. IN ABB. POST. GR. 1/50%

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

CartaSi

VISA **MasterCard**

Gotovina - povsod na gotovo!

NEDELJA, 26. MAJA 1996

Prisega, ki Finija spravlja na laž

SERGIJ PREMUR

Včeraj popoldne je nekaj manj kot sto fašistov, zbranih za tržasko cerkvijo sv. Antona, s stegneno roko trikrat zaprislego »grupam za nacionalno obrambo«, kot jih je označil clovek, ki ni zadnji in neopomembni Mussolinijev nostalgik, pač pa evropski parlamentarec Nacionalnega zavezništva Gastone Parigi. Prizor je bil shrhljiv, vsaj za one, ki niso tudi po padcu berlinskega zidu pozabili na antifasizem.

Včerajsnji sočasni manifestaciji skrajnolevičarskih avtonomistov in skrajnodedničarskih fašistov sta se enkrat zgovorno pokazali, kako je zmotna in zavajajoča teorija o nasprotujočih si ekstremizmihi: pa ne samo, ker so med levicariji prevladovali glasba raege, pisane obleke in smeh (pa tudi nepotrebno nasilna gesla), med desničarji pa črne zastave, celade, usnjene rokavice, gesla o smrti in razne vulgarnosti. To je folklor, pa čeprav zgovorna in nikakor ne naključna.

Morda je folklor tudi poziv evropslanca, a Parigi je sam priznal, da je to prvi apel v okviru vsedržavne strategije in da je izbral Trst zaradi posebnega pomena, ki ga ima to mesto - kot dobro vemo se iz časov požiga Balkana, prvega škvadrstičnega požiga v mestu, ki je imelo tudi takrat poseben pomen...

Finii in njegov tržaski zastopnik Menia bi se morala takoj, jasno in nedvoumno ogradiati od Parigija. Če ne bo Nacionalno zavezništvo formalno ožigosalo včerajsnje skupinske zaprisege, ne bodo mogli več trditi, da se je iz MSI prelevila zares postfasistična stranka NZ, da se je na kongresu v Fuggiju Finii res dokončno odpovedal pendreku in oblekel gospodski suknjič. Ne pozabimo, da je takrat Finii približeval oblasti v zavezništvi z Belusconijem in je potreboval spricevalo demokratičnosti; danes in verjetno za dalj časa pa je spet porinjen v kot in krinka je nepotrebna, ker je propadel edini povojni poskus, da bi se prikradli do oblasti.

Pravijo, da če se zgodovinski dogodki ponavljajo, so prvič tragični, drugi pa groteskni. Včerajsnji dogodek hočemo opredeliti kot norčijo nostalgikov, ki spet nezadržno drsijo v ropotarnico zgodovine, kamor spada jo. Vsekakor pa... bodimo budni, smo pravili nekoc.

Na jusarskih volitvah podprimo vaše liste

TRST - Pri Banih, v Barkovljah, Bazovici, Lonjerju, na Padricah, Proseku in Opcinah bodo danes od 7. do 22. ure volitve za obnovev jusarskih odborov. Na volitvah podprimo vaše liste in njene kandidate, ki se zavzemajo za avtonomno in neposredno upravo zemljišč podvrženih splošnemu užitku, v izključno

korist vaskih skupnosti, proti njihovi odtujitvi in za ohranitev njihove zgodovinske namembnosti. Nas glas vašim listam pomeni tudi, da se zavzemamo za ohranitev in razvoj tradicionalnih krajevnih dejavnosti, za sožitje med tu živečima narodom in proti vsaki politični strumentalizaciji.

Na 4. strani

Namizni tenis: Krasove mladinke državne prvakinje

Na mladinskem državnem namiznoteniskem prvenstvu v Terniju je Kras Telital osvojil se en državni naslov in sicer z ekipo mladink v sestavi Vanja Milic, Katja Milic, Ivana Stubelj. V finalu je s 3:1 nadigral ekipo TT Poste Torino. Bronasto medaljo si je priboril se Krasov mesani

par Martina Milic/Uros Fabiani v kategoriji dečki, deklice. Tekmovanja se nadaljujejo se danes. Veliko pri Krasu Telital pričakujejo od nastopa mladink posamezno in Martine Milic med deklicami, ki se je včeraj v finalni del prebila iz kvalifikacijske skupine. (J.J.)

ITALIJA - SLOVENIJA

Dini odpira duri za tvoren dialog s slovensko vlado

Izjava pred Fassinovim obiskom v Ljubljani

RIM - Konkretna perspektiva, da Slovenija podpise dogovor o pridruženem članstvu z Evropsko unijo se v obdobju italijanskega predsedstva, lahko oblikuje ugodne pogoje za rešitev se odprtih bilateralnih slovensko-italijanskih vprašanj. Tako je v daljši izjavi poudaril novi italijanski zunanji minister Lamberto Dini, ki je hotel pojasniti namene in okvir jutrišnjega obiska podtajnika v zunanjem ministrstvu Piera Fassina v Ljubljani. Dinijeva izjava kaže na novo pripravljenost Italije za dialog in rešitev odprtih problemov.

Na 2. strani

Velika napetost, a nobenih izgredov med manifestacijama

Avtonomisti zasedli dvorano - Javna zaprisega fašistov

TRST - Včerajsnji dan se je iztekel brez izgredov, pa čeprav je do večera vladala visoka napetost zaradi shodov, ki so ju istocasno napovedali skrajnolevičarski avtonomisti - pridružila se jim je tudi Stranka komunistične prenove - in tržaska desnica, ki je priklivala tudi fašiste iz drugih krajev. Shoda sta bila daleč narazen in tudi med sprevedoma, ki ju je v zadnjem trenutku dovolila kvestura, ni prislo do kratkih stikov, saj je več kot 300 agentov javne varnosti skrbelo za red.

Avtonomisti so popoldne spet zasedli zapušeno gledalisko dvorano v nekdanji psihiatrični bolnišnici in vztrajajo, naj jim dodelijo to ali drugo zapušeno poslopje za sedež njihovih socialnih dejavnosti; v ta namen so tudi formalno ustanovili upravno skupino.

Manifestacija »crnih« pa je bila ostra in napadna in se je zaključila s trojno javno prisego »grupam za nacionalno obrambo«.

Na 4. strani

ČEDAD / PRVI KONGRES ZSKD

Z novostmi utrditi delovanje

Za predsednika zveze je bil ponovno izvoljen Ace Mermolja

je ponovno poveril Acetu Mermolji, odobril je tudi smernice, ki jih je nakazalo dosedanje vodstvo.

Prvi deželni kongres in 30. občni zbor ZSKD so s svojo prisotnostjo pocastili številni ugledni gostje, predstavniki ustanov in organizacij, s katerimi ZSKD goji dobre sodelovanske odnose, zbrane pa so pozdravili tudi številni politični predstavniki.

Na 3. strani

PODKUPNISKA AFERA

Obramba napada Ariostovo tožilstvo pa jo odločno brani

MILAN - Stefania Ariosto, ki je glavna obremenilna prica v preiskavi proti sodniku Squillanteju, Silviu in Paolu Berlusconiu ter Cesareju Previtiu se je včeraj pred sodnikom za predhodno preiskavo Rossatom soočila z branilci osumljenih. Soočenje je bilo zelo napeto. Obramba je ocitala prici, da ni verodostojna, milansko tožilstvo pa jo je branilo. Ariostova je

novinarjem izjavila, da ima mirno vest.

Na 2. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Umril je Renzo De Felice

Za posledicami zahrbtne bolezni je včeraj umrl zgodovinar Renzo De Felice, ki se je posvetil studiju fasizma in s svojimi tezami izzval marsikatero polemiko.

Stran 2

Perspektive severovzhodne Italije

Na temelju analize gospodarskega razvoja v zadnjih 20 letih je bil včeraj pri Vicenzi posvet o gospodarskem »čudežu« severovzhodne Italije, medtem ko so se v Trentu zbrali zupani tega območja.

Stran 2

Pokrajinski kongres VZPI-ANPI

V Prosvednem domu na Opcinah je včeraj potekal pokrajinski kongres VZPI-ANPI, ki je potrdil navezanost na vrednote odpornosti.

Stran 3

Rebellin v roza majici

Italijan Davide Rebellin je na kolesarskem giru po zmagi v sedmi etapi oblekel roza majico.

Stran 21

Stefanel zmagal v Bologni

Milanski Stefanel je v 3. tekmi koncnice kosarkarskega prvenstva v Bologni premagal Teamsystem.

Stran 21

PD MAČKOLJE

prire- 26. in 27. maja

tradicionalni

praznik
češenj

ČEDAD - Clani Zveze slovenskih kulturnih društev so se včeraj prvič zbrali na deželni kongresu, kot to doloca na novembrskem izrednem občnem zboru sprejeti novi statut. Obenem se je odvijal tudi 30. redni občni zbor (foto KROMA).

V uvodnem poročilu je predsednik Ace Mermolja delovanje Zveze analiziral z vidika časa in okolja, v katerem organizacija deluje. Včerajsnji zbor kulturnih delavcev, članov kulturnih društev in skupin ZSKD, je izvolil novo deželno vodstvo, predsedniško nalogo

RIM / PRED FASSINOVIM OBISKOM V LJUBLJANI

Dini o možnostih dogovora s Slovenijo

Asociacijska pogodba lahko pomaga tudi v bilateralni

RIM - Konkretna perspektiva, da Slovenija podpisne dogovor o pridruženem članstvu z Evropsko unijo se v obdobju italijanskega predsedstva, lahko oblikuje ugodne pogoje za rešitev se odprtih bilateralnih slovensko-italijanskih vprašanj. Tako je v daljši izjavi poudaril novi italijanski zunanji minister Lamberto Dini (na fotografiji), ki je hotel pojasniti namene in okvir jutrisnjega obiska podtajnika v zunanjem ministrstvu Piera Fassina v Ljubljani. Dinijeva izjava kaže na novo pripravljenost Italije za dialog in rešitev odprtih problemov.

»Dejstvo je, da se je v Sloveniji zlasti v zadnjem času v javnem mnenju in v političnih silah znatno utrdilo prepričanje o važnosti približevanja Evropi,« je

rečeno v izjavi Lamberta Dinija, ki je tudi predsednik zunanjih ministrov Petnajsterice.

»Zelena luc slovenskega parlamenta in obveze, ki jih je sprejela slovenska vlada za podpis asociacijske pogodbe na osnovi

spanskega predloga za odprtje nepremičninskega tržisca tujcem, sta nedvomno pozitiven signal, ki je vreden hitrega preverjanja,« je poudaril Dini. »Italija ni nikoli tolmacila tega problema kot zgolj nacionalno vprašanje. Prepričani smo namreč - in to prepričanje delijo tudi ostali evropski partnerji - da bo vez med Slovenijo in Evropo, ki je v interesu vseh strani, tem krepkejša, čim bolj se bo sosednja republika v prilagojevanju svojih struktur približala evropskim standardom. In enakopravnost tujcev s slovenskimi državljani v pristopu do tržisca je eno od temeljnih nacerl Evropske unije.«

»Prav zaradi tega je bilo upravičeno pričakovati, da bo država, kot je Slovenija, ki ima pridruženo članstvo

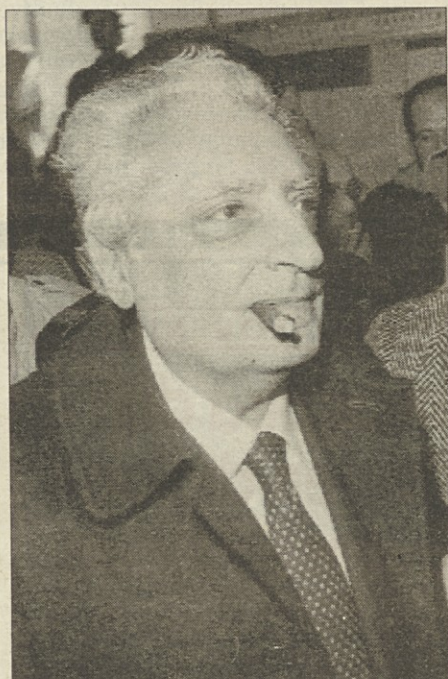
kot kratkoročni cilj, začela prav na področju nepremičnin svojo pot približevanja Evropi,« je poudaril Dini. »V tem duhu sem posil podtajnika Fassina, da hitro odpotuje v Ljubljano, da po slovenski pripravljenosti, da sprejme spanski predlog, definira časovne termine te obveze, ki bo morala biti sestavni del integracije Slovenije v Evropsko unijo in sporazuma, ki ga je treba podpisati.«

Dini je zaključil s trditvijo, da bo pozorno spremljal ponedeljkove ljubljanske pogovore »v perspektivi, da bo podpis asociacijske pogodbe, do katerega bi lahko prislo se v obdobju italijanskega predsedstva, obnovil ugodne pogoje tudi za rešitev se preostalih odprtih slovensko-italijanskih bilateralnih vprašanj.«

RIM / UMRL ZGODOVINAR DE FELICE

Zagovarjal je nove poglede o fašizmu

Polemike so izvale nekatere razlage o pojavi - Pri založbi Einaudi izšlo več knjig

Renzo De Felice (foto AP)

RIM - Znan je bil predvsem zaradi obravnave fašizma, saj je znanstvenemu preučevanju pojava in vodilnih osebnosti posvetil trideset let zavzetega dela. Zgodovinar Renzo De Felice je umrl prejšnjo noč po nekajmesečni bolezni, star pa je bil 67 let. V zadnjih letih se je o njegovem delu, predvsem pa o nekaterih njegovih izjavah in trditvah (»odpornost v Salojska republika sta oba manj pomembna zgodovinska pojava«) veliko razpravljalo in pisalo. Uni verzitetni profesor in zgodovinar Renzo De Felice je namreč glede fašizma zagovarjal stališča, ki so se precej razlikovala tako od »pravovernih levicarjev«, kakor tudi od desničarskih. Zadnja njegova trditev, ki je močno odjeknila tudi v mednarodnem okviru, pa se nanasa na Mussolinijevo smrt, zanjo naj bi bile namreč po De Felicejevem mnenju krive britanske tajne službe.

Renzo De Felice se je rodil v Rietiju 8. aprila 1929, studiral je v Rimu, njegova vzornika pa sta bila predvsem Federico Chabod in Delio Cantimori, predstavnik tedanje napredne zgodovinske sole. Njegova prva pomembnejša publikacija je iz leta '60, nanasa pa se na francosko revolucijo. Ze leto kasneje je izdal prvo izmed knjig o fašizmu, in sicer Zgodovino italijanskih zidov pod fašizmom. Objavil je več esejev in studij o raznih vidikih in pojavih fašizma (npr. o D'Annunzio in »ekspediciji na Reko), leta '64 pa se je na osnovi do takrat se neobavljene gradiva lotil preučevanja Mussolinijevega življenja. Prve polemike je vzbudilo njegovo razlikovanje med »fašizmom kot množičnim gibanjem« in »fašizmom kot režimom«, vedno nove pa so se porajale ob objavi njegovih zgodovinskih knjig. Pri založbi Einaudi je namreč doslej izšlo že več knjig o Mussoliniju: Revolucionar 1883-1920 ('65), Fašist 1921-29 ('66-'68), Duce 1929-40 (v dveh knjigah, '74-'81) in Italija v vojni 1940-43 (tudi v dveh knjigah, '90). Lani je izšla knjiga Il rosso e il nero, ki jo je napisal s Pasqualom Chesso, septembra letos pa bo založba Einaudi objavila zadnji del biografije o Mussoliniju, v kateri naj bi avtor razkril skrivnost o ducejevi smrti.

Zgodovinarja bodo pokopali jutri, vdovi pa so sozale poslali najvidnejši predstavniki države, strank in stroke.

PODKUPNINSKA AFERA / NAPOREN DAN ZA STEFANIO ARIOSTO

Primer Squillante: ofenziva obrambe proti priči »Omega«

Zelo napeto vzdušje med soočenjem pred sodnikom za predhodno preiskavo Rossatom - Berlusconi zaslišan v Turinu

MILAN - Pred milanskim sodnikom za predhodno preiskavo Alessandro Rossatom se je včeraj vnel prvi dvoboj med milanskim državnim tožilstvom in odvetniki, ki branijo sodnika Renata Squillanteja, Silvia in Paola Berlusconi, Cesareja Previti in druge odvetnike, ki so vpleteni v domnevno podkupninsko afero. Milansko državno tožilstvo sumi, da so Renato Squillante in drugi rimski sodniki »popravili« nekatere procese v zameno za mastne podkupnine.

Izhodišče za preiskavo je bilo pričevanje Stefanie Ariosto, ki je v zapisnikih označena kot »priča Omega«. Zaporni nalog za sodnika Squillanteja in odvetnika Pacifica in jamstvena obvestila ostalim osumljencem slonijo sicer tudi na dru-

gem dokaznem gradivu, toda branilci osumlencev so zahtevali neposredno soočenje z Ariostovo že med preiskovalnim postopkom v upanju, da bodo lahko izpodkopali sam temelj preiskave. Soočenje se je začelo že v petek, ko pa je moral sodnik Rossato uvodoma razrešiti ugovore branilcev, ki so med drugim podvomili v njegovo pristojnost, da razsoja v tem primeru. Potem ko je Rossato zavrnil ugovore, se je včeraj začelo soočenje, ki je trajalo od jutra do poznega popoldneva in med katerim se je med obrambo in tožilstvom razvnela prava bitka. Branilci so skušali na razne načine dokazati, da Stefania Ariosto ni verodostojna priča, tožilstvo je obrambi očitalo, da skuša ustrahovati pričo in zaradi tega brska tudi po njenem zasebnem življenju.

Naju. Najbrž ni bilo naključje dejstvo, da so vsa vprašanja zadevala samo marginalno preiskavo in da se srča obtožb Ariostove sploh niso dotaknili. Rossato je zasliševanje prekinil ob 18. uri, ker je priča izjavila, da je utrujena. Soočenje se bo nadaljevalo 30. maja.

Branilci so tudi v pogovoru z novinarji prikazali Stefania Ariosto kot neverodostojno pričo. Tožilca Ilda Boccassini in Francesco greco nista replicirala. Zvedelo pa se je vsekakor, da sta izzvala bralnice, naj pričo ovadijo sodstvu, če so prepričani, da je samo blatila osumljenca.

Obtožbe Stefanie Ariosto ne zadevajo samo bivšega šefa rimskih sodnikov za predhodne preiskave, ampak tudi druge rimske sodnike, ki so sredi osemdesetih let sprejeli vabilo

na potovanje v ZDA ob proglasitvi Bettina Craxija za »cloveka leta«. Potovanje je baje plačal Cesare Previti. Med temi sodniki, o katerih je začel preiskavo Visji sodni svet, je tudi sodnik Rosario Priore, ki raziskuje okoliščine atentata pri Ustici, v katerem je bilo ubitih 80 potnikov letala Itavie. Priore je včeraj potrdil, da bo nadaljeval s preiskavo. V oporo mu je bilo tudi pisma predsednika rimskega sodišča Nanie, ki ga je prosil, naj ne odstopi. Priore je napadel Ariostovo, čes da so njene obtožbe napad na preikavo o Ustici.

Silvio Berlusconi pa je bil včeraj v Trzinu, kjer so ga zaslišali v okviru preiskave o napihnenih sportnih sponzorizacijah, zaradi katerih se bo moral pred sodiščem zagovarjati njegov sodelavec Marcello Dell'Utri.

NOVICE

Predsednik senata Mancino na 50-letnici Messaggera Veneta

VIDEM - Predsednik senata Nicola Mancino se je včeraj na videmskem gradu udeležil proslave ob 50. obletnici življenja videmskega dnevnika Messaggero Veneto. Spregovoril je zgodovini tega deželne dnevnika, ki je tekom let sledil politični, socialni in življenjski poti dežele, ki je danes med najbolj razvitimi v državi. Na proslavi so spregovorili tudi videmski zupan Enzo Barazza, založnik Carlo Melzi in predsednik deželne vlade FJK Sergio Cecotti; med drugim je izrazil željo, da bi znal dnevnik v sedanjem času tolmaciti znake casa; govoril je tudi o regionalizmu in dejal, da Italija ne bo nič manj enotna, solidarna in »manj Italija«, če bo federalistični statut nekega dne zamenjal regionalističnega; po njegovem ji bo to omogočilo višjo gospodarsko, socialno in kulturno rast. Predsednik senata Mancino je v svojem posegu spregovoril tudi o vprašanjih tiska in poudaril, da je treba gledati na ta vprašanja tudi s finančnega vidika, ker obstaja nevarnost, da bo pod tezo rasti televizije, ki potrebuje večji pluralizem, tisku vse bolj okrnjen življenjski prostor.

Zaplenili več tisoč ponarejenih zlatih palčic

BENETKE - V okviru preiskave beneskega letucega oddelka so včeraj v številnih italijanskih mestih zaplenili več tisoč 50-gramskih, kilogramskih in 12-kilogramskih ponarejenih zlatih palčic. Aretirali so 21 oseb, 20 pa prijavili z obtožbo združevanja v zločinske namene. Preiskovalci, ki se nadaljujejo svoje delo tudi v tujini, pa niso spregovorili o podrobnostih operacije, ki se je začela pred približno letom dni.

POSVET / O GOSPODARSTVU SEVEROVZHODA

Čudež je v resnici manj čudežen

Raziskava šestih univerz - V Trentu zasedanje županov Triveneta

VECENZA - »Ekonomske čudeže« severovzhodnega dela Italije ni tako čudežen, kot bi utegnili soditi po razpravah o gospodarskem vzponu nekdanj revnega Veneta. Res je, da so podatki o industrijski proizvodnji, o zaposlitvi in o izvozu navdušujoči, vendar izsledki najpolnejše raziskave, ki je bila doslej izvedena o gospodarskem razvoju tega geografskega območja, kažejo, da stvari le niso tako »čudezne«.

Raziskava o gospodarski evoluciji severovzhodne Italije v zadnjih dvajsetih letih, ki so jo izvedle univerze v Padovi, Trentu, Trstu, Vidmu, Veroni in Benetkah, kaže, da se tekmovalnost med vzhodnim in zahodnim delom severa Italije se ni končalo. Nasprotno, medtem ko so se na zahodu posvetili preustroju velikih podjetij, so se v Venetu, Furaniji - Julijski krajini in Tridentinski - Južni Tirolski množila podjetja manjših razsežnosti, in to na račun večjih (z več kot sto zaposlenimi), rezultati na področju zaposlitve pa so bili posledica sektorske specializacije in uvajanja lahke tehnologije z visoko stopnjo ročnega dela.

To so izhodišča, na katerih se je včeraj razvila razprava med približno 200 industrijci, bankirji in raziskovalci, ki so sodelovali na posvetu z naslovom Dejavniki kompetitivnosti severovzhodne Italije. Srečanje je v kraju Torri di

Quarteseolo priredil zavod Banco Ambrosiano Veneto v sodelovanju s finančnimi družbami treh dežel Triveneta, eden od podatkov, s katerimi so raziskovalci postregli udeležencem, pa priča, da je življenjska sila severovzhoda več kot 357 tisoč proizvodnih obratov, ki bi jim lahko rekli »vaski« in ki zaposlujejo približno dva milijona oseb. Med glavne sibeke točke pa so raziskovalci uvrstili podkapitaliziranost podjetij in skromno izmenjavo v menedžerski strukturi, medtem ko je glavni problem tega območja težaven odnos z državo.

Problematika tega odnosa je pršla se jasneje do izraza v Trentu, kjer je zveza italijanskih občin ANCI priredila posvet o krajevnih skupnostih severovzhodne Italije in njihovi potrebi po avtonomiji in po večjih operativnih možnostih. Zupani - med njimi je bil tudi trzaski Riccardo Illy, ki je opozoril na pomanjkanje prometnih povezav z vzhodom Evrope - so zahtevali hitre in konkretne odgovore vlade in parlamenta na probleme tega dela Italije, ki »ni eden od problemov, ampak je problem vseh problemov.« Da trditev ni povlečena za las, dokazuje tudi včerajšnja protidavčna manifestacija v Trevisu, ki je sicer naletela na kritike, a je vendarle izrazil nezadovoljstva, ki preveva severovzhodni del Italije.

22. KONGRES NOVINARJEV

Del Boca in Serventi Longhi predsednik in tajnik FNSI

VILLASIMIUS (Cagliari) - Z odobritvijo sklepnega dokumenta in izvolitvijo novih vodstvenih organov se je v včerajšnjih jutranjih urah začel 22. kongres enotnega novinarskega sindikata FNSI. Za novega predsednika so delegati izvolili Lorenza Del Boca, nov vsedrjavni svet pa je iz svoje srede izbral novo vodstvo in tajnika, ki je Paolo Serventi Longhi. Novi predsednik pripada krogu bivšega tajnika Santerinija, medtem ko je tajnik pristav vecinske struje »Avtonomija in solidarnost«. Ob predsedniku in tajniku pa so v ozjem vodstvu FNSI se Franco Siddi, Marina Cosi, Luigi Ronsisvalle, Ugo Borghesan, Domenico Marozzi, Federico Pirro, Antonio Velluto, Stefano Sieni, Francesco Arcuti, Domenico Castellano, Jole Zangari in Giovanni Molinari.

Porazdelitev mest v

vodstvu sindikata priča o doseženem sporazumu med različnimi »dusami« zelo raznolike organizacije, ker je bila velika večina mnenja - tako je poudaril tudi odstopajoči tajnik Santerini v svoji zaključni repliki - da je enoten sindikat edini porok za rešitev številnih problemov, ki tarejo novinarsko kategorijo in v širšem celoten sistem informacije.

Zaključni dokument, ki so ga izglasovali v petek zvečer, postavlja pet ključnih problemskih sklopov, s katerimi se bo moralo novo vodstvo oz. sindikat v celoti spopasti: zagotoviti svobodo in avtonomijo novinarjev; izdelati in predlagati parlamentu zakonske tekste o uskladitvi medijskega sistema; izoblikovati nova dolocila o poklicu, predvsem o vstopu; ustanoviti stalno komisijo o reformi delovne pogodbe in spremeniti statut sindikata.

ZVEZA SLOVENSKE KULTURNIH DRUŠTEV / PRVI DEŽELNI KONGRES

Potrditev vloge pomembnega kulturnega dejavnika

Za predsednika Zveze je bil ponovno potrjen Ace Mermolja

CEDAD - V prestopu v svoje drugo petdesetletje plodnega in ustvarjalnega življenja je Zveza slovenskih kulturnih društev podala obračun svojega delovanja: člani najbolj množične kulturne organizacije Slovencev v Italiji so se v Cedadu prvič zbrali na deželnem kongresu, kot to doloca na novembrskem izrednem občnem zboru sprejeti statut. Obenem se je včeraj v dvorani cedajskega združenja Società operaia del mutuo soccorso ed istruzione odvijal tudi 30. redni občni zbor. Od zadnjega občnega zbora v Gorici maja '93 organizacija doživela nekaj pomembnih sprememb: dodeljeno ji je bilo končno priznanje Dežele FJK za vlogo vaznega kulturnega dejavnika v deželni stvarnosti, dostojanstveno je praznovala pol stoletja žive zakoreninjenosti med Slovenci v Italiji, sprejetjem novega statuta je zadostila obveznostim italijanskega zakona, a obenem preuredila svojo podobo.

Včerajšnji zbor kulturnih delavcev, članov kulturnih društev in skupin ZSKD, je izvolil novo deželno vodstvo, predsedniško nalogo je ponovno poveril Acetu Mermolji, odobril je tudi smernice, ki jih je nakazalo dosedanje vodstvo.

Prvi deželni kongres in občni zbor ZSKD so s svojo prisotnostjo počastili številni ugledni gostje, predstavniki ustanov in organizacij, s katerimi ZSKD goji dobre odnose. Pozdrav in čestitke so prinesli senator Darko

Bratina, podpredsednik deželnega sveta Milos Budin, cedajska odbornica za kulturo Elisa Sinosich, predsednik SKGZ Klavdij Palčić, predsednik ZKOS Franček Rudolf, deželni predsednik pevskega združenja USCI Sante Fornosier. Pismo pa so se k uspešnemu delovanju ZSKD pridružili slovenski minister za kulturo Janez Dular, predsednik Federacije ARCI Tom Benetollo in predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem Joze Hirnök. Kot se spodobi pa je občni zbor otvoril nastop pevske glasbene skupine mladih Benecanov, kulturni utrinek v znamenju najpristnejšega kulturnega izraza Slovencev videmske pokrajine.

Damiana Ota

Z včerajšnjega občnega zbora ZSKD v Cedadu (foto KROMA)

CEDAD / POROČILO PREDSEDNIKA ACETA MERMOLJE

ZSKD ohranila svoj obraz

CEDAD - Včerajšnja 1. deželni in 30. občni zbor ZSKD sta že po uvodnih besedah predsednika Aceta Mermolje želela biti predvsem delovnega značaja. Vendar pa se je pred obravnavo novosti, ki se nanašajo na organizacijo, zaustavil ob vrsti pomembnejših splošnih vprašanj.

Z zadovoljstvom je podčrtal dejstvo, da »je v Italiji prišlo do zgodovinske spremembe in da je na volitvah zmagala levsredinska opcija, ki je po svoji kulturi in programih naklonjena reševanju manjšinskih in torej tudi naših problemov«. Zato pa je »naravno, da od te vlade in tega parlamenta pričakujemo nekaj stvarnih dejanj v naso korist«, v prvi vrsti ustreznosti zaskitni zakon. »Kot kulturni delavci opozarjamo, da so kultura, jezik, solstvo in informacija bistveni za naše osebnost in skupinsko življenje«, zato je treba te dejavnosti

podpreti z zakoni, ki ne zapadejo vsake tri leta.

V imenu ljudi, ki se ukvarjajo z ljubiteljsko kulturo, je Mermolja postavil zahtevo po vsedravnem zakonu, »ki naj uredi kulturne, socialne, solidarnostne in rekreacijske dejavnosti, ki slonijo na prostovoljnem delu«. In ker tudi ZSKD sodi med organizacije, ki se poslužujejo vojaških oporečnikov, se pridružuje vsem, ki predlagajo reformo vojske in obrambnega sistema.

V zvezi z življenjem v manjšini se je Mermolja zavzel za bolj urejene notranje odnose in pri tem opomnil na pomen izvoljenega predstavniškega telesa. Skrb pa je izrazil tudi glede sodelovanja s Slovenijo, ki se ni delala svoje zunanje politike in uredila stališča do svojih manjšin in Slovencev po svetu.

V skopo navedenih okoliscinah

pa je Zvezi »uspelo ohraniti in uveljaviti svoj kulturni obraz in svoje dostojanstvo«. Po navedbi glavnih predpostavkov dela Zveze je predsednik nastel nekaj pomembnejših uspehov organizacije (nov statut, deželno priznanje, ohranitev bistvenih pobud, pridobivanje novih članov). Med težavami je ob finančnih navedel tudi zahteve birokracije, napore za utrjevanje vezi med članicami in Zvezo, vzdrževanje kulturnih domov. Z zadovoljstvom pa je podčrtal, da se z novimi člani »odkrivajo nova področja delovanja, ki širijo prostor kulture«. Niti v poročilu (kaj sele v povzetku, op. ur.) ni mogoče »povedati, kaj je ZSKD v svoji celovitosti«. Zato je predsednik zatrdil, da »smo pomembna organizacija, ki nam daje veselje, a zahteva od nas delavnost in odgovornost«.

BENEČIJA / KULTURNO SREČANJE

V Topolovem so priprave že v polnem teku

Prireditev tudi na Internetu

GRMEK - Tretja izdaja »Postaje Topolovo«, bo od 6. julija od 4. avgusta v priredbi Društva beneskih likovnikov, kulturnega društva Recan in Odbora za Topolovo, potekala pa bo v znamenju umetniških srečanj, glasbenih in literarnih večerov ter koncertov.

Svoja dela bodo predstavili umetniki Marcello Cremonese (Treviso), Stefano Comelli (Gorica), Massimo Bolcato (Milan), Patrizio Esposito (Neapelj), Roberto Da Re Giustiniani (Treviso), Sandro Carpini (Cedad), Roberto Aita (Videm), Franko Vecchiet (Trst), Jiri Voves in Miroslav Janek (Praga), Daniel Harvey (Velika Britanija), Alvin Curran (ZDA), Anne Lundegaard (Norveška), René Rusjan in Bostjan Potokar (Slovenija) ter Luther Bliss.

Mednarodno kulturno srečanje je letos prisotno tudi na Internetu (<http://www.agora.stm.it/R.Aita/Topolo.htm>), tako da bodo uporabniki elektronskih medijev lahko izvedeli do zadnje podrobnosti o programu in prisotnih umetnikih ter seveda tudi o slovenski prisotnosti v Beneciji.

Medtem so se v malem zaselku v Obcini Grmek že začele priprave za enomesečno manifestacijo, ki bo zanimiva tudi za glasbenega vidika. Svojo prisotnost je že potrdil glasbenik Dan Harvey, dolgoletni sodelavec angleskega režiserja Haertherja Ackroyda in Neapeljčana Patrizia Esposita.

Na Postajo Topolovo se bo »pripeljal« tudi praski režiser Miroslav Janek, ki bo predvajal nekatere svoje najbolj odmevne filmske stvaritve. Janek, kateremu je občinski svet v Pragi pred kratkim pripravil filmsko retrospektivo, bo v Beneciji od 6. do 13. julija. Postaja Topolovo bo tudi letos ponudila nekaj literarnih večerov, na katerih bodo nastopili ustvarjalci iz kulturnega prostora Alpe-Jadran.

Rudi Pavsic

Prizor z lanske izvedbe »Postaje Topolovo«

DIJAŠKI DOM / POBUDE

Illy bo odkril Kosovelov kip v Ljudskem vrtu

TRST - Domiada je vsakoletno srečanje učencev in vzgojiteljev dijaških domov Slovenije in zamejstva. V petek in soboto je bil Tolmin prestolnica letosnje 31. Domiade. V knjižnici Cirila Kosmača so priredili razstavo o zgodovini dijaških domov na Slovenskem. Glavni usklajevalc srečanja je bil seveda dijaški dom Tolmin. Srečanje je obsegalo okrogle mize, kulturne nastope, tekmovanja v kvizu, ogled muzeja 1. svetovne vojne v Kobaridu, sportna tekmovanja v odbojki, kosarki, namiznem tenisu, nogometu, streljanju, sahu, družabnost v disko klubu ter zaključni piknik v Tolminskih koritih. Domiade se je udeležilo tudi številno zastopstvo gojencev in vzgojiteljev Slovenskega dijaškega doma Strečko Kosovel iz Trsta. Kot smo že poročali poteka letos 50 let delovanja doma Kosovel, kar ima gotovo svojo vrednost, tako za trzasko Slovenske, kot za Trst.

V potrditev tega dejstva, bo prihodnjega 11. junija dopoldan na pobudo doma ob 70-letnici smrti pesnika Kosovela trzaski zupan Illy odkril Kosovelov kip v Ljudskem vrtu v Ul. Giulia. Zvečer istega dne pa bo v domu tradicionalni zaključni večer s pestrim kulturnim programom na temo sožitja in miru. Med številnimi gosti bodo nastopali tudi mladi iz Sarajeva.

Nikar se ne dotikajte mladičev

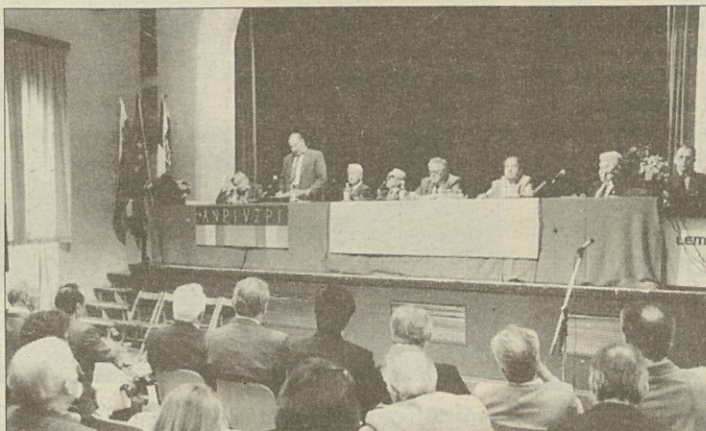
Italijanska lovska zveza obvešča ljudi, ki se v tem letnem času odpravljajo na izlete na Kras in v Breg, naj bodo pozorni na mladiče srne in merjasca. Lahko se namreč dogodi, da jih srečajo navidezno osamljene. V takem primeru naj se jim nikar ne približajo in predvsem naj se jih ne dotikajo, ker bi njihove matere, ki jim gotovo sledijo, takoj zaznale človeški vonj in bi jih zaradi tega zapustile. Mladici bi bili tako zapisani gotovemu poginu.

VZPI-ANPI / POKRAJINSKI KONGRES NA OPČINAH

Ohraniti vrednote odpornišтва

OPCINE - Utrditev vrednot odpornišтва proti vsem poskusom potvarjanja zgodovine, ohranitev enotnosti države in obramba demokracije ustave so bile glavne teme včerajšnjega pokrajinskega kongresa VZPI-ANPI, ki je potekal v openskem Prosvetnem domu ob številni udeležbi članov in gostov, med katerimi naj omenimo predstavništva borcevskih organizacij iz Slovenije, Hrvaške in z Videmskega. Če je bila glavna pozornost usmerjena na vsedravno politično prizorišče, na katerem se je po aprilskih volitvah bistveno spremenil politični scenarij, je kongres izpostavil tudi svojo krajevno specifiko, ki jo v prvi vrsti označuje prisotnost slovenske komponente, ter podčrtal po eni strani nezmanjšano zavzetost borcevske organizacije za pravice manjšinske skupnosti, po drugi strani pa potrebo po graditvi boljših odnosov v obmejnih krajih.

Na vsedravnih ravni se s Prodijske vladno odpirajo boljše perspektive za italijansko družbo in za uveljavljanje vrednot odpornišтва, kar pa seveda se ne pomeni, da ni več potrebna demokratična budnost. V ta okvir sodi obramba ustave, ki bi jo nekatere sile rade izplitvile, se zlasti pa obramba enotnosti

države, ki bi jo Severna liga rada razcepila. Na krajevni ravni pa volitve niso prinesle izboljšav. Nasprotno. Potrdile so, da se težnje po ohranjanju kulture spopada in ustvarjanje napetosti niso pomirile, kar pomeni, da se vloga borcevskih in drugih demokratičnih organizacij se zdalec ni izcrpala in da je njihova naloga zoperstavljanje tej kulturi novo kulturo sožitja, miru, svobode in enakosti. Pri vsem tem pa je neobhodno potrebno sklicevanje ravno na vrednote odpornišva. Sile desnice so si v Fuggiju le navidezno nadele demokratični vi-

dez, je bilo poudarjeno, v resnici pa delujejo po nacilih, ki jih nikakor niso zavrgle, kakor pričajo številni primeri rasizma in protustavnega rovarjenja pri nas in v ostalih predelih Italije.

O teh temah je v uvodnem poročilu govoril pokrajinski tajnik Arturo Calabria, povzel jih je na koncu vsedravnih podpredsednik VZPI-ANPI in predsednik Instituta za zgodovino odpornišva iz Ligurije sen. Raimondo Ricci, izpostavljene pa so bile tudi v posegih delegatov in nekaterih gostov. Posebna pozornost je bila v raznih posegih po-

svečena znanim izjavam predsednika poslanske zbornice Violanteja o spravi, ki so dvignile precej prahu. Tudi na včerajšnjem openskem kongresu je bilo to vprašanje pomiritve med zmagovalci in porazenci obravnavano v različnih otenkih. Podpredsednik deželnega sveta Milos Budin je v svojem pozdravnem posegu poudaril, da je treba prepričati, da bi bile vrednote odpornišva last samo enega dela prebivalstva. Z Violantejevo tezo soglasja tudi pokrajinski tajnik DSL Stelio Spadaro. Mnogo posegov je vsekakor izpricalo skrb, da bi ne prislo do potvarjanja zgodovine. Zanimiv je bil poseg Galliana Fogarja od Instituta za zgodovino odpornišva F-Jk, ki je ostro napadel dezinformacijo, ki smo ji prica v sredstvih javnega obveščanja zaradi velike nevednosti dobrskega dela novinarskega kadra.

Pokrajinski kongres se je soocal tudi z vprašanjem svoje kontinuitete. Vrste VZPI-ANPI se zaradi naravnega zakona redicijo in potrebno bi jih bilo spet okrepiti z mlajšimi silami. Od tu poziv, na katerega je med prvimi odgovoril Milos Budin, ki se je med svojim včerajšnjim posegom javno pridružil organizaciji.

VOLITVE / JUS

Glas za vaške liste je tudi glas za sožitje

Volišča so odprta samo danes od 7. do 22. ure

Pri Banih, v Barkovljah, Bazovici, Lonjerju, na Padričah, Proseku, Opčinah in v Medjivasi bodo danes od 7. pa do 22. ure odprti volilni seje za tretje volitve odborov za ločeno upravljanje juserskega premoženja. V vseh teh krajih se predstavljajo krajevne vaške liste, ki se zavzemajo za avtonomno in neposredno upravo zemljišč, ki so podvržena splošnemu užitku, v izključno korist vaške skupnosti, proti njihovi odtujitvi in za ohranitev njihove zgodovinske namembnosti. Vaške liste se zavzemajo za tak deželni zakon, ki bi omogočil boljše in bolj jasno delovanje odborov za ločeno upravljanje zemljišč podvrženih splošnemu užitku, ki so v lasti Občine ali vaških avtonomnih skupnosti.

Na današnjih volitvah bomo vaške liste podprli tudi ob dejstvu, da kra-

jevne skupnosti predstavljajo temelj vsake demokratične uprave in v prepričanju, da so krajevne skupnosti najbolj primerne ustanove za neposredno upravljanje te pravice ter da njihov obstoj omogoča boljše in učinkovitejšo upravo v interesu skupnosti.

Poleg tega se vaške liste zavzemajo za ohranitev in razvoj tradicionalnih krajevnih dejavnosti in za pravično ureditev zemljišč podvrženih ločeni upravi v korist krajevnih skupnosti.

In nenazadnje bomo vaške liste podprli tudi zato, ker se zavzemajo za sožitje med tu živčima narodom, proti vsaki politični strukturalizaciji in za dodelitev teritorija tistim, ki na njem živijo in delajo.

Na današnjih volitvah naj torej juserski volilni upravičenci podprejo vaške liste in kandidate, ki jih zastopajo.

Navodila za volilce

Vsak volilni upravičenec ima pravico, da voli za 4 kandidate. Glas izrazi tako, da prekriža s kopirnim svinčnikom okenca ob imenih izbranih kandidatov. Volilec, ki ne voli znaka, lahko voli za največ štiri kandidate tako, da označi kvadratke pred imeni, pri čemer ni nujno, da gre za štiri kandidate na isti listi.

Glasovnice so veljavne, tudi če stevilo kandidatov ne doseže stevila upraviteljev, ki jih volilci lahko izvolijo v vsak odbor; so prav tako veljavne, če je volilec prekrižal okence ob kandidatom imenu ali znak liste, vendar je v tem primeru glas oddan vsem kandidatom liste. Volilec, ki je prekrižal znak ene liste, lahko prečrta eno ali več imen iste liste in napiše imena kandidatov drugih list do stevila upraviteljev, za katere ima pravico, da glasuje.

Juserski volilni upravičenci, ki niso prejeli ali pa so pokvarili volilno potrdilo, lahko zaprosijo za duplikat in ga prejmejo v volilnem uradu Trzaskе občine, v 1. nadstropju pasaže Costanzi 2; urad je danes odprt od 7. do 22. ure.

DSL o juserskih volitvah

Demokratska stranka leve poziva volilce zainteresiranih vasi, da se danes udeležijo volitev za obnovitev juserskih odborov in da podprejo enotne liste. Le-te predstavljajo kontinuiteto z dosedanjimi odbori, ki so v teh letih dokazali sposobnost upravljanja juserske imovine v skladu s socialnimi potrebami in občutljivostmi. Poleg drugega so dosedanje odbori dosegli lepe korake naprej tudi glede priznanja njihovih pristojnosti z novim pravilnikom trzaskе občine, nekateri pa celo z dosego odobritve lastnega statusa. Juserski odbori dajejo vedno bolj uspešno svojo dejavnost na razpolago tudi za pobude, ki niso neposredno vezane samo na jusersko imovino, ampak zadevajo tudi druge potrebe družbenega življenja.

BREZ IZGREDOV / SHODA FAŠISTOV IN PROTIFAŠISTOV

Javna zaprisega fašistične škvadre

Avtonomisti spet zasedli zapuščeno gledališče

Okoli sto pripadnikov gibanja avtonomije in drugih antifasistov na eni, nekaj več fasistov na drugi strani je včeraj »dvignilo temperaturo« v mestu z zborovanjem, ki sta bili sicer kar dalec narazen, in s sprevedoma po središčnih ulicah, ki sta pršla do nekaj sto metrov blizu, in to kljub zacetenemu stališču kvesture, ki je predvčerajšnjim prepovedala vsak spreved. Očitno pa je bilo tako bolje, da je napetost razvodenela med dolgima sprehodoma po ze kar razgretem asfaltu. Tako se je odvil včerajšnji popoldan brez incidentov, vsaj ne do večerne ure, ko pisemo to poročilo. Kljub temu pa ne manjka razlogov za zaskrbljenost in ne samo zaradi dejstva, da je napetost med fasisti in avtonomisti se daleč od tega, da bi popustila...

Kronika včerajšnjega dne se začne v jutranjih urah, ko so prispeli posebni oddelki policije iz Padove in karabinjerjev iz Gorice, da bi pomagali trzaskim kolegim pri vzdrževanju reda. Skupno je bilo na cestah več kot 300 policistov, karabinjerjev, ki so razpolaga-

li poleg običajne opreme proti poulčnim neredom tudi z dresiranimi psi, pa tudi financarjev; nekajkrat je središče preletel helikopter, ki je potem cakal na razvoj dogodkov na vrhu pomola Audace.

Avtonomisti so se zbrali ob 16. uri pred železniško postajo (na sliki), z njimi je bilo več pripadnikov Stranke komunistične prenove (naj omenimo pokrajinskega tajnika Cancianija, občinskega svetovalec Venierja in deželnega svetovalec Monfalcona), ki so med drugim izrazili obzaložanje, da ni bilo predstavnikov drugih antifasističnih strank, na drugi strani ceste pa bilo zbranih nekaj pripadnikov gibanja »animalistov«, ki so protestirali proti trgovanju z živino skozi trzasko pristanišče. Avtonomisti so obrazložili, zakaj so včeraj popoldne že spet zasedli zapuščeno gledališko dvorano v nekdanji psihiatrski bolnišnici pri Sv. Ivanu: med drugim so za dosego že več let zasledovanega »socialnega centra«, ki naj bi ga jim dodelili v eni od zapuščenih javnih struktur, ustanovili pred notarjem

»Upravni odbor za upravljanje večnamenskega središča v Ul. S. Cilino« in posredovali pokrajinski upravi formalno prošnjo za dodelitev gledališke dvorane. Spreved je kmalu po 17. uri krenil izpred železniške postaje (ne da bi prispeli napovedani avtonomisti iz drugih krajev severovzhodne Italije) in po Korzu Cavour in Nabrežju prispel do Starega mesta, kjer je sedež avtonomistov, blizu katerega je v ponedeljek pršlo do izgrede s fasisti. Med sprevedom so se s fasisti zagledali le enkrat in to na veliko daljavo, ko so stopili mimo krizišča z Ul. Mazzini, po kateri se je pomikal spreved desnice: vmes je bilo nekaj sto metrov razdalje, predvsem pa več vzporednih krepkih vrst policistov in karabinjerjev.

Fasisti so se pričeli zbirati kmalu po 16. uri pri Portičih, ki je nekakšen njihov tradicionalni »rezervat«. Med manifestanti so bili tudi pripadniki skrajne desnice iz Vidma, Pordenone, Padove, Verone in Firence. V počasnem in glasnem sprevedu so krenili do Ul. Torri za cerkvijo sv. Antona, kjer se je odvil zborovanje. In ravno tu se je pripetilo to, kar je dalo res grozeči ton vsej mobilizaciji fasistov: govor evropskega poslanca Nacionalnega zavezništva Gastoneja Parigija. Po predvidljivih napadih in ozmerjanjih nove vlade s Prodijem (mortalno...) in notranjim ministrom Napolitanom (breznjevim komunistom...) na čelu, pa tudi psovanju Severne Lige zaradi predloga odcepitve od Južne Italije, je Parigi razkril pravo strategijo svoje stranke proti uveljavitvi levosredinskega zavezništva. Ni več govor o politični konfrontaciji, pač pa o »pravici do upora«. Parigi je pozval fašistične mladince: »Zaprisedite, da boste ustanovili skupine za nacionalno obrambo.« Trikrat so s stegneno roko zavpili »Io giuro!« in tako »ustanovili nacionalno ljudsko avantgardo«, kot je zatem povedal posl. Daniele Franz, ki je pozval desničarje: »kontrarevoluciji v so-lah, na univerzi, med mladino.« Sele cez čas so se manifestanti razšli, »vročega popoldneva« je bilo konec.

Brez hujšega? Seveda, razen tega, da od včeraj imamo v Trstu zapriseženo skupino za nacionalno obrambo, ali, ko se jim je pravilo nekoč, škvadro.

KRAJ	ŠT. SEKCIJE	ŠT. VOLILCEV	VOLIŠČE
BANI	94	182	Zadruga Ban
BARKOVLJE	181	847	Drž.vrtec
BARKOVLJE	182	820	Drž.vrtec
BARKOVLJE	183	831	Drž.vrtec
BAZOVICA	293	625	Drž.vrtec A. Illersbeg
LONJER	214	594	KD Lonjer-Katinara
PADRIČE	292	494	Os.š. Kajuh
PROSEK	286	520	Drž.vrtec
PROSEK	320	622	Drž.vrtec
OPCINE	231	905	KD Tabor
OPCINE	232	899	KD Tabor
OPCINE	233	847	KD Tabor
OPCINE	234	956	Os.š. C. Lona
OPCINE	235	957	Os.š. C. Lona
OPCINE	236	981	Os.š. C. Lona
OPCINE	237	955	Os.š. C. Lona
MEDJAVAS	1	250	Os.š.

SKUPNO VOLILCEV 12.285 - MOSKI 5764 - ŽENSKÉ 6521

NOVICE

Tomizzova »italijanska« knjiga

Na pobudo združenja »Amici del Gambrinus« so sinoči v hotelu Excelsior Savoia predstavili zadnjo knjigo Fulvia Tomizze Dal luogo del sequestro. Kot je naglasil avtor, gre za njegovo prvo »italijansko« knjigo, v kateri sploh ne nacenja istrsko-mejnih motivov, ki so zanj značilni. Neobčajno za Tomizzovo pisanje je tudi dejstvo, da gre za »knjigo z zgodbo« in to z napeto zgodbo. Knjigo se prebere v zamahu (po izračunih v treh urah in pol), kot je bila tudi napisana, saj jo je avtor v grobem napisal v 20 dneh maja-junija '92.

Verdijev spomenik so restavrirali

Na Trgu S. Giovanni bo danes ob 12. uri predstavitev restavriranega spomenika Giuseppeju Verdiju; na svečanosti bo sodelovala godba na pihala Refolo. Restavriranje spomenika sta finansirala Fulvia in Fulvio Costantinides, da bi tako počastila spomin Giorgia Costantinidesa ob 70. obletnici ponovne postavitve spomenika, opravilo pa ga je podjetje Giovanni Cramer s konzulenco deželnega arheološkega skrbništva, mestnega muzeja Schmidl in mestnih muzejev.

Evropsko zasedanje o prevajanju

Na Pomorski postaji se bo jutri ob 9. uri začelo evropsko zasedanje o prevajanju pod naslovom »Na poti do Vzhoda razširjene Evropske unije: kakšna naj bo vloga prevajanja?« Zasedanje se uokvirja v pobude italijanskega šestmesečnega predsedstva EU, prireja pa ga višja sola modernih jezikov za prevajalce pri Trzaski univerzi v sodelovanju z ministrstvom za kulturne dobrine, zunanjim ministrstvom in EU.

PREDSTAVITEV / KROŽEK VIRGIL ŠČEK

Purinijeva študija o Trstu v letih od 1954 do 1963

V Vilfanovi dvorani so predstavili knjigo, ki jo je izdal Krožek za družbena vprašanja V. Šček, in sicer obsežno študijo Piera Purinija o Trstu v letih od 1954 do 1963. Gre za pomembno obdobje, ki sega od konca zavezniške vojaške uprave v Coni A Svobodnega trzaskega ozemlja do zaključka postopka »normalizacije« trzaskega vprašanja z ustanovitvijo avtonomne dežele Furlanije-Juljske krajine. 290 strani debela knjiga je sad študije, ki jo je Purini pripravil za univerzitetno disertacijo in jo se dopolnil po uspešno opravljeni diplomski. Avtor, ki sta ga predstavila predsednik krožka Rafko Dolhar in mentor diplomske naloge prof. Jože Pirjevec, je obsirno orisal poglobljene probleme, ki jih obravnava v svoji študiji, in predvsem tri metamorfoze, ki jih je Trst doživel v tistih letih: spremembo etnične sestave s priseljevanjem beguncev iz Istre, spremembo politične slike z uveljavitvijo Krščanske demokracije in spremembo gospodarskega stanja z ukinitvijo tradicionalnega ladjedelništva. Predstavitvi je sledila živahna razprava.

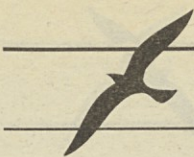
V ZGONIKU

Danes tretja revija »Vsi smo prijatelji«

Otroški pevski zbor ter plesna skupina Vigned, kitarista Gregor Budin in Rajan Trobec, sekcija sportno-ritmčne gimnastike SZ Dom iz Gorice, skupina domačih glasbenikov, Trio Patrik Kocijancić, Kristjan Rebula in Ivan Gabrovce, skupina malih pevcev iz zgonilke občine ter učenci osnovne sole Dutovlje, so protagonisti današnje tretje revije Vsi smo prijatelji, ki bo drevi ob 18. uri v sportno-kulturnem centru v Zgoniku. Gre za mladinski praznik, na katerem nastopajoči pričajo o pomenu prijateljstva in miru ter o vrednosti skupnega dela in zabave. Poleg omenjenih se bo gledalcem predstavil tudi Trio Cefizelj, policaj Cene in podpredsednik, ki bo v zabavnem ključu povezoval posamezne točke. Prireditve se bo zaključila s skupno pesmijo, nato pa bodo otroci spustili v zrak pisane balončke s sporočilom prijateljstva v treh jezikih (slovenscini, italijanscini in hrvaščini), ki bo poletelo novim prijateljem naproti. (mia)

Dan varstva narave za vrtce

Otroški vrtci didaktičnega ravnateljstva v Dolini se pridno učijo in praktično izvajajo ambientano vzgojo. V zvezi s tem bo 28. maja dan za varstvo in spoštovanje narave, ki bo potekal z raznimi pobudami: vodenimi izleti v naravo, orientacijskimi pohodi, srečanji s stari ipd. Pod istim geslom se bodo udeležili pohoda po mestnih ulicah do Trga Zedinjenja v soboto, 1. junija, kjer bodo razne prireditve za otroke vrtcev trzaskе pokrajine.

PREDSTAVITEV / V PETEK V ZAGRADCU

Revija Kras tudi o naših krajih

Večer je pripravil etnološki odsek NŠK

V petek zvečer je bila v Zagradcu pri Milicevih prijetna predstavitev revije Kras, ki - kot že sam naslov pove - obravnava z različnih vidikov specifično Krasa in ljudi, ki na njem živijo. Revija izhaja v Sloveniji od februarja 1994, vendar posveča svojo pozornost tudi problematiki krajine tostran meje, ki bo v prihodnjih številkih se bolj prisotna, saj so se v zadnjih casih okrepili stiki s tukajšnje stvarnostjo, predvsem z odsekom za etnologijo pri Narodni in študijski knjižnici, ki je tudi priredil petkovo predstavitev. Kot je v kratkem pozdravnem nagovoru omenil ravnatelj NSK Milan Pahor, se v etnološkem odseku najavlja nov zagon v delovanju, saj je poprijela za delo skupina mladih ljudi, ki se na stroko spozna, ceprav se z njo ne ukvarja poklicno, omenjeno skupino vodi Martina Repinc.

Uredništvo revije Kras je poleg tega navezalo stike z občinami Devin-Nabrezina, Doberdob, Re-

pentabor in Zgonik, ki so bile pokroviteljice petkovega večera, medtem ko ga je s finančnim prispevkom omogočila Zadruga kraska banka. V imenu pokroviteljev je spregovorila odbornica za kulturo in solstvo Občine Devin-Nabrezina Vera Tuta Ban, ki je poudarila, da je revija Kras znanstveno zasnovana, vendar oblikovana v slogu poljudne revije, predvsem pa poleg informiranja omogoča tudi okrepitev zavesti kraskih prebivalcev.

O reviji sami sta spregovorila urednika Ida Vodopivec-Rebolj in Dusan Rebolj. Ostali sodelavci niso mogli priti na predvečrainsko predstavitev, ker se je prav ta dan zaključevala nova številka, ki bo v celoti posvečena Srečkovo Kosovelu in njegovi družini. V tej številki bodo objavljeni tudi prispevki starih tukajšnjih avtorjev, in sicer Marka Kravosa, Aceta Mermolje, Marije Pirjevec in Sergia Pipana.

Predstavitev, ki so se je udeležili tudi županja

Občine Zgonik Tamara Blazina in odbornica za kulturo Občine Repentabor Nives Gustin, je popestril kratek nastop priljubljene ženske pevske skupine Stu ledi, ki je zapela nekaj ljudskih pesmi iz tukajšnjih krajev, in vesela diatonična harmonika Denisa Novata, ki zna iz tega preprostega ljudskega glasbila izvleči prave glasbene mojstrovine.

(bov)

ZA MLADE RAZISKOVALCE

Letos bo tabor spet v Benečiji

V Sovodnjah od 19. do 31. avgusta

V teku so priprave na 16. mladinski raziskovalni tabor med Slovenci v Italiji. Nasi tabori se neprekinjeno odvijajo že od poletja 1981 dalje. Tokrat smo se ponovno odločili za Benečijo, kjer smo izvedli že dva tabora: Benečija 83 ter Bar-do 92. Po ustaljeni navadi bo tabor trajal 12 dni: od ponedeljka, 19., do sobote, 31. avgusta. Območje raziskovalnega dela mladih raziskovalcev in mentorjev bo občina Sovodnje v Benečiji.

Od rojstva dalje so mladinske raziskovalne tabore spremljale težave finančne narave, ki so pogojevale izbire in načrtovanje. Temu problemu se nismo mogli izogniti niti letos. V vseh teh letih smo znali pravilno in pravočasno rešiti finančne, organizacijske in vsebinske probleme. V pripravi na 16. MRT Benečija 96 letos sodelujejo: Odsek za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici v Trstu, Društvo mladih raziskovalcev in raziskovalk iz Trsta in Gorice in Društvo slovenskih naravoslovcev in tehnikov Tone Penko. Letosno izvedbo je podprlo tudi Gibanje znanosti mladini iz Ljubljane, pri pripravi sodelujejo tudi domačini, morda se nam bodo pridružili uradno kot sopredsedatelji. Na vsak način brez konkretne pomoči in sodelovanja domačinov ne more biti mladinskega raziskovalnega tabora. Lepo bi bilo, če bi se tabora udeležili tudi mladi iz Benečije, o čemer se že pogovarjamo.

Raziskovalno delo na taboru se bo gi-

balo okrog etnologije, izseljenstva, ustnega slovstva, prostorske geografije, video in foto dokumentacije. Občinska uprava Sovodenj načrtuje sprejemni center v vasi Trčmun. Ceprav se nismo izvedli tabora Benečija 96, je treba že sedaj misliti na objavo rezultatov (v slovenskem in italijanskem jeziku) oziroma na pridobivanje finančnih sredstev tudi za publikacijo. Ker je to prvi časopisni zapis o taboru Benečija 96, je to tudi vabilo mladim dijakom in dijakinjam ter univerzitetnim študentom in študentkam za udeležbo na taboru. Prijavnice so na razpolago v Narodni in študijski knjižnici v Trstu (Ul. sv. Franciska 20/I), pri Odseku za zgodovino pri NSK v Trstu (Ulica Petro-nio 4) ter v Slovenski ljudski knjižnici Damirja Feigla v Gorici (Ulica Croce 3).

Mladi na taboru z lastnim raziskovalnim delom spoznavajo območje, ki ga naseljujejo Slovenci v Italiji. Tako hkrati preverjajo lastno znanje in sposobnosti ter obenem spoznavajo sedanost in preteklost določenega območja. Vsa spoznanja se nato vgradijo v podzavest vsakega udeleženca in ga spremljajo v njegovem nadaljnjem izobraževanju. Na ta način bomo vsi skupaj - mladi in mentorji - spoznavali delček Benečije. Gre za območje občine Sovodnje, ki sega od vrha Matajurja vse do doline. Pravo vsebino raziskovalnega dela in obvestila organizacijskega značaja bomo posredovali kasneje.

Milan Pahor

Lep nastop mladih plesalk ŠD Mladina

Predsinocnjim je v domu »A. Sirk« v Križu nastopila baletna skupina SD Mladina, ki je aktivna že 20 let. Organizatorji večera te obletnice niso obeležili niti z govori, niti s posebno slovesnostjo. In vendar se je vse odvijalo v vzdušju, ki je poudarjalo to obletnico. Večer je seveda popoln nastop gojenk, ki so se na začetku predstavile z baletno učno uro, nato s splotom stajerskih, gorenjskih in drugih plesov, za zaključek pa so odplesale »Valpurgine noci«. Program je v celoti lepo stekel, da so bile zadovoljne mlade baletke, njihova vaditeljica Anka Kocijancić in vsi ostali, ki so ji pri delu pomagali, in seveda se občinstvo. Mame so za konec pripravile se lepo torto s sampanjem, društvo je podarilo baletkam lepe torbice in cvetje. Občinstvo je z aplavzom nagradilo tudi napovedovalki Sanji Sedmak, se posebej pa je zaploskalo Anki in Ingrid, katerema gre velik del zaslug za uspeh večera in baletne dejavnosti nasploh.

Neva Lukeš

ZGONIK / NA LETOŠNJI RAZSTAVI VIN

Ob vinu tudi drugi pridelki

V zgoniški občini so v polnem teku priprave na 22. razstavo vin in drugih kmetijskih pridelkov, ki bo v Zgoniku naslednji konec tedna. Letošnja razstava vin se bo precej razlikovala od prejšnjih. Na eni izmed letosnjih prvih sej kmetovalske komisije, ki je pridobila nekaj novih mladih kmetovalcev, je prišla do izraza težnja po spremembi. Poleg vina so želeli kmetovalci na razstavo vključiti tudi druge pridelke, predvsem zato, da bi popestrili ponudbo in postali zanimivejši za obiskovalce. Tako je prišlo do srečanja med kmetovalci zgoniške občine, ki so pobudo pozitivno sprejeli.

Kmetovalec se ne ukvarja samo z vinogradništvom, zato je prav ovrednotiti tudi tipične kraske pridelke. Ena od novosti je ta, da bodo v kiosku prisotni kmetovalci sami, medtem ko so prej vino dali obcini in so ga potem prodajali drugi. Na ta način bo imel odjemalec možnost pogovora o vinu prav z vinogradnikom.

Kmetovalci bodo sodelovali se z drugimi pridelki. Trije cveticarji bodo okrasili prostor in razstavljali raznovrstne cvetice. Cebelar bo razstavljal in prodajal med in medene izdelke, kot je na primer medica. Prisotni bodo tudi trije kmetovalci, ki se ukvarjajo s kmečkim turizmom. Ponujali bodo

slanino, obložene kruhke, zaseko, ovčji sir in tipično krasko kuhano hrano. Kot vsako leto bodo sodelovala društva iz zgoniške občine z jedmi na zaru, krompirjem, itd. Na ogled bo tudi razstava kmetijskega orodja.

Vse tri dni bo mogoče prisostvovati zelo pestremu programu: v petek, 31. maja, bo popoldne tekmovanje osnovnosolskih otrok v igri med dvema ognjema in mladinski turnir v rokometu, otvoritev razstave vin pa bo ob 19. uri. V soboto, 1. junija, bosta na vrsti mednarodna turnirja v ženskem in moškem rokometu ter balinanju v organizaciji SK Kras. V nedeljo, 2. junija, bo nagajevanje likovnega natečaja za otroke iz vrtca in osnovnih sol zgoniške občine. Na natečaj na temo "Delo na kmetiji", ki sta ga organizirala KD Rdeca zvezda in Dom Brisiki, se otroci pripravljajo že dobra dva tedna. Nato bo nastop folklorne skupine »Kras« ter nagajevanje vinogradnikov. Kot lani, bo mogoče

primerjati, če z oceno strokovnjakov soglasajo odjemalci. Vsak večer bodo občinstvo razživel zvoke ansamblov Adria kvintet, Keideja in Kraski kvintet.

Novosti letošnje razstave vin in drugih pridelkov bodo nedvomno privabile veliko število ljubiteljev domače kpljice in tipične kraske hrane. Velika zasluga gre predvsem kmetovalcem, ki so odločili za zaznavno spremembo, predvsem za nastop v prvi osebi. Cilj letošnje razstave je torej, da sirše občinstvo spozna kmetijsko delovanje v zgoniški občini in da bo mogoče vnaprej to obliko razstave vin preimeno-vati v neke vrste kmetijske dneve občine Zgonik.

(bs)

TV ODDAJA PRI NAS DOMA / DREVI

Kultura: mnenja o sedanjem položaju in o bodočnosti

Kakšno je stanje naše kulture, kako se zanje zavzemamo, kaksne so njene izrazne ravni, kdo so uporabniki naše kulture: s podnaslovom Kultura - živi vrelc oddaja iz TV niza Pri nas doma tokrat posveča svojo pozornost velikemu vprašanju slovenske stvarnosti v FJK. Pri pogovoru, ki ga ob sodelovanju Eve Cuk in z glasbeno medigro Aleksandra Vodopivca vodi Ivan Peterlin, sodelujejo v studiu kulturniki in ustvarjalci.

O naši kulturi, njeni sedanjosti in možnostih za bodočo si bodo na TV zaslonih izmenjali mnenja likovnica Jasna Merku, pesnik in ravnatelj SSG Miroslav Kosuta, pisatelja Alojz Rebula in Boris Pahor, glasbenik Zorko Harej, predsednik deželne ZSKD Ace Mermolja, predsednik ZSKP Damjan Paulin.

Gostov je dovolj, da se razprava o kulturi razvije živahno in pestro: obstajajo namreč različna mnenja o kulturi, kako in v kakšno smer naj se razvija, na katerih ravneh jo moramo bolj

ali manj podpirati. Naj bo množična, naj bo kultura za izbrance? Je kultura dovolj širok pojem, da lahko zaobjame vse, kar naj bi pod to streho pojmovali, torej od ljudske, ljubiteljske kulture, do izbrane, poklicne in se dalje visoko umetniške?

Kako so gostje tokratne oddaje odgovarjali, boste zvedeli, če si drevo po slovenskem TV dnevniku, ogledate oddajo Pri nas doma. Pri njej je aktivno sodeloval Boris Devetak, ki sicer skrbi za zunanje posnetke, reziral jo je Sergej Verc, po-novitev oddaje pa bo na sporedu v četrtek, 30. t.m., vselej ob isti uri.

Že sedaj se napoveduje sklep tega niza: zadnja oddaja bo zamisljena kot javno televizijsko snemanje na temo (Ne) enotno v novo tisočletje? Snemanje, na kate-rega je množično vabljen občinstvo, bo v torek, 18. junija, v Kulturnem domu v Gorici. Na vprašanja pa bodo seveda odgovarjali slovenski zastopniki v enotni delegaciji.

Damiana Ota

26.5.1993 26.5.1996

Tri prazna, obupna leta brez Tebe, naš zlati, nepozabni

Boris Tavčar

Iz dneva v dan se veča nase hrepenenje po Tebi, po Tvojem glasu, pogledu, našmehu, po Tvoji živi prisotnosti.

Manjkaš nam vedno bolj!

A... kar nam je tista kruta majska noč takrat odvzela, nam ne bo nikoli več vrnila.

Samo spomin, živ samo v spominu!...

Tvoji najdražji

Trst, 26. 5. 1996

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikih izrazih sočustvovanja ob izgubi naše drage

Viktorije-Mimi Čebulec vd. Kralj

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin.

Svojci

Opcine, 26. maja 1996

ZAHVALA

Marija Pertot vd. Danev

Vsem, ki so na katerikoli način počastili spomin naše drage pokojnice, se iskreno zahvaljujemo.

Družina

Kontovel, 26.5.1996
(Pogrebno podjetje Zimolo)

Ob izgubi dragega Edita sočustvujejo z družino prijatelji Balinarske sekcije SD Polet

Ob prerani izgubi oeta izrekajo Stefanu in družini globoko sozale

gospa Mirjam in Walter Ceodek ter uslužbenci

SPREJEM OSMRTNIC

od ponedeljka do petka od 8.30 do 15. ure
PUBLIEST - Trst Ul. Valdirivo 36
tel. 040-361888 - fax 040 - 768697

ob sobotah, nedeljah in praznikih
redakcija Primorskega dnevnika
Ul. Montecchi 6 - tel. 040-7796600

MARSICH Prefabbricati

A. Marsich

cementni izdelki
material
za gradbeništvo

TRST - Drž. cesta 202 - III. km
Rocol (Callala) anogr. st. 1683
Tel. 910806 - Fax 910924

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Matjaž Kmecl

ANDREJ SMOLE - ZNAMENITI SLOVENEK

Izvaja TONE GOGALA

V sredo, 29. t.m., ob 21. uri
v BARKOVLJAH (pri sireni)

KD RDEČA ZVEZDA in KD VIGRED
prirejata

3. REVIJO

VSI SMO PRIJATELJI

danes, 26. t. m., ob 18. uri
v Kulturnem centru v Zgoniku.

Toplo vabljeni!

KD F. VENTURINI
vabi na

ZAKLJUČNO PRIREDITEV

danes, 26. t. m., ob 17. uri
v Kulturnem centru A. U. Miro pri Domju.

Gost večera bo zbor
Accademia Corale Reno di Canto Popolare iz Marzabotta.

Nastopajo: otroški pevski zbor (dir. S. Zerjal),
MoPZ (dir. I. Tavcar) ter MePZ (dir. V. Lo Nigro)

PD SLOVENEK Boršt - Zabrezec
organizira

26. PRAZNIK VINA

1., 2. in 3. junija v Zabrezcu

SLOVENSKO ZDRAVNIŠKO DRUŠTVO
vabi na predavanje kardiologa primarija
dr. Borisa Cibica iz Ljubljane
(sicer naš primorski rojak s Proseka) na temo:

PREVENTIVA
KARDIOLOŠKIH BOLEZNI

V petek, 31. t. m., ob 18. uri
v Prosvetnem domu na Opcinah. *Vljudno vabljeni!*

VČERAJ-DANES

Danes, NEDELJA, 26. maja 1996
BINKOSTI

Sonce vzide ob 5.24 in zatone ob 20.41 - Dolžina dneva 15.17 - Luna vzide ob 13.38 in zatone ob 1.55.

Jutri, PONEDELJEK, 27. maja 1996
GUSTL

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 20,8 stopinj, zračni tlak 1019 mb narasča, brezvetrje, vlaga 63-odstotna, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 20,9 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Andrea Conti, Joshua Raini, Pier-vittorio Bernich, Andrea Paiero, Davide Bestagno, Nicola Manzin.

UMRLI SO: 64-letni Edi Persič, 91-letna Evelina Depiero in 84-letna Emilia Cattarincich.

AURORA prireja:

Od 2. do 23.6.
vsako nedeljo z avtobusom v ROGASKO SLATINO (hotel Sava). Cena 585.000 lir.

Od 21. do 23.6.
PLITVICKA JEZERA in otok RAB. Cena 287.000 lir.

Od 30.6. do 7.7.
MAKARSKA in MEDJUGORJE. Cena 695.000 lir.

Vpisovanje pri potovalnem uradu AURORA v Ul. Milano 20, tel. 630261.

VerdeVivo

Nudimo vam našo pomlad:
GOREČKE OKRASNE RASTLINE
VRTNE RASTLINE
...in še obilo drugega.

DOMJO - Cesta za RICMANJE
Tel. 040/383334

GLASBENA MATICA TRST

Sola »M. Kogoj«

Jutri, 27. t. m., ob 20.30 v baziliki S. Silvestra

5. Zaključna akademija

Diplomski recital
Tamara Tretjak, flavta
Claudia Sedmach, klavir
raz. prof. Daniela Brussolo

BRIDGE - MÖST
med Avstralijo in Slovenijo

Otvoritev razstave v Peterlinovi dvorani,

Donizettijeva 3, bo jutri, 27. t. m., ob 20.30

16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Trg Libertà 6 (tel. 421125), Ul. dei Soncini 179 - Skedenj (tel. 816296).

BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
Trg Libertà 6, Ul. dei Soncini 179 (Skedenj), Istrska ulica 18.

BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Istrska ulica 18 (tel. 7606477).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA
Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.
Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba
Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 17.30, 19.50, 22.15 »Schegge di paura«, i. Richard Gere.

EXCELSIOR - 16.45, 18.35, 20.25, 22.15 »Le affinità elettive«, r. Paolo in Vittorio Taviani.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.30, 19.45, 22.00 »Tre vite e una sola morte«, i. Marcello Mastroianni.

AMBASCIATORI - 15.45, 17.50, 20.00, 22.15 »L'esercito delle dodici scimmie«, i. Bruce Willis, Brad Pitt, Madeleine Stowe.

NAZIONALE 1 - 16.15,

POHISTVO

Popusti do 50% NA RAZSTAVNIH ARTIKLIH POHISTVE
Ul. S. Cillino 38 - Tel. 54390

A.O. J. ŠTOKA
vabi na premiero otroške igre

PET PEPELK

autor Ž. Petan, režija S. Baldé, glasba A. Starc

danes, 26. t. m., ob 18.30
v Kulturnem domu na Proseku

18.15, 20.15, 22.15 »Premonizioni«, i. Jef Goldblum.

NAZIONALE 2 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Rosso d'autunno«, i. Richard Dreifus, Liv Tyler.

NAZIONALE 3 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Diabolique«, i. Sharon Stone, Isabelle Adjani, Chazz Palminteri, Kathy Bates.

NAZIONALE 4 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Fargo«.

MIGNON - 16.00 - 22.00 »Pretty girl - la regina dell'anal«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.00, 18.00, 20.00, 22.10 »Il giurato«, i. Demi Moore, Alec Baldwin.

ALCIONE - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Io ballo da sola« r. Bernardo Bertolucci, i. Liv Tyler, Jeremy Irons, Carlo Cecchi, Stefania Sandrelli.

LUMIERE - 18.20, 20.10, 22.15 »Riccardo III«, r. Richard Loncraine, i. Ian McKeller, Annette Bening.

PIREDITVE

GLASBENA MATICA - Sola »M.Kogoj« Trst vabi na zaključne akademije, ki bodo po naslednjem razporedu: v ponedeljek, 27. t.m. Tamara Tretjak - flavta; 29. t. m. - Aleksander Sluga, celo, ob 20.30 v baziliki sv. Silvestra - trg S. Silvestro 1 in 6. junija, ob 20.30 v evangeličansko-luteranski cerkvi - Trg Panfili - Solški godalni orkester. Vljudno vabljeni!

PD MACKOLJE prireja **PRAZNIK CESENJ 1996** danes, 26. t. m., ob 15. uri odprtje kioskov, ob 18. uri začetek kulturnega programa: nastop pihalnega orkestra V. Parma iz Trebča, nastop istrske pevске skupine Kantadore, ob 21. ure dalje ples z ansambлом Happy day ter jutri, 27. t. m., ob 17. uri odprtje kioskov, ob 21. ure dalje ples z ansambлом Kraski kvintet.

VZPI-ANPI, Vaska skupnost Voglje, Dol, Vrhovlje, KD Kraski dom pod pokroviteljstvom občin Sezana in Repentabor organizirajo danes, 26. t. m. ODPRTO MEJO - pohod po partizanskih poteh. Začetek pohoda ob 9. uri izpred Zadrugnega doma v Dolu. Udeleženci pohoda so naprošni, da imajo s sabo veljaven osebni dokument. Vabljeni!

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO PRI SV. IVANU vabi na zadnje predavanje, ki bo v torek, 28. t. m., ob 18. uri v prostorih OS O. Župancica

Loterija

	25. maj 1996
BARI	47
CAGLIARI	83
FIRENCE	76
GENOVA	40
MILANO	10
NEAPOLJ	73
PALERMO	62
RIM	72
TURIN	7
BENETKE	12

ENALOTTO

X 2 2 X 1 2	2 2 1	1 X 2
12	31.127.600.-	
11	1.659.600.-	
10	162.400.-	

pri Sv. Ivanu. Predavala bo ginekologinja dr. Gerdi Shojer na temo: SPOLNA VZGOJA PRI OSNOVNO SOLSKEM OTROKU.

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV v Trstu prireja v sredo, 29. t. m., ob 16.30 v Gregorčičevi dvorani v Trstu prikazovanje videofilma o Kitajski CESARSKA KITAJSKA. Predaval bo prof. Pino Rudez. Vljudno vabljeni!

EKONOMSKI KROZEK vabi člane na srečanje, ki bo v sredo, 29. t. m. v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Franciska 20, ob 17. uri na temo: ZAMEJCI V SKLOPU PROJEKTA TRST 2000. Ob tej priliki bo tudi govor o programu krožka za naslednje šestmesečje. Vabljeni!

DIDAKTIČNI RAVNATELJSTVI pri Sv. Jakobu in na Opcinah organizirata **GLASBENO SREČANJE** osnovnih sol z likovnim natečajem Dobrodelnega društva Trst. Prireditel bo v telovadnici v Repnu 1. junija, ob 18. uri. Sodelujeta tudi Glasbena matica s krajšim otvoritvenim programom in Sklad Mitja Cuk z razstavo. Vabljeni vsi prijatelji osnovnosolskih otrok.

PD SLOVENEK Boršt-Zabrezec priredi v Hribenci v Zabrezcu 1., 2. in 3. junija 26. PRAZNIK VINA. V soboto, 1. junija ob 20. ure dalje ples z ansambлом Happy day, v nedeljo, 2. junija ob 17.30 nastop Godbenega društva iz Trebča in folklorne skupine Saltin iz Sv. Petra pri Secovljah, ob 20. uri ples z ansambлом Adria kvintet, v ponedeljek ob 20. uri ples z ansambлом Long Zlunk. Vse tri dni bo odprta razstava in domacih vno-gradnikov.

PRODAM avto coupe Glas S 1004, letnik maj '64, Kriz 99. tel. 220363 od 12. do 16. ure.

AUDI coupè 1.8, junij '91, 60.000 km, v odličnem stanju prodam. Tel. 040/421909.

JUTRI, 27. t. m., ob 20. uri začne tečaj trzaskega mamba v kriskem rikreatoriju, ki ga prireja Sere-na, Vesna in Branko. Pricakujemo Vas!

GOSTILNA PRI OBČNI - Dolina obvesča cenjene goste, da imamo pripravljene tople malice od 9. ure dalje. Po naročilu prinesemo tudi na dom. Tel. st. 228497. Zaprto ob ponedeljkih.

24., 25. in 26. junija izlet v sončne Marke in Umbrijo z ogledom tudi kraskega jamskega sveta "Le grotte di Frasassi". Informacije v večernih urah na st. 226314.

60-LETNIKI iz dolinske občine prireajo izlet v okolico Trevisa dne 9. junija. Ogled vinske kleti, kosilo in družabnost. Zabavali nas bodo Veseli godci. Informacije in prijave: Sergio - Ricmanje (tel. st. 281376) in Justina Dolina (tel. st. 228254), vsak dan od 19.30 do 20.30.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - tajništvo Trst sporoča učiteljem in vzgojiteljicam, da je solski skrbnik razpisal natečaj na podlagi uradnih listin. Natečaja se lahko udeležijo vsi, ki so se uspešno opravili natečaj na podlagi izpitov in uradnih listin oz. usposobljenosti izpit in so od solskega leta 1992/93 poučevali vsaj 360 dni. Natečaj je namenjen tudi kandidatom, ko so se vključeni v lestnice in zelijo dopolniti točkovanje. Rok za vložitev prosenj zapade za osnovno solo 1. junija 1996, za otroške vrtce 10. junija 1996. Podrobnejše

informacije dobite na sedežu Sindikata, Ul. Carducci 8, Trst, vsak torek od 16. do 17.30, tel. st. 370301.

OBVESTILA

SK BRDINA organizira v nedeljo, 2. junija 5. Kraski bike slalom in vzporedni bike slalom trofeja Lea Motorbike, ki bo v Repnu pri nogometnem igrišču s pricetkom ob 10. uri. Vpisovanje bo na sedežu kluba, Proseška ul. 131 na Opcinah v petek, 31. t. m. od 19. do 21. ure. Informacije na tel. st. 212859 ali 299573.

SLOVENSKI DIJASKI DOM sporoča, da je se do petka, 31. t.m. odprto vpisovanje v obmorsko letovanje v Fiesi, ki bo potekalo od 1. do 10. avgusta in je namenjeno otrokom in mladostnikom od 6. do 17. leta starosti ter v poletno središče v Trstu, ki je namenjeno otrokom od 3. do 14. leta starosti. Središče bo odprto od junija do avgusta. Podrobne informacije na upravi doma - Ul. Ginna-stica 72, tel. 573141.

MALI OGLASI

PRODAM avto coupe Glas S 1004, letnik maj '64, Kriz 99. tel. 220363 od 12. do 16. ure.

AUDI coupè 1.8, junij '91, 60.000 km, v odličnem stanju prodam. Tel. 040/421909.

JUTRI, 27. t. m., ob 20. uri začne tečaj trzaskega mamba v kriskem rikreatoriju, ki ga prireja Sere-na, Vesna in Branko. Pricakujemo Vas!

GOSTILNA PRI OBČNI - Dolina obvesča cenjene goste, da imamo pripravljene tople malice od 9. ure dalje. Po naročilu prinesemo tudi na dom. Tel. st. 228497. Zaprto ob ponedeljkih.

Milic in Grilanc

SERVIS TV - VCR
ANTENE TV - SAT
Prosek 101
Tel. 040/251371

BORIS IN MILOJKA vabita vse na začetek poletne sezone v Boris sports clubu - Sportni center Brisce. Končno se boste lahko na zunanji terasi poslastili tudi z raznimi jedacami na zaru. Toplo vabljeni!

PRI SV. JAKOBU (trg Puecher) prodajamo zelo svetlo stanovanje v prenovljeni palači 120 kv. m, potrebno popravil. Tel. od 13. do 14. ure ter od 19. do 20. ure na sledeci številki: 213564 ali 212456.

V BLIZINI OPCINE prodam vilo 200 kv. m ter taverno in podstresje, vrt 500 kv. m. Tel. st. 040/412457 ali 0481/484882 (agencija).

PRODAM rulotko Laika 3,30 m v dobrem stanju, malo rabljena. Cena po dogovoru. Tel. st. 040/229381 v večernih urah.

PRODAM opel Astra GTI 1600, rdece barve, letnik '92. Tel. st. 040/382474 ob večernih urah.

PRODAM Mini may-fair, rdece barve, letnik '87 za 3.000.000 lir. Tel. st. 228737 od 11. do 14. ure.

PRODAM fiat 500, letnik '69 v zelo dobrem stanju, odobrena periodična revizija do leta 2001. Cena 2.500.000 lir. Tel. st. 040/393148 ali 214763.

AVTOMOBIL Mercedes 190, garaziran, brezhiben, ugodno prodam. Tel. st. 637530 od 8. do 13. ure, razen nedelje.

ZMAGAN avto Fiat 500 bele barve prodam s

20- odstotnim popustom. Tel. st. 040/381794.

HISO z vrtno prodajamo v Vizovljah. Tel. st. 369907 (urad).

RUMENE nemske doge prodam. Tel. st. 0038662/510711.

V STARI hisi z dvo-riscem, ob reki Reki, v Brkinih nudim prijetno bivanje in pocitek. Tel. st. 0038667/54627.

AVTOMEHANICNA delavnica in avtokaroserija Gustin, Ul. Carsia 45, tel. st. 214522 isce resnega avtokleparja - delavca.

PODARIM res lepe tigraste mucke. Klicite na tel. st. 225365.

NIZJA srednja sola sv. Cirila in Metoda isce za didakticne namene rabljen racunalnik s procesorjem, najmanj 386. Tel. na st 040/567500 od 8. do 14. ure.

MALI OGLASI IN RAZNA OBVESTILA ZA OBJAVO NASLEDNJI DAN se sprejemajo od 8.30 do 12.30 od ponedeljka do petka OB SOBOTAH IN PRAZNIKIH ZAPRTO
PUBLIST - Ul. Valdirivo 36 - I. nad.
Tel. 361888 - Fax 768697

25-LETNA knjigovodkinja isce delo kot uradnica-telefonistka. Dobro znanje nemščine in hrvaščine, v zadostni meri angleščine, vesca uporabe programov Windows, Wordstar, takojšnja razpoložljivost. Tel. st. 040/211941 ob uri obedov - Katja.

ISCENO osebo za samostojno delo na socialno-skrbstvenem področju. Zazeljeni rekviziti: italijansko drzavljanstvo, dopolnjenih 30 let, visšesolska izobrazba, obvladanje slovenskega in italijanskega jezika. Pis-mene ponudbe poslati na Publist Srl, Ul. Valdirivo 36, 34132 Trst, pod sifro "Samostojno".

ISCENO gospo srednjih let za vodenje gospodinjstva pri starejšem zakonskem paru. Delovni cas 24 ur, 7x tedensko ali od jutra do večera. Nudimo hrano, stanovanje in placo dogovoru. Tel. st. 040/211380 po 13.30.

GIGI in BORIS sta odprla osmico v Samatorci st. 14.

OSMICO je odprl Zoran v Ricmanjih.

OSMICO so odprli pri Batkovich, Repen 32.

OSMICO je odprl Boris Kocijancic v Prebenegu.

Kam po bencin

Danes bodo na Trzaskem obratovale naslednje crpalke:

AGIP
P.zza Caduti per la libertà (Milje)
Largo Piave
Drevored Campi Elisi 59
Largo Sonnino 10
Trg Sansovino 6
SESLJAN drz.c. 14 (Devin-Nabrezina)

MONTESHELL
Rotonda del Boschetto
Ul. Baiaumonti 4
Riva N. Sauro 6/1
Miramarski drev. 233/1
Istrska ulica 212

ESSO
Largo Roiano 3/5
Opcine (cesta 202 - krizišce)
Ul. Giulia 2

IP
Riva O. Avgusta 2
Trg Libertà 3

ERG PETROLI
Ul. Piccardi 46

API
Ul. Baiaumonti 48

TAMOIL
Ul. F. Severo 2/3

NOCNE CRPALKE (self service)

TAMOIL - Ul. F. Severo 2/3

ESSO - Trg Valmaura 4

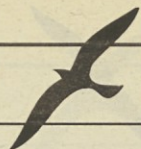
AGIP - Istrska ulica

AGIP - Miramarski drev. 49

NA AVTOCESTAH (odprte 24 ur)

AGIP
Devin (sever)

AGIP
Devin (jug)

DOBERDOB / SREČANJE UPRAVITELJEV

Župani lahko pospešijo sodelovanje ob meji

Pobudo za srečanje je dal doberdobski župan - Za večjo prepustnost meje

V Doberdobu je bilo v petek srečanje upraviteljev mejnih občin na Goriskem, od Brd do morja. V pozdravnem nagovoru je gostitelj, doberdobski župan dr. Mario Lavrencić, podčrtal pomen srečanja in dve novosti, ki ga odlikujeta: prvič so bili na srečanje povabljeni tudi predsednik slovenske konzulte v Gorici, občinski svetovalci in predstavniki rajonskih svetov; skupaj pa so za mizo sedeli tudi župani, oziroma predstavniki novonastalih občin na slovenski strani meje. Lavrencić je tudi opozoril na nove možnosti in pričakovanja, ki si jih upravitelji in krajanje ob meji obetajo od nove italijanske vlade. Podobno gledata na dogajanje tudi sovodenski (Petjejan) in steverjanski župan (Corsi), ki sta se zavzela za aktivnejšo vlogo krajevnih uprav pri razreševanju konkretnih vprašanj, pa tudi za hitro in podrobno medsebojno informiranje.

Predsednik slovenske konzulte Rudi Pavšič in občinski svetovalec v Gorici Igor Komel sta predstavila problematiko odnosov med občinami in manjšinsko skupnostjo ter izpostavila vprašanja, ki ostajajo, kljub številnim dosedanjim obljubam, nedorečena, oziroma nerešena (solstvo, vključevanje Slovencev in pobude ob tisoletnici Gorice itd). Predstavnik novogoriške občine Bizjak in Valencić sta se zavzela za konkretnije oblike sodelovanja in pomoči manjšini, zlasti v mestu.

Za tesnejše oblike sodelovanja na krajevni ravni so se izrekli tudi predstavniki drugih občin; skupna pa je bila ugotovitev, da bi bilo treba, vsaj s prilagoditvijo urnikov mejnih prehodov, omogočiti večjo prepustnost meje, ki je v večernem in nočnem času pravzaprav nevidni ali kljub vsemu obstoječi zid, ki zavira stike.

Udeležence srečanja je pozdravila predstavnica Republike Slovenije v Trstu, konzul Vlasta Valencić, ki je menila, da prav upravitelji občin ob meji lahko naredijo največ za poglobitev in izboljšanje odnosov ob meji, saj vprašanja poznajo, pravzaprav se z njimi vsak dan soočajo v živo.

Na srečanju se je izoblikoval tudi predlog, da bi za reševanje konkretnih vprašanj oblikovali dovolj prožen organ, ki bi ga sestavljali župani ali njihovi namestniki. To naj bi bila nova kvaliteta v odnosih ob meji.

Vabilu na srečanje so se odzvali predstavniki občin Brda, Nova Gorica, Miren - Kostanjevica in Komen s slovenske strani. Bili so prisotni župani Steverjan, Sovodenj in Doberdoba ter izvoljeni predstavniki nekaterih ustanov.

Na sliki - Bumbaca - petkovo srečanje v Doberdobu.

AKTUALNO / POSVET SINDIKATOV

Azbest ne pozna meja Potrebno je zato skupno in usklajeno nastopanje

Cilj: doseči spoštovanje predpisov

V kongresni dvorani razstavišča se je v petek odvijal mednarodni studijski posvet o pojavu azbestoze. Priredili so ga pokrajinska sekcija združenja ANMIL, (Vse državno združenje delovnih invalidov) sindikalna zveza CGIL-CISL-UIL in pokrajina Gorica s sodelovanjem mestne občine Nova Gorica ter Zveze svobodnih sindikatov Slovenije in sindikata KS 90.

Posvet so priredili v Gorici, ker je odstotek obolenj zaradi azbesta na območju goriske pokrajine in novogoriškega območja izredno visok. Sicer pa pomeni petkovo studijsko srečanje le uvod v niz podobnih pobud, ki jih bodo uresničili sindai, v sodelovanju z

zdrženjem ANMIL in drugimi ustanovami, z namenom, da pripomože k izboljšanju delovnih pogojev in okolja. Ni namreč samo azbest na spisku zdravju nevarnih snovi. Vse več je primerov rakastih obolenj v obratih za predelavo lesu in kemičnih snovi. Vloga sindikatov je tudi v tem, da skušajo izsiliti hitrejšo uresničevanje (in spoštovanje) zakonskih predpisov o varstvu na delovnem mestu.

Glede petkovega srečanja velja zabeležiti, da so predavatelji prikazali sklop vprašanj. Profesor Ferdinando Gobatto je spregovoril o službi medicine dela, ki naj bi skrbela za preventivo; o medicinskem vidiku azbestoze in mezotelioma

(raka na plevri) sta podrobneje spregovorila Zlatka Remskar z Instituta za pljučne bolezni in tuberkulozo ter Claudio Bianchi iz patološkega oddelka goriske splosne bolnišnice.

Nevenka Mlinar, zdravnica splosne ambulate iz Anrovega, je posredovala statistične podatke o številu obolenih zaradi istih bolezni med delavci Salonita Anhovo v letih od 1981 do 1995. Predstavljena je bila tudi problematika ocenjevanja odškodnin za poklicne bolezni, ki jih povzroča azbest.

V popoldanskih urah so se predavatelji zaustavili pri drugih problematikah, zlasti kar zadeva preventivo in pravne probleme.

MIROVNIKI

Namesto orožja zavest in molitev

Kakih sto mirovnikov različnih starosti, bile so tudi družine z malimi otroki, se je v petek zvečer zbralo v spominskem parku ter se s prizganimi svecami, z molitvijo in premišljevanjem spomnilo vseh mrtvih v vseh vojnah. V krajšem nagovoru je podturnski župnik don Ruggero povabil ljudi dobre volje k zavestnemu ravnanju in odklanjanju vojne in k prizadevanju za vzgojo k miru.

Tiha a občutena manifestacija je izzvenela kot odgovor na številne pobude, ki so se te dni in tudi v petek odvijale v mestu in ki so imele povsem drugačen predznak.

Začetak 2. Sinode Romanje na Sv. Goro

S slovesnim bogoslužjem v starodavni oglejski baziliki, ki je potekalo v vseh jezikih goriske cerkvene skupnosti, se je sinoči začela 2. sinoda goriske cerkve. Danes dopoldne bodo v vseh cerkvah v nadškofiji prebrali poslanico nadškofa Bommarca, izpostavili pa bodo tudi "oglejski križ", simbol, ki povezuje posamezne čupnijske skupnosti z matično cerkvijo v Ogleju. Sinoda pri kateri sodeluje 312 predstavnikov župnij na Goriskem (laikov in duhovnikov) se bo zaključila leta 1998, ko bodo objavili tudi poseben dokument.

Danes popoldne pa bo na Sveti Gori skupno romanje vernikov goriske in koprške skofije. Ob 16. uri bo slovesno bogoslužje, zatem pa molitev pred Obeležjem sprave. Pred tem (ob 15. uri) bo blagoslovitev obnovljene kapele Svetih treh kraljev na Prevalu. Ob 17. uri bodo odprli Marijanski muzej na Sveti Gori.

Gostilna 1870 *Devetak*

VRH SV. MIHAELA 48

Sovodnje (Gorica) - Tel. (0481) 882005 - 882488

KRAŠKE SPECIALITETE
IN DOBRA VINA IZ NAŠE DEŽELE

KRZNARSTVO

PELLICCERIA ELSA

GORICA - Ul. Garibaldi 3 - Tel. 0481/32363

**POPOLNA
RAZPRODAJA**

VSEH KRZNENIH IZDELKOV

ZARADI ZAMENJAVE UPRAVITELJEV

REALNA ZNIŽANJA OD 20% DO 80%

Obv. občini 24/4/96

GLEDALIŠČE / KONEC SEZONE

Jutri in v torek zadnji predstavi

Na sporedu Maurizia Costanza komedija "Izpraznjeno vrni"

Gledališka sezona v Kulturnem domu se je nagnila koncu. Jutri in v torek bosta na sporedu se zadnji dve predstavi v abonmajski sezoni SSG. Tokrat nam bodo člani trzaskega ansambla predstavili komedijo "Izpraznjeno vrni", ki jo je napisal znani televizijski napovedovalec Maurizio Costanzo, ki je, se preden je zaslovel preko televizijskih zaslonov, dosegel pomemben uspeh kot avtor gledaliških del.

"Izpraznjeno vrni" sodi med najbolj uspešne tekste, ki jih je napisal Costanzo. Zgodba pravzaprav ni nič posebnega, saj se avtor zabava, (in zeli zabavati) ob podajanju zgodbe, kako tudi velika ljubezen postopoma shira, se povsem posusi. Včasih se zdi sicer, da ponovno oživi, pa je le prevara, oziroma samoprevara. Režiser prijatelne predstave je Sasa Jamnik, za prevod pa je poskrbel Ivanka Hergold. Glavni vlogi igrata Polona Vetrin in Adrian Rustja, ki seveda igrata njo in njega in ki na svoji kozi ugotavljata, kako pravzaprav sprva močno in neomajno čustvo pesa.

Jutrisnja predstava (ob 20.30) je za abonente red A, torkova pa za abonente red B. Jutri bo za abonente tudi avtobus, ki bo vozil po običajnem razporedu. Za morebitne proste vstopnice naj se zainteresirani obrnejo do urada Kulturnega doma.

ŠTANDREŽ / KONEC TEDNA

Pričel se je tradicionalni Praznik špargljev

V Standrežu se je sinoči pričel praznik špargljev. Danes ob 19. uri bo v okviru praznika nastopila trzaska fokalna skupina Stu le di.

Kot je že tradicija bo prireditev potekala v župnijskem parku pod lipami. Včeraj popoldne je bil na sporedu slikarski ex tempore za otroke, zvečer pa plesna zabava s skupino Lapos.

Poleg članov plesne in pevske skupine Stu le di, ki bo izvedla vencev goriskih, trzaskih in rezijanskih plesov, bodo zvečer nastopili še člani Mepz Rupa-Pec in Mlpz Št-maver. Tradicionalno praznovanje v Standrežu se bo nadaljevalo

konec prihodnjega tedna. V soboto 1. junija zvečer bo plesna zabava. V nedeljo 2. junija popoldne pa bo četrti izvedba edinstvenega tekmovanja v pritrkovanju zvonov, ki se ga z navdušenjem udeležijo skupine iz okoljskih vasi pa tudi z onstran meje. Kulturni program bo popoldne začel Mlpz Oton Zupancić iz Standreža, standreška dramska skupina pa bo prikazala enodejanko Tat s cirom v režiji Janeza Starine. Ob 22.30 bo praznovanje zaključila tombola z bogatimi denarnimi dobrotki. Vsak večer bo plesna zabava z glasbeno skupino; delovali bodo bogato obloženi kioski.

V PETEK

Zaključna telovadna akademija SZ DOM

Pri SZ Dom se te dni marljivo pripravljajo na zaključno akademijo, ki bo v petek, 31. t.m. ob 20. uri v Kulturnem domu. Oblikovale jo bodo deklice, ki obiskujejo SG SRG v okviru Doma, dekleta skupne "Show dance senior" pa tudi člani dveh pevskih zborov. Nastopil bo zbor nižje srednje sole Ivan Trinko in zbor kulturne skupine IKAR iz Kranja.

Naj povemo, da bo v pravlji (o Sneguljici in sedmih palčkih vendar) nastopil kar trideset izvajalcev. Za koreografijo sta poskrbeli Mija Usaj - Čescut in Damijana Čescut.

Poleg "Domovcev" sodelujejo pri izvedbi akademije še ZSKD in Kulturni dom.

Prenovljena manufakturna trgovina

GORICA - Korzo Verdi 91

Najnovejši vzorci metrskega blaga znanih modnih hiš, tudi za svečane priložnosti in poroke.

NOVICE

Dvorec Coronini bo danes odprt

Dvorec Coronini bo tudi danes odprt občinstvu in sicer med 9.30 in 13. uro ter med 15. in 19. uro. Poleg atrija in nekaterih že znanih prostorov v prvem nadstropju vile, bo možen tudi ogled spalnice Carmen Coronini, kapele in parka. Vodeni obiski se bodo vrstili v zaporedju vsakih trideset minut. Ogled dvorca (za skupine) je mogoč tudi med tednom, vendar pa je treba v tem slučaju obisk predhodno najaviti v tajnistvu Sklada Coronini.

Tekmovanje mladih zmajarjev

Na mirenskem letališču bo danes srečanje mladih zmajarjev. Prireditev se bo pričela ob 14.30, ko bodo na kraju samem odprli premično delavnico, kjer bodo mladi izdelovali papirnate zmaje in tako "aktivno" sodelovali pri pobudi. Ob 15. uri bo za zanimiv program poskrbel Ugo Minutolo iz Vidma Na-grade in priznanja bodo razdelili ob 18. uri.

Koncert Aleksandre Pavlovič

Pri glasbenem centru Emil Komel bodo v prihodnjih dneh priredili niz nastopov ob zaključku solskega leta. Prvi koncert bo v torek, 28. t.m. ob 20.30. S samostojnim koncertom se bo predstavila pianistka Aleksandra Pavlovič, ki se izpopolnjuje pri profesorju Gadziju. Lani je osvojila prvo nagrado na tekmovanju v Stresi, letos aprila pa drugo nagrado na tekmovanju N. Rubinstein v Parizu. Pavlovičeva bo izvajala dela Chopina, Brahmsa, Beethovna, Sostakoviča in Skrjabinina.

Razstava slik Laure Grusovin

Razstava slik Laure Grusovin v Kulturnem domu bo izjemoma odprta se jutri od 9. do 13. ure ter od 16. do 18. ure ter zvečer ob gledališki predstavi "Izpraznjeno vrni". Razstava je naletela na zelo ugoden odmev, tako pri obiskovalcih, kakor pri kritiki. Pripravila jo je uprava Kulturnega doma v sodelovanju z zadrugo "Maja" in s pokroviteljstvom rajonskega sveta za Svetogorsko četrt in Placuto.

Komemoracija v Medeji

Pred spomenikom Ara pacis na griču nad Medejo bo danes slovesnost ob Dnevu izginulih v vojni. Vlado bo na komemoraciji, ki se bo pričela ob 10. uri, zastopal podtajnik pri Obrambnem ministrstvu, senator Massimo Brutti.

Zaprta cesta pri Fiumicellu

Pokrajinska cesta št. 23 - odsek za Fiumicello, bo jutri od 8. do 19. ure zaprta za ves promet zaradi nujnih vzdrževalnih del na premičnem mostu na kanalu Cucchini. Omenjeni odsek pokrajinske ceste je na območju Gradeza.

Film Tito ponovno med Srbi

V dvorani pokrajinskega muzeja na gradu bo jutri ob 20.30 srečanje z režiserjem Želimirom Žilnikom in nato predvajanje njegovega filma Tito ponovno med Srbi (podnapisi bodo v italijanscini). Film je bil posnet leta 1994 v Beogradu, v času mednarodnega embarga. Igrano - dokumentarni film prikazuje reakcije Beograđanov ob srečanju z njim dobro znano osebnostjo, ki se spet sprehaja po ulicah. Pobudo je uresnil Kinotele v sodelovanju s pokrajinsko upravo. Vstopnine ne bo.

TV Primorka: Oddaja o KD Rečan

Tezko si je zamisliti kulturno dejavnost v Beneciji, ne da bi bila le-ta povezana s stvarnostjo kulturnega društva Rečan. Že od samega nastanka je društvo zaigralo osrednjo vlogo v življenju in delu beneskih Slovencev.

Kulturno društvo Rečan je nastalo leta 1969. Kulturni delavci Rečana so do danes izpeljali nesteto pobud, ki jih je vse povezovala ista vsebinska nit. O tem bo tekla beseda na oddaji Med Soco in Nadizo, jutri, v ponedeljek, 27. maja ob 18.30 na Televiziji Primorka (ponovitev bo v sredo po 21. uri). Z Rudijem Pavšicem se bodo pogovarjali predsednik društva Rečan Aldo Klodić ter člana vodstva Janez Florjanc in Renzo Gariup.

ZAHTEVA PO SELITVI SEKCIJE ITI V ŠOLSKI CENTER

Protestni shod pred sedežem Pokrajine

SSŠ napoveduje nove protestne pobude Srečanja z upravitelji na Pokrajini ni bilo

Pred sedežem goriske pokrajinske uprave je bilo včeraj opoldne protestno zborovanje dijakov visjih srednjih sol s slovenskim učnim jezikom, staršev, profesorjev in tudi izvoljenih predstavnikov. S protestno manifestacijo, ki jo je oklical Sindikat slovenske sole, skupaj s Svetom slovenskih organizacij in Slovensko kulturno gospodarsko zvezo, podprle pa so jo tudi druge ustanove, med temi tudi slovenska konzulta pri občini Gorica, smo želeli na viden in odmeven način opozoriti na nerazumljivo zavlačevanje glede selitve slovenske sekcije zavoda ITI v prostore sosednjega solskega centra, sta na zborovanju, pred sedežem Pokrajine pojasnila Livio Semolic, kot predstavnik Sindikata slovenske sole in predstavnica staršev, Nataša Petarin.

Dosedanje oblike opozarjanja in dogovarjanja niso obrodile uspeha, zato

se je SSS, skupaj z drugimi komponentami civilne družbe odločil za odmevnejšo obliko, to je za javni protest s katerim bo, kot se zdi, treba nadaljevati ali pa ga celo zaostri.

Pomenljiv je že znak, da včeraj, menda zaradi odsotnosti, nihče od odgovornih na pokrajini ni sprejel delegacije, ki bi obrazložila razloge protesta in predstavila predloge (s katerimi so sicer na Pokrajini dobro seznanjeni).

Za srečanje s pokrajinsko upravo bomo zaprosili že v prihodnjih dneh, pojasnjuje Semolic. In če do tega ne bo prišlo v kratkem roku, se bodo obrnili na Prefekta.

Zavlačevanje in izgovarjanje, da je vprašanje težko rešljivo, traja namreč že preveč dolgo.

Protest dijakov, profesorjev in staršev ter izvoljenih predstavnikov pred Pokrajino pa ni bila edina tovrstna manifestacija. Že nekaj dni protesti-

rajo tudi starsi učencev osnovne sole Ungaretti in sicer proti možni selitvi iz dosedanjih prostorov pri Sveti Ani, kamor naj bi namestili nizjo srednjo solo Ivan Trinko. Osnovno solo naj bi preselili v prostore srednje sole Favetti. Na občini trdijo, da je slo zgolj za predlog in da se ni nič določenega. Jutri je napovedano srečanje med odbornico in člani rajonskega sveta, kamor so povabili tudi ravnateljico srednje sole Ivan Trinko. Vse več je znakov, da se skuša vprašanje izrabiti tudi v politične namene, oziroma za ustvarjanje napetosti med pripadniki italijanske in slovenske skupnosti. Prav zato bo SSS že v prihodnjem tednu na srečanju z novinarji pojasnil potrebe slovenskih sol ter stališče in zahteve.

(Na sliki - foto Bumbaca - protestna manifestacija pred sedežem pokrajine).

PRISPEVKI

V spomin na Milka Paulina darujejo Erika, Nadja in Nataša 200 tisoč lir za moski pevski zbor Stmaver.

Namesto cvetja na grob Eme Ferletic daruje Marija Colja 25 tisoč lir za društvo krvodajalcev iz Doberdoba.

Namesto cvetja na grob Eme Ferletic, daruje Zalka Jarc 50 tisoč lir za zbor Jezero.

ČRPALKE

Danes so na Goriskem dezurne naslednje bencinske crpalke:

GORICA
MONTESHELL - Ul. Trieste, 22
IP - Ul. don Bosco, 108
AGIP - Ul. Aquileia, 60
FINA - Korzo Italia, 103
TRZIC
MONTESHELL - Ul. Matteotti, 23
ESSO - Ul. 1. Maggio, 59
IP - Ul. Boito, 57
FINA - Ul. Cosulich, 21
KRMIN
MONTESHELL - na državni cesti št. 56
GRADISCE
AGIP - na cesti proti Marjanu
RONKE
ERG - Ul. Aquileia
FOLJAN
AGIP - Ul. Redipuglia
ROMANS
API - Trg Candussi
FOSSALON
MONTESHELL - Fossalon

VČERAJ-DANES

Podatki iz maticnega urada goriske občine od 18. do 24. maja.

RODILI SO SE: Marko Jankovic, Enrico Tomba, Matteo Tarondi, Michele Boaro, Denil Mocchiutti, Mauro Trevisan, Dasa Daneluzzo.

UMRLI SO: 78-letna upokojenka Guglielmina Tonino por. Arman, 101-letna gospodinja Giovanna Paoletti, 73-letni upokojenec Nicola Muscari, 85-letni upokojenec Giuseppe Patrizi, 90-letna upokojenka Antonia Golia por. Battisti, 81-letna gospodinja Candida Vrech por. Furlanut, 58-letni upokojenec Elio Presot, 91-letna gospodinja Margherita Chersi vd. Andretti, 80-letna upokojenka Francesca Parietti vd. Imbimbo, 83-letna upokojenka Marcellina Colja vd. Princic, 83-letna gospodinja Milena Miloš por. Brečeli, 85-letna gospodinja Maria Schiff vd. Turchetti, 82-letna upokojenka Geltrude Veliscek.

POROČILI SO SE: delavec Daniele Buora in učiteljica Roberta Tatti, delavec Roberto Pighin in prodajalka Francesca Cudini, carabinjer Lorenzo De Rosa in brezposelna Teresa Vargiu, mehanik Marco Pintar in prodajalka Orietta Castellaz, delavec Edi D'Adato in brezposelna Michele Okroglic, inženir Giorgio Bensa in studentka Polona Strnad, trgovec Simeone Jelenkovich in studentka Nada Pejatović.

OKLICI: uslužbenec Marco Antonio Bregant in uslužbenka Maria Gabriella Acquachiarra, uslužbenec Gianluca Bulfoni in učiteljica Carlotta Tosoratti, trgovec Claudio Paoli in uslužbenka Arianna Bellan, avtoklepar Igor Klanjšček in prodajalka Liliana Primozig, Paolo Fornasier in Elisa Fazio.

IZLETI

SEKCIJA VZPI-ANPI Dol-Jamlje in KD Kre-menjak prirejata 9. junija enodnevni avtobusni izlet v Cedad, Speter Slovenov in Fojo (Faedis). Prijave sprejemajo Ettore Moro, Mario Croselli ter Karlo in Igor Kobal. Prijave se zaključijo 29. maja.

SPD GORICA prireja 9. junija avtobusni družinski izlet na Matajur, ob priložnosti 25. Srečanja zamejskih planinskih društev. Prijave na sedežu društva ob sredah od 11. do 12. ure ter ob četrtkih od 19. do 20. ure. Za avtobus se prijave zaključijo v četrtek, 30. maja.

KD KRAS DOLPOLJANE organizira v nedeljo 16. junija izlet v Rezijo. Odhod ob 7. uri s Palkišca, povratek predviden ob 21. uri. Informacije in vpisovanje do 31. maja pri odbornikih društva.

KD RUPA/PEC bo za svoje člane in prijatelje priredilo tridnevni izlet v Lombardijo in Piemont z ogledom jezer Como, Maggiore in Orta. Izlet bo od 30. avgusta do 1. septembra. Podrobnejša pojasnila daje Tanja Kovčič tel. 882285.

GLASBENA MATICA GORICA

vabi na

VEČER Z GLASBO

v soboto, 1. junija 1996, ob 20. uri v Kulturnem domu v Gorici.

Nastopajo gojenci sole Glasbene matice

KINO

GORICA
CORSO 16.00-18.00-20.00-22.00 »Piume di struzzo«, R. Williams.

TRZIC
COMUNALE Ni predstave.

LEKARNE

DEZURNA LEKARNA V GORICI
OBCINSKA 1, Ul. S. Michele 108, tel. 21074.
DEZURNA LEKARNA V TRZICU
RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 410701.

POGREBI

Jutri, ob 9. uri, Claudio Tiberio, iz bolnišnice Janca al Torre; ob 10.25, Leopolda Mezzorana vd. Livot, iz splosne bolnišnice v Gradisce; ob 12.50, Stanislav Kren, iz splosne bolnišnice v Krmin; ob 13.15, Enrico Calligaris, iz splosne bolnišnice v Zagrag; ob 13.15, Giordano Ballaben, iz splosne bolnišnice v Faro.

Pred dnevi je v Ljubljani umrl nas sovascan in soborec Leopold Juren. Sekcija VZPI-ANPI na Vrhu izreka svojima članoma Benjaminu in Dominiku in sorodnikom obcuteno sozalne

PROMETNA VZGOJA / 30. NATEČAJ "GIORGIO GRUDEN"

Gorska kolesa najboljšim

Skoraj tristo učencev osnovnih sol (289) se je udeležilo 30. natečaja prometne vzgoje, ki ga je priredila Občina v sodelovanju z italijanskim avtomobilskim klubom (ACI). Napovedano prireditev ob podelitvi pokalov, priznanj, kolajn in praktičnih nagrad (petnajst gorskih koles) je v ponedeljek skvarilo slabo vreme, zato je bila slovesnost na Battistijevem trgu sele v četrtek. Pri natečaju, ki so ga poimenovali po pokojnem poveljniku goriskih mestnih redarjev, Giorgiu Grudnu, so sodelovali tudi učenci osnovnih sol s slovenskim učnim jezikom, ki so se tudi letos zelo dobro uvrstili.

Izid natečaja je naslednji: 7. mesto, Federica Ivone, 5. razred OS Zupancic, učitelj Martin Srebrnic; 6. mesto, Tjasa Nanut, 4. razred OS Fran Erjavac iz Standreza, učiteljica Daniela Komianc. Gneča je bila proti sredini

lestvice, saj so nagrade za peto mesto in enako število točk, izročili kar štirim učencem. Gorsko kolo so prejeli: Stefania Humar 5. rezred OS Frinta (Cinzia Peressin), Federica Rizzuto 5. razred OS Frinta (Cinzia Peressin), Mario

Manganelli 4. razred OS Ungaretti (Tiziana Bassano), Riccardo Petelin 4. razred OS Serra (Annalisa Redi).

Gneča je bila tudi na četrtem mestu, saj se je na stopničko uvrstilo kar šest učencev: Giulia Candussi,

4. razred OS Frinta (Anna Brunello), Alexandre Giusti, 4. razred OS pri nunah (Marta Bocciero), Alice Papagni, 4. razred OS pri nunah (Marta Bocciero), Federico Filetti 4. razred OS Ungaretti (Tiziana Bassano), Stefano Mastroiello, 4. razred OS Fr. Erjavac (Daniela Komianc), Enrico Braidia 4. razred OS Zupancic (Loredana Alt).

Nagrado za tretje mesto je prejel Marko Karovic, 4. razred OS Frinta (Anna Brunello), za drugo mesto Enrico Vinti, 4. razred OS pri nunah (Marta Bocciero). Največ točk pa si je prislužil Luca Bozzi, učenec 4. razreda OS pri nunah, ki je poleg kolesa prejel tudi pokal, njegova učiteljica, Marta Bocciero pa zlato in srebrno kolajno, Anna Brunello pa bronasto. Posebno priznanje, poleg kolesa sta prejela tudi tretje in drugouvrščeni. (Na sliki - foto Bumbaca - slovesnost ob nagrajevanju).

POMEMBNA OBLETNICA / OBELEŽILI JO BODO PRIHODNJI PETEK, 31. T.M.

Petdeset let Dijškega doma Simon Gregorčič v Gorici

Pogovor z nekdanjim vzgojiteljem in kasnejšim ravnateljem v domu
Edmundom Košuto - "V prvih letih je primanjkovalo celo hrane"

Slovenski dijaški dom "Simon Gregorčič" v Gorici deluje petdeset let. Pol stoletja je minilo od takrat, ko se je pokoncu vojne zbral odbor Dijške matice in so se gojenci namestili v karabinjerski vojašnici pri južni postaji. Tu je bil namreč prvi sedež dijaškega doma. O ustanovitvi ter o razvoju te tudi danes pomembne vzgojne ustanove smo se pogovarjali z dolgoletnim ravnateljem in vzgojiteljem Edmundom Košuto.

"Ob svojem nastanku, takoj po koncu 2. svetovne vojne, je imel dom zelo pomembno vlogo. Bil je namreč namenjen studentom slovenskih višjih srednjih sol v Gorici, ki so začele s poukom jeseni leta 1945. Tedaj se je postavilo vprašanje, kje bodo dijaki s Krasa, Brd, Vipavske in Soske doline prebivali, saj ni bilo na razpolago prevoznih sredstev za vsakodnevno vračanje domov. Za prvo silo so torej uredili nekaj prostorov v bivši vojašnici na južni postaji in tam ostali dve solski leti. Po priključitvi Gorice Italiji pa so se v vojašnici spet namestili orožniki in dom je v trenutku ostal brez strehe. Zacasno je bil nastanjen v Standrežu, nato pa do konca solskega leta 1948 v goriski Sirotišnici. Gojenci so bivali po družinah v mestu in Podgori. Jeseni istega leta se je dom dokončno namestil, z izjemo solskega leta 1961/62, ko so se izvajala preureditvena in gradbena dela, v Svetogorski ulici, kjer je se danes."

Košuta nam je prikazal razvoj v delovanju doma glede na zgodovinske in družbene razmere. Takoj po vojni je bilo v domu mnogo sirot, za katere je bil Dijski dom pravi dom. Tudi drugi gojenci so tedaj prezivljali celo solsko leto v zavodu; domov so hodili samo ob praznikih, kvečjemu enkrat mesečno. Hodili pa so jih obiskovat starsi. S casom so v domu začeli bivati tudi dijaki nižjih srednjih sol, ki pa so odhajali domov za konec tedna; nato so nastajale skupine zunanjih gojencev, ko si se vsak večer vračali domov. Razmere so se danes tako spremenile, da notranjih gojencev ni več in večina je osnovnosolcev.

Vse te spremembe je Košuta doživel in na vprašanje, kateri dogodek ali dogodki so mu najbolj ostali v spominu, se nikakor ni mogel odločiti. Vsak dogodek je bil v bistvu pomemben; to kar je doživel v domu pa je njegovo življenje, saj je v njem preživel najprej kot vzgojitelj in nato kot ravnatelj skoraj štirideset let.

S casom se je spreminjala vloga doma in po-

Gornja slika je iz brosure ob 40-letnici doma, na njej pa so gojenci in osebje leta 1949. V isti brosurji so navedeni tudi podatki o vseh dijakih, ki so v starih desetletjih za daljši ali krajši čas bivali v domu. Do leta 1985/86 jih je bilo preko 1200, prihajali pa so iz vseh krajev kjer živi naša narodnostna skupnost, od Milj do Trbiza. Če k tem dodamo še gojence v naslednjih letih, dobimo zavidljivo številko. Za nekaterimi se je izgubila sled. Zlasti tisti iz videmske pokrajine so sli v izseljeništvu.

sledično tudi organizacija življenja in dejavnosti. V začetku so vzgojitelji s svojo prisotnostjo bili prisotni cel dan, vključno z nočnim dežurstvom. Zelo razvejana je bila takoimenovana domska dejavnost: kulturne prireditve, krožki, sportna dejavnost, rekreacija, izleti, ekskurzije, predavanja, spominski dnevi, dan mladosti. Večkrat so v teh letih obiskali Gregorčičev rojstni kraj in grob. V okviru doma so tudi zazivele mnoge organizirane skupine kot SZ Dom, Mladinski krožek, Radio val, taborniki. Tudi gojenci so bili organizirani in sicer v domski skupnosti. Domska skupnost je nastala zaradi potreb, ki so se pojavile z naraščanjem števila vpisanih visjesolcev in pod vplivom studentskega gi-

banja. Začeli so iskati nove načine sodelovanja med vzgojitelji, drugim osebjem in gojenci.

Prava tradicija so postale zaključne prireditve ob koncu solskega leta z nastopi gojencev; pogosto so izšle tudi brosure, v katerih so gojenci predstavili življenje in delo v zavodu. Ob 20. 30. in 40-letnici pa so izdali tudi vsak obsežno publikacijo.

Dijaski dom je imel tudi bogato sodelovanje s p o d o b n i m i ustanovami. Prirejali so vesela srečanja z domovi v zamejstvu (Trst, Celovec in Gorica) in Sloveniji.

Dom ne bi bil dom brez gojencev, vendar pa so hišo držali pokonci vzgojitelji. Ravnatelj Košuta pravi, da so na področju dela z mladimi bodisi v stikih s solo,

družino in okoljem zares naredili veliko.

Spomin ravnatelja se je zaustavil tudi pri številnih dobrotnikih, ki so po svojih močeh materialno prispevali za obstoj in delovanje doma. Ta pomoč je bila dragocena v prvih povojnih letih, ko je primanjkovalo celo hrane. Tedaj so slovenski kmetje iz goriske okolice domu podarjali poljske pridelke. Če koga (vseh je bilo namreč veliko), je treba omeniti Avgusta Stekarja iz Steverjana.

V solskem letu 1961-62 so dom temeljito preuredili in posodobili. Tedaj so ga popolnoma izpraznili; gojenci so se namestili v Bogatajevi hiši, v Svetogorski ulici.

Leta 1982 je v domu zazivila nova knjižnica. Uredili so jo zato, da bi bilo delo z učenci

učinkovitejše in da bi postala študijsko središče za dijake. Strokovno pomoč je nudila Goriška knjižnica Franceta Bevka iz Nove Gorice, za opremo in nakup novih knjig pa je prispevala Ljubljanska banka.

V delovanju Dijškega doma je bilo leto 1979 prelomno. Ob počitnicah je namreč prvič začelo delovati poletno središče. To je srečanje otrok, ki se s pomočjo mentorjev oz. animatorjev ukvarjajo z raznoraznimi dejavnostmi po interesnih področjih; danes jih imenujemo laboratoriji. Dogajanje je zelo pestro in se je v teku let prilagajalo času; imeli so likovne, oblikovalno-silvilske, kuharske, lutkovne, glasbene, literarne, sportne, naravoslovne, novinarske, računalniške laboratorije in seveda igre, v igralnici in na odprtem. V zadnjih letih je predvideno tudi kopanje v bazenu.

Drugi pomemben mejnik je leto 1986, ko je bilo ustanovljeno Združenje Dijski dom. Uprava doma je v teh letih naredila se korak naprej in uredila vse, kar je bilo potrebno za priznanje ustanove s strani Dezele, kar bo odprlo nove možnosti delovanja. Priznanje pričakujejo v kratkem.

Prisli smo torej v današnje case.

Ravnatelj Košuta je dom zapustil pred štirimi leti, videti pa je, da so mu doživetja ostala živo v spominu in da je z ustanovo pravzaprav zivel.

(Vlasta Jarc)

POBUDA KAJAKAŠKEGA DRUŠTVA ŠILEC

Po Soči od sotočja Vipave do morja

Občudovanje vodnih ptic, pripeka in, na koncu, roji krvoločnih komarjev

Po dveh letih je Kajakasko društvo Šilec spet priredilo spust po Soči od Sovodenj do morja. Prejšnjo nedeljo jutraj se je zbralo na običajnem kraju pod avtocestnim mostom pri Sovodnjah petnajst kajakašev v sestavi: devet Goricanov, dva Novogoricana, dva Rencanca in dva Tržacana. Nekateri med nami so zgodaj jutraj že bili v pristančku na rtu Sdobba, kjer so pustili nekaj avtomobilov in kombi, ki so služili za povratek.

Po običajnih pripravah in "gasilski" fotografiji na vodi, pred odhodom, smo zaveslali najprej do sotočja z Vipavo in nato mimo Petovelj do prvega jezua pri Zdravcih, ki smo ga preskocili. Naslednjega pri Zagraju si nismo upali preskociti vsi tudi zato, ker niso vsa plovila primerna za take podvige. Potem je voznja potekala dokaj lagodno do Pierisa, kjer se Soča dokončno umiri. Od Pierisa do morja gre za golo mišično delo in vz-

trajnosti v upanju, da se tri kilometre pred ustjem ne postavi po robu tudi plima, ki pritisne gor po strugi.

Tokrat so bili rečni bregovi bolj obljudeni ne le z ribiči temveč tudi s kopalci, pravzaprav s posamezniki in družinami, ki so se sončile na produ. Sicer pa sodi k rekreacijskim spustom tudi poigravanje na manjših brzicah, kaksna prevrnitev, malica na otoku sredi široke struge, fotografiranje in občudovanje rac, galebov, storkelj, ponirkov. Eden od udeležencev si je privoščil skok v Sočo z mostu na cesti Tržic-Gradež, kar res ni za vse.

Omeniti je potrebno tudi dve nevšečnosti: zaradi delne oblačnosti nismo pomi-

slili na sončno zarčenje in po dveh urah smo bili že vsi ožgani; po izkrcanju in med preoblačenjem pa so nas napadali roji komarjev, ki so nas prisilili na takojšen umik proti Sovodnjam, kjer smo si privoščili izdatno malico. Na sliki - krizisce vodnih "poti" in tudi tam so smerokazi, podobni tistim na cestah (ar).

Program proslave

Program petkove proslave, ki se bo pričela ob 18. uri, bo zelo pester. Najprej bodo na vrsti pozdravi ravnateljice Kristine Knezove, predsednice upravnega odbora Aleksandre Devetakove ter dolgoletnega sodelavca Janeza Bitenca. Zatem bodo gojenci - sedanji namrec - zaingrali igrice O zabicah v rdecih kapicah pod vodstvom Barbare Rustja, ki je tudi priredila tekst pravljice. Zborček gojencev bo zapel nekaj pesmi, gojenci pa prebrali nekaj misli o dogajanjih in življenju v dijaškem domu. Na vrsti bo nato se glasbena točka in sicer v izvedbi gojencev Glasbene matice, ki ima pouk tudi v okviru doma. Predstavili bodo brošuro s pisnimi in likovnimi prispevki gojencev, ki jo pripravljajo vsako leto za zaključno prireditev; pripravljajo tudi razstavo likovnih del. Srečanje se bo sklenilo z družabnostjo za gojence, vzgojitelje, starše. Kasneje bo se srečanje bivših gojencev, med njimi je že precej mladih in mlajših upokojevcev, saj je dom začel delovati v prvem letu po koncu vojne, in vzgojiteljev, ki se bodo zabavali ob zvokih ansambla Casablanca; za animacijo bo poskrbel Sten Vilar; sledila bo prosta zabava.

V slučaju slabega vremena se bo uradni del proslave odvijal v goriskem Kulturnem domu.

Albertu in Vesni

Jutri bo minilo leto odkar sta se vzela,
da bi se naprej tako rada imela,
se skupno veselila
in veliko otrok dobila.

Vama želijo starsi, sorodniki in društvo Nas Pra-

PROSVETNO DRUŠTVO ŠTANDREŽ
vabi na

PRAZNIK ŠPARGLJEV

v župnijskem parku v Standrežu

Danes, 26. maja 1996

ob 19. uri Nastop tržaške folklorne skupine »STU LEDI« z istrskimi, goriskimi in rezijskimi pesmi, Mepz Rupa Peč in Mlpz Štmaver. Sledi plesna zabava s skupino Keydea.

Sobota, 1. junija 1996

ob 20. uri Plesna zabava s skupino Lapos

Nedelja, 2. junija 1996

ob 16. uri Tekmovanje v pritrkovanju zvonov
ob 19. uri Mlpz Standrez - Otton Župančič
Standreška dramska skupina z enodejanko »Tat si čiorom« v režiji J. Starina.
Sledi plesna zabava s kupino Souvenir.
ob 22.30 Tombola z bogatimi denarnimi nagradami.

Delovali bodo dobro obloženi kioski in srečolov.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

MAURIZIO COSTANZO

IZPRAZNJENO VRNI

Igrata POLONA VETRIH in ADRIJAN RUSTJA, režija JAŠA JAMNIK

Jutri, 27. (Red A) in v torek, 28. maja 1996 (Red B), ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici (ul. I. Brass, 20)

Vozni red avtobusa: 19.45 Poljane, 19.50 Doberdob, 19.55 Jamlje (Gostilna Pahor), 20.00 Dol (Gostilna Devetak), 20.05 Gabrje, 20.10 Sovodnje (Kulturni dom), 20.12 Sovodnje (pri Ušaru) in 20.15 Standrez.

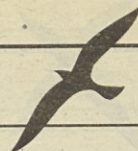
PIHALNI ORKESTER »KRAS« DOBERDOB

26. maja v občinskem parku
v Doberdobu, pod platnenim sotorom

6. GLASBENO SREČANJE NA KRASU

Danes, 26. maja, ob 14. uri odprtje kioskov, ob 18. uri povorka in nastop mladinskega orkestra iz Nove Gorice in godbe »Kras«, ob 20.30 ples z ansamblom Kraski kvintet in Braco Koren

Za pijačo in jedi na zaru bo odlično poskrbljeno!

BIH / NAPREDEK NA POGAJANJIH V MOSTARJU

Dosegli sporazum o lokalnih volitvah

V mestu ob Neretvi naj bi volili pred koncem junija

SARAJEVO (STA, Reuter, B. S.) - Muslimanski, hrvaški in srbski predstavniki so z evropskim upraviteljem Mostarja Ricardom Peresom Casadom včeraj le dosegli sporazum o lokalnih volitvah.

Dokument, ki so ga v zvezi z volitvami, ki naj bi po novem dogovoru potekale najkasneje 30. junija, podpisali predstavniki omenjenih strani, med drugim doloca, da bo za begunce in razseljene osebe, ki bodo zelele sodelovati na volitvah, organiziran poseben avtobusni prevoz. Omenjeni dokument pa Evropsko unijo poziva, naj v državah, kjer so

begunci iz Mostarja - predvsem v Nemčiji, na Norveškem, Švedskem in v Švici - doloci mesto, v katerem bodo pregnanci iz mesta ob Neretvi lahko volili. Volitve v Mostarju naj bi sicer potekale že konec maja, do tega pa ni prišlo zaradi bojkota Muslimanov, ki so zahtevali, da se volitev udeležijo tudi ljudje, ki jih je vojna pregnala z njihovih domov.

Britanski premier, ki se je mudil na enodnevnem obisku v BiH, se je predvčerajšnjim zvečer v Sarajevu srečal s predsednikom Alijo Izetbegovićem in premierom Hasanom Muratovićem. Major in Izetbegović sta se pogovarjala predvsem o vojnih zločincih. Britanski premier, ki se je v petek mudil tudi v Banjaluki, kjer je obiskal britanske pripadnike enot Iforja in se srečal z nekdanjim premierom Republike srbske Kasagićem ter voditelji opozicijskih strank, je prvi zahodni državnik, ki je po letu 1992 obiskal srbski del BiH. Novinarje je po Majorjevih pogovorih s predstavniki oblasti v Sarajevu zanimalo predvsem to, ali bo možen popoln umik Iforja ob napovedanem datumu - torej decembra letos; premier Major je izrazil bojazn, da se Iforjevi vojaki konec leta se ne bodo vrnili v domovino, in dodal, da bo »BiH se nekaj časa - morda celo več let - potrebovala pomoč mednarodne skupnosti pri zagotavljanju varnosti in zaupanju prebivalcev ter spodbujanju beguncev, naj se vrnejo na svoje domove«.

Tudman kritizira evropske ustanove

ZAGREB (STA, dpa) - Hrvaski predsednik Franjo Tudman je včeraj v Zagrebu z ostrimi besedami napadel upočasnjeno sprejemanje Hrvaske v evropske institucije. V govoru pred predsedniškim svetom za državno varnost je povedal, da »nekatero evropske skupine« hočejo Hrvasko z zavlačevanjem njenega sprejemanja v evropske ustanove potisniti v »novo balkansko alianso«. Dodal je še, da se ti krogi vmesavajo tudi v hrvaško notranjo politiko. Hkrati se je znova zavzel tudi za nenasilno vključevanje zadnjih ozemelj, ki jih se zasedajo Srbi, v hrvaški ustavno-pravni sistem in odločno izključil možnost srbske avtonomije na tem območju.

Volilna vročica v Albaniji

TIRANA (Reuter, B. Z.) - V Albaniji danes potekajo splošne parlamentarne volitve, na katerih bo okoli 2, 2 milijona volilnih upravičencev med 1188 kandidati izbralo 140 tistih, ki bodo zasedli poslanske stolčke. Na volitvah sicer sodeluje 24 političnih strank, vendar bosta najhujšo bitko bojevali Demokratična stranka predsednika Salija Berishe in opozicijska Socialistična stranka (naslednica partije). Raziskave javnega mnenja so zelo redke in si zelo nasprotujejo, tako da je iz njih težko razbrati trenutno politično razpoloženje v Albaniji. Kljub vsemu pa so prebivalci albanske prestolnice v zadnjih dneh govorili samo o volitvah in včeraj pripravili celo nekaj zborovanj (na sliki, telefoto: Reuter). »Molim k bogu, da bi zmagali demokrati. Komunisti so nas povsem ozeli. Albanska prihodnost je povezana z Demokrasko

stranko,« je dejala 62-letna vdova Zenepe Doda. »Prislo je do občutne izboljšave standarda, odkar je na oblast prišel Sali Berisha. Na trgu nam ponujajo cedalje več stvari. Tudi zaposlitev je lažje najti. Moja žena je sedaj brezposelna, pa se vedno živimo bolje, kot smo prej,« je povedal neki menjalec denarja. Mnogi ljudje na tiranskih ulicah pa so mnenja, da je demokratom odklenalo. »Edini način, na katerega lahko demokrati zmagajo, je ponarejanje rezultatov. Tej podkupljivi oblasti ne bi smeli pustiti več vladati,« meni rudarski inženir Feim Zegora, ki mu je pritrdilo mnogo ljudi, ki nasprotujejo sedanjemu sistemu in si želijo taksnega kapitalizma, kakršnega imajo v Nemčiji, Italiji ali Ameriki. Ljudje se pritožujejo nad visokimi cenami hrane in visoko brezposelnostjo, ki je mnoge prisilila oditi na cesto.

STRAH PRED DNEM, KO BO ODŠEL IFOR

Orožje molči, sprave pa ni od nikoder

GUNTHER LERCH, FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG

SARAJEVO - »Tri leta smo ziveli v kameni dobi, dolgo časa brez elektrike in pogosto brez vode,« je mimgrede dejala mlada Sarajevčanka in se nato spet posvetila svojim gostom. Ob sprehodu po sarajevskih četrtih Dobrinja in Grbavica, ki so ju Srbi zapustili, sem dobil čuden vtis. Poleg splošnega uničenja, ki ga je povzročila vojna, je namreč dobro vidna tudi škoda, ki so jo ob svojem odhodu povzročili Srbi: razbita vrata in okna, minirani hodniki in popolnoma razdejana nadstropja v številnih stolpnikah.

Okna brez okvirjev in stekel otrplo kot oči mrličev strmijo v bližnje hribe, odkoder so prihajali srbski izstrelki. Vse mestne četrti, ki ležijo zunaj ozjega središča Sarajeva, so ali popolnoma ali skoraj popolnoma uničene. Tudi v centru, kjer zdaj spet vozijo avtobusi in tramvaji, takoj pade v oči uničenje, ki je primerljivo s tistim v Nemčiji po drugi svetovni vojni. Sarajevsko letališče se vedno ni uporabno za mednarodni letalski promet, nedaleč od pristajalne steze je videti številna zarjavela okostja zgoznelih avtobusov. Ta vozila so dobesedno preresetana z izstrelki. Tudi debele jeklene plošče ob straneh avtobusov niso mogle preprečiti številnih zrtev med potniki.

Ifor je vendarle priljubljen

Toda pospravljanje se je začelo. Vsaj v ožje središče mesta se je življenje vrnilo. V skromnih kavarnah tujcem ponujajo hrano in pijačo. Placilno sredstvo je nemška marka. V okoliskih mestnih četrtih pa ljudje skušajo na razne načine svojim hišam in stanovanjem vrniti nekdanjo udobnost. Stevilni živijo od mednarodne pomoči, ranjeni nekdanji vojaki bosanske armade pa prejemajo majhno pokojnino; sicer mora vsakdo poskrbeti zase, kakor ve in

zna. Sestdeset tisoč vojakov iz vrst Iforjevih sil je v Sarajevu precej bolj priljubljenih, kot so bili njihovi predhodniki, torej pripadniki Unproforja. Kdor pomisli na »Unproforjevce«, občuti močno jezo, saj so ti vojaki po mnenju domačinov tri leta le nedejavno spremljali vsesplošno pobijanje in posiljevanje. »Iz Unproforja si le lahko le norčeval,« je odgovorila mlada zenska, ko sem jo povprašal po njenem mnenju o obnašanju mednarodne skupnosti za časa bosanske vojne. »Če bodo sile Iforja 20. decembra odsle, se bo vse začelo znova,« je dejal neki bosanski vojni veteran, ki pomaga pri odstranjevanju posledic vojne, medtem ko se je naslanjal na svojo lopato. »Potem bomo pač spet morali prijeti za orožje, in spet bo armada imela glavno besedo.«

Nihče, ki v teh dneh obišče Sarajevo, ne verjame, da se bo po odhodu Iforja mir res obdržal.

Izetbegović ne verjame v spravo

Po mnenju bosanskega predsednika Izetbegovića je bil daytonski sporazum, ki so ga sprte strani podpisale pod pritiskom ZDA, uspešno uresničen le na vojaškem področju. Alija Izetbegović izgleda bolehen; pravijo, da od srčnega infarkta nima več toliko moči kot prej. Musliman, ki se je leta 1925 rodil v Bosanskem Samcu, je od srede leta 1990 predsedujoči Stranke demokratične akcije (SDA). Velja za nespornega voditelja Bošnjakov. V zadnjem času naj bi tudi Izetbegović spoznal, da iz Bosne in Hercegovine ne more ustvariti muslimanske države - in to olajšuje marsikaj. Vlada Bosne in Hercegovine se

zavzema za to, da se vsi begunci, ki so pobegnili v tujino, čimprej vrnejo domov, da bi lahko pomagali pri ponovni izgradnji države. Toda dokler politične razmere v Bosni ne bodo povsem jasne, je težko računati z večjim valom povratnikov.

Uresničitev daytonskega sporazuma na področju politike je po besedah Izetbegovića več kot nezadovoljiva. Bosanski predsednik ne more skriti, da ne verjame v spravo s Srbi, ki si jo je tako ali tako težko predstavljati, dokler bosta na Palah vladala Radovan Karadžić in Ratko Mladić. Največ težav ima bosanska vlada s tem, kako zagotoviti enotnost Bosne in Hercegovine, tako kot predvideva daytonski sporazum. Srbi na Palah se namreč niso pripravljeni podrediti enotni bosanski vladi. Namesto tega vztrajajo pri teznjah po lastni državi ali pa po priključitvi Srbiji in Crni gori. Edino upanje za BiH ostaja federacija s Hrvati, na katero stavijo številni prebivalci Sarajeva. Če bi uspelo urediti federacijo, bi imeli vsaj dobro izhodiščno pozicijo. Toda nemir v Hercegovini, kjer je še vedno veliko hrvaških iredentistov, ogroža tudi muslimansko-hrvaško navezo.

Odrežani od zaveznikov

Nemoč Bošnjakov je zlasti v tem, da jim geopolitično nihče ne »stoji« ob strani; v nasprotju z bosanskimi Hrvati in Srbi, ki jih podpirata Hrvaska, oziroma ZR Jugoslavija. Poleg tega so Bošnjaki povsem odrezani od ostalega muslimanskega sveta - pri tem je izjema le Turčija. Muslimanska skupnost jim je finančno in z nekaj vojniki sicer pomagala, toda kljub temu je znano, da muslimani po svetu ne zaupajo povsem svojim bosanskim bratom po veri. Zato Bošnjaki raje polagajo upe na Američane in tiste evropske države, ki jih podpirajo.

Zahvaljujoč Daytonu lahko Sarajevčani vsaj žalujejo v miru (Reuter)

NOVICE

Val političnega nasilja v indijskem Kašmirju

SRINAGAR (Reuter) - V indijski zvezni državi Džamu in Kašmir, kjer bo 30. maja potekal zadnji krog indijskih parlamentarnih volitev, je včeraj na tržnici v Srinagarju odjeknila bombna eksplozija, ki je ubila enega prebivalca, več kot 40 pa jih je ranila. V Kašmirju so potekala tudi tri množična zborovanja, na katerih so skrajneži demonstrirali proti volitvam. Policija je morala množice razgnati s solzilcem, vsaj sto ljudi pa je aretirala. O izvedbi volitev v Kašmirju se je včeraj s predstavniki volilne komisije pogovarjal tudi novi indijski premier Vadžpaj. Podrobnosti pogovorov niso znane. Večina Kašmircev meni, da bodo volitve - prve po letu 1990 - v provinci spet vzpostavile normalno stanje, vendar pa se bo morala nova vlada v pogajanjih s skrajneži, ki zahtevajo odcepitev, zelo potruditi, če bo hotela doseči trajen mir. V New Delhiju pa se bo danes sesla koalicija levih strank, ki bo skušala izoblikovati skupen gospodarski program. Omenjena koalicija namreč upa, da Vadžpaju naslednji teden ne bo uspelo dobiti zaupnice in bodo lahko leve stranke potem sestavile manjšinsko vlado, ki jo bo podprla tudi Kongresna stranka. Opazovalci menijo, da bo današnji sestanek prvi resnejši preizkus trdnosti leve koalicije, v kateri so združeni pragmatični socialisti, ki nimajo večjih pripomb na gospodarske reforme, ki jih je začel Narasimha Rao, in komunisti, ki trdijo, da vdor tujih multinacionalk navadnim ljudem ni prinesel nobene koristi.

Gali za podaljšanje mandata silam ZN na Golanu

NEW YORK (STA, Reuter) - Generalni sekretar ZN Butros Gali je predlagal podaljšanje mandata mirovnih sil na Golanški planoti se za šest mesecev - torej do 30. novembra. Palestinski voditelj Jaser Arafat pa se je včeraj izrekel za »mirno spremljanje« parlamentarnih volitev, ki bodo v Izraelu potekale prihodnje sredo. Arafat je pri tem posvaril pred kakršnimi koli izgredi, ki bi lahko ogrozili mirovni proces. Le nekaj dni pred izraelskimi parlamentarnimi volitvami je poveljnik ameriške vojske, general John Shalikashvili, odpotoval na turnejo po Bliznjem vzhodu, v okviru katere se bo mudil v Kuvajtu, Saudski Arabiji, Bahrajnu in Jordaniji. Tiskovna agencija Reuter je včeraj poročala tudi o eksploziji podtaknjene bombe, ki je odjeknila v bližini mesta Jezzine na jugu Libanona. Ranjena je bila ena oseba.

Nedeljske teme

PO SESTAVI PRODIJEVE VLADE

Sedaj gre zares

BOJAN BREZIGAR

Programski govor predsednika vlade Romana Prodija v senatu, se zlasti pa njegova replika, sta že jasno pokazala novi slog, ki ga premier uvaja v italijansko politiko. Prodi se je obnašal moderno državniško, opustil je vsakršno togost, ki je bila značilna za vse prejšnje predsednike vlad, marsikdaj se je poslalil, ob vsem tem pa je jasno nakazal programske smernice. Ob teh je bilo značilno predvsem dejstvo, da je Prodi v vseh primerih nakazal končne cilje in le bežno omenil postopek za doseg tega ciljev: to je naredil nevsiljivo, dopustil mnogo možnosti za razpravo, včasih nekoliko preveč profsorsko poudaril svoje mnenje in pokazal svoje znanje, vendar je njegove posege označevala predvsem velika odprtost: pristop, ki omogoča državljanom, da sodelujejo pri sooblikovanju končnih sklepov.

Bo res tako ali ne? To bomo seveda morali sele preveriti, oziroma ugotoviti ob sprotne spremljanju dejavnosti vlade. Vendar pa je jasno, da je premierovo široko vabilo k sooblikovanju odločitev tudi naganje odgovornosti državljanom in komponentam italijanske družbe.

Ker smo tudi Slovenci v Italiji sestavni del družbe, velja Prodijevo vabilo tudi nam. V njegovih besedah je bilo vprašanje manjšin le bežno obravnavano; vendar je bilo navedeno, kar pomeni, da vlada ocenjuje, da so tudi manjšinska vprašanja med tistimi, ki bi jih bilo treba rešiti v bližnji prihodnosti, vsekakor pa v tej zakonodajni dobi. Prodi je tudi nakazal možnost, da bi to vprašanje reševali preko priznavanja novih pristojnosti deželam. Te njegove besede razumemo za to, kar so pač bile, da gre namreč za eno izmed možnosti. Ker je bila ponujena, bi bila očitno napaka, ko bi je ne resno vzeli v poštev.

Na te besede smo zabeležili že dve prvi reakciji, eno pozitivno in eno negativno. Menimo - naj nam tega ne eni ne drugi ne zamerijo - da sta bili obe nekoliko prenačljivi. Če gre namreč za ponudbo, o kateri je sele treba začeti raz-

pravljati, bi seveda kazalo najprej pomisliti o pozitivnih in o negativnih aspektih te možnosti, o njeni izvedljivosti in o politični oportunisti. Tega z enim samim zamahom ni mogoče narediti in zato sta v tem trenutku odveč tako pretirano navdušenje kot tudi pretirana kritičnost. Zaenkrat nam peeni golobi se ne letijo v usta, pa tudi v jamo se nismo padli.

Kar bi morali sedaj narediti, je: sesti za mizo in se pogovoriti o ciljih in o strategijah. V obeh primerih je množinska oblika namreč obvezna, saj je dinamičnost Prodijevega pristopa k reševanju problemov pravo nasprotje možnosti, da bi si Slovenci v tej zakonodajni dobi postavili en sam cilj in določili eno samo strategijo za doseg tega cilja. In, da ne bo ugibanja ali napačnega razumevanja, bom kar enostavno napisal, da novi Prodijev slog terja tudi od nas drugačen pristop in drugačno odgovornost. Trditev, da je edina naša zahteva zakon za globalno zaščito in sicer tak, kakršnega smo sestavili sami, se s tem slogom ne ujema predvsem zato, ker ne upošteva bistvene novosti, to je, da bo treba vprašanja reševati skupaj in da novi odnosi med državo in državljani ne predvidevajo več, da drugi postavljajo zahteve, na katere prva odgovarja z da ali ne, ampak da eni in drugi sedejo za mizo in skušajo poiskati reši-

tev, ki je za druge najboljša in za prvo najbolj sprejemljiva.

To pa seveda predpostavlja definicijo »drugih«, v tem primeru »nas«, Slovencev v Italiji. Nas problem je, da se dogovorimo, kako se bomo organizirali in kdo nas bo zastopal.

O tem vprašanju so tudi v zadnjem času tekale diskusije med nami in tudi med nami in oblastmi v Sloveniji. Enaki pogovori tečejo na Koroskem in ni dolgo tega, kar sem enemu najvidnejših predstavnikov koroških Slovencev, ki je na mednarodni ravni iskal potrditev svojega modela zastopstva manjšine, dejal, da je pravo zastopstvo manjšine samo tisto, ki ga priznava manjšina sama, oziroma vsaj glavnina manjšine. Zato modela zastopstva ne more vsiliti nihče ne »od zgoraj« in ne »od spodaj«: zastopstvo je torej lahko samo sad dogovora v manjšini. Ker je receptov več, bo dogovor nujno kompromisen. Če pa kdo dogovora - in torej zastopstva - noče, naj to jasno pove in si tudi prevzame odgovornost. Če že desetletja od drugih zahtevamo, da manjšini priznajo vlogo subjekta, moramo to vlogo tudi sami potrjevati.

Ta prvi korak, dogovor o zastopstvu, je danes nujno potreben, če se želimo pogovarjati z vlado o pomembnih vprašanjih. Seve-

da je lahko rešitev tudi začasna, saj se v kratkem času ne bo mogoče dogovoriti o končni obliki, in bo torej treba seči po že poznanem skupnem predstavništvu sedmih komponent. Zaradi resnosti odnosov z vlado pa bi vseeno kazalo temu predstavništvu zagotoviti večjo funkcionalnost in opredeliti njegove naloge.

Sele ko bomo to naredili, se bomo lahko začeli pogovarjati o rešitvah naših odprtih vprašanj. Tu, kot smo že večkrat napisali, ne gre samo za zaščitni zakon, ampak za cel sklop problemov, ki jih bo treba obravnavati vzporedno: sola v Beneciji, Glasbena matica, financiranja za kulturne dejavnosti itd.; vse to smo že večkrat napisali in zato tega ne bomo ponavljali. Odprto ostaja vprašanje pristopa h ključnemu aspektu, to je k zaščitnemu zakonu, pri čemer je Prodi nakazal nekatere nove možnosti. O teh možnostih je treba razpravljati in preveriti, katera pot je boljša, državna ali deželna. Logika decentralizacije bi velela, da je primernejša »deželna« rešitev, kajti naša dežela bi tako lahko z večjo učinkovitostjo

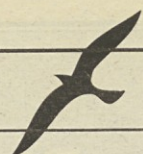
potrjevala svojo statutarno posebnost. Velika nevarnost težnje k federalizmu je, da v posplošenem priznavanju večjih pristojnosti deželam izginejo vrednote posebne statuta, ki ga je ustavodajna skupščina priznala trem deželam severne Italije prav zaradi prisotnosti narodnih manjšin, kar jasno izhaja iz zapisnikov zasedanja ustavodajne skupščine same. Skratka, naša dežela ima velik interes, da se ji priznajo te pristojnosti, ker bo na tej osnovi bolje uveljavljala svojo avtonomijo.

Vendar pa tega verjetno ne bo mogoče doseči brez državnega zakona in po mnenju nekaterih strokovnjakov bi bil morda potreben celo ustavni zakon. To pa pomeni, da je zadeva mnogo kompleksnejša kot je videti na prvi pogled in jo bo treba poglobiti. Res je, da moramo delati hitro in učinkovito, vendar se res ne kaže prenačljiti, saj ne gre za enostavna vprašanja.

To so torej problemi. Slisi se, da je na vidiku srečanje skupnega predstavništva. To je dobra novica. Upati je, da bo pristop k vprašanju tak, kot ga terjajo novi pogoji, torej v »Prodijevem« slogu. Prodi je dejal, da misli njegova vlada v petih letih narediti iz Italije normalno državo. To pa terja tudi od manjšine, da odrine prepire in postane »normalna« manjšina, kajti sedaj gre zares.

..

Zakaj si želimo visoko udeležbo na današnjih juserskih volitvah

V sedmih naseljih tržaske občine in v Medjivasi v občini Devin-Nabrezina potekajo danes volitve odborov za ločeno upravljanje juserskega premoženja. O njihovem pomenu smo se pogovarjali z dosedanjim predsednikom prosekkega juserskega odbora Brunom Ruplom, ki ga vidimo na našem posnetku.

Kaj je sploh jusersko premoženje, lastnina vaške srenje, kako bi jo opredelili?

Opredelil bi ga kot pravico do uživanja skupne lastnine. To skupno lastnino so rabili domačini za pasu, secnjo in podobno. Vaščani so svobodno uživali to lastnino, bila je pač vaska, skupna.

Je bila to samo zemlja?

Da. Velika prelomnica je bila, ko se je italijanska država po razpadu Avstroogrske odločila, da bo to lastnino prodala. Z izgovorom, da je potreben popis juserskih zemljišč, so stremeli po tem, da bi to zemljo prodali.

Leta 1927 je bil odobren zakon št. 1766 o popisu juserskih premoženj, vendar so njegova določila v veliki meri ostala le na papirju. Pri nas je veljala dolga tradicija, se iz habsburških časov, da imamo tako kot Tirolci poleg katastrofskega tudi tabelarni popis zemljišč, tega pa niso mogli zbrisati.

Obstajala je torej dvojna evidenca.

Tako je. Tabelarni popis je segal daleč nazaj, obstajale so tako imenovane »comunelle«, srenje, npr. la comune di Prosecco, la comune di Opicina, di Basovizza itd. Te skupne lastnine fasistična država ni mogla na noben način odpraviti, ker so v Rimu ugotovili, da bi šel denar od morebitne prodaje domačinu, lastniku. Tako so naredili korak nazaj in po vojni, leta 1947 izdali nov zakon, ki je se zdaj v veljavi. Z njim je postala ta lastnina jusersko premoženje, jus pa pomeni užitek, medtem ko je bila prej polnopravna lastnina.

Italija je tako spremenila lastnino vaške srenje v pravico do uživanja.

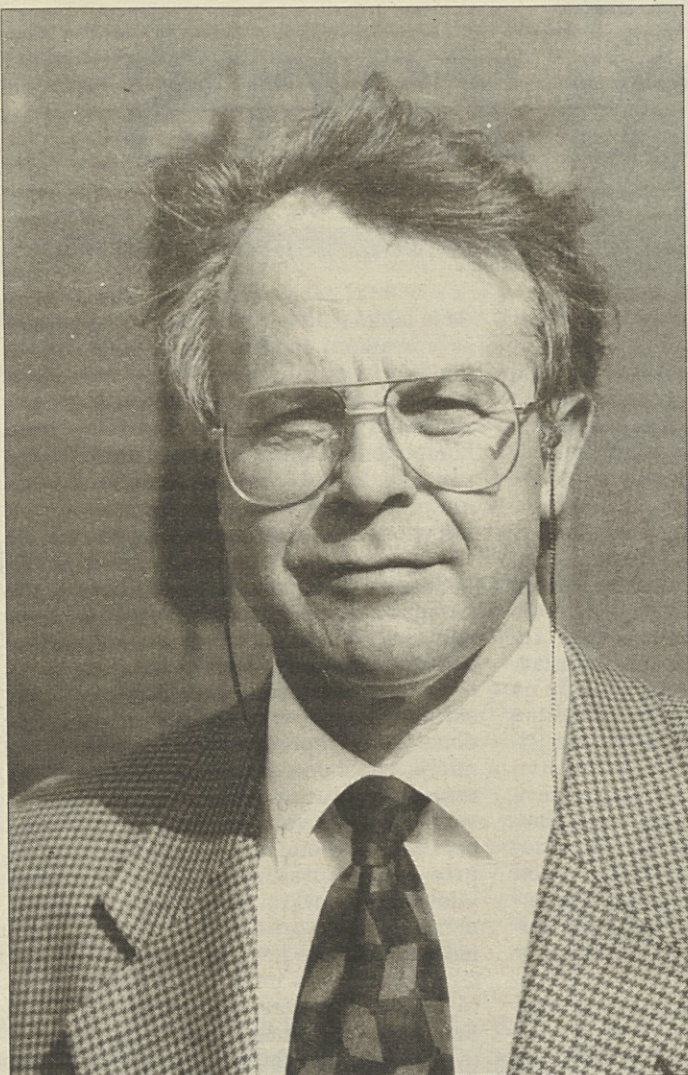
Spremenila je ravno ni, ker se ni bilo nobene jasne razsodbe, napravili so le zakon, ki predvideva, da zdaj uživata.

Lastnina torej ni definirana.

Zaenkrat ni bilo razsodbe, da vaščani niso lastniki, ampak tudi ne, da je lastnik tržaska Občina. Vpisana je Občina, ampak ne kot lastnik, ampak kot pravna oseba. Tako je Občina pač začela razpolagati s temi zemljišči kot se ji je zdelo.

Za zemljišča pa so medtem skrbeli domačini, ali ne?

Vedno so skrbeli domačini in tudi placevali davkarijo. Po drugi svetovni vojni je začela Občina upravljati ta zemljišča po svoji volji in po svoji potrebi. Zato ni golo naključje, da je večina solskih poslopij na juserskem ozemlju, ki ga je Občina smatrala za svoje in tam gradila vse te stvari. Dokler je slo za eno tako vasko skupno lastnino, so domačini

vedno nekako molčali, ampak ko je Občina začela to prodajati v komercialne namene, so se domačini spet zbudili in začeli protestirati. To je bilo že okrog leta 1970, ko so se začeli po raznih vaseh ustanavljati juserski odbori in začeli vlagati proteste, ugovore itd.

So bili ti odobri ustanovljeni z zakonom?

Leta 1957 je bil izdan zakon št. 278, ki predvideva, da juserska zemljišča upravljajo odbori, ki jih izvolijo v svoji srenji domačini. Ampak ta zakon je do leta 1986 spal v predalu in prav zaradi tega so nasi ustanavljali takrat posebne odbore. S pomočjo raznih pritiskov in velikega prizadevanja Kmečke zveze je prišlo leta 1986 končno do prvih volitev za juserske odbore. Ti odbori so morali orati ledino, ker niso imeli nobene strukture, bili so brez sredstev, delovali pa bi morali kot kaka občina. Prvi denar so začeli dobivati odbori od leta 1990, pozneje je občina začela dajati prve akontacije, tako da so imeli vsaj za svinčnike, da so lahko pisali kaksno pismo, da so imeli za znamke.

Naslednje volitve so bile leta 1991 in zdaj so tretje. Če pogledamo dve mandatni dobi, ki ju imate za seboj člani juserskih odborov, kaj je bilo pravzaprav narejeno v tem času, kaksno oceno bi si prisodili?

Torej po prvih volitvah je bilo malo narejenega, zelo malo. Prvic zato, ker je bilo treba po vseh vaseh prej popisati premoženjsko stanje. Kljub temu, da se dosti govori, ne Občina ne pristojni deželni komisar, ki bi moral posredovati vse te podatke, popis vseh teh zemljišč, v resnici nista nicesar naredila. Torej je bilo vse prepusceno dobri volji odbornikov in do-

ge enega oziroma drugega. Pravilnik je stopil v veljavo julija lani, vendar vse ovire niso bile odpravljene, ker se nam Občina gotovo ne klanja, toda zdaj se tudi nam ni treba več klanjati Občini. Zdaj točno vemo, kaj komu pripada.

Pa pojdimo k današnjim volitvam. Kdo so pravzaprav upravičenci, kdo lahko voli člane juserskega odbora?

Volilni upravičenci so vsi prebivalci teritorija, polnoletni, vsi ki imajo splošno volilno pravico.

Volitve bodo v osmih vaseh, sedmih v tržaski občini in v Medjivasi v devinsko-nabrezinski občini. Ali ostale vasi v pokrajini nimajo juserskega premoženja?

To je zelo občutljivo vprašanje. Tudi ostale vasi imajo jusersko premoženje, ampak so napravile usodno napako, da ga svojčas niso popisale. Prosek je popis na primer napravil leta 1958. Več ali manj v istih letih so ga izvedli tudi v ostalih vaseh. Za nekatere vasi, kot na primer za Trebče, Gropado, Kontovel in Kriz tega popisa se niso dokončali.

Vi ste danes že drugič kandidat za člana juserskega odbora. Ali ni časovnih omejitev pri mandatih?

Ne. Zaenkrat ne, čeprav so tudi letos nekateri imeli dvome, ker so bili člani odborov že dvakrat ali celo trikrat. Vendar nismo zasledili nobene omejitve.

S kakšnimi programi se kandidati predstavljajo volilcem?

Mi smo zdaj konkretno napravili velik skok in verjetno bo v kratkem prislo do po-

delajo statut in da postanejo teritorialna ustanova. Ko je bil deželni teritorialni nadzorni odbor se tukaj v Trstu, so nam rekli, da to ni mogoče, ko pa je šla ta stvar v Videm, smo statut takoj pripravili in po 30 dneh so nam ga v Vidmu odobrili. Potem smo statut poslali na Deželo in je bil objavljen. Nihče ni napravil priziva, ali bolje rečeno nihče tega ni opazil in tako smo ga poslali na notranje ministrstvo.

Pretekli ponedeljek so nas poklicali iz Rima in vprašali, kaj pravzaprav to je. Funkcionarjem ministrstva smo pojasnili, da je to statut, pa so nam odgovorili, da oni zbirajo samo statute občin in pokrajin. Jaz pa sem jim rekel, poslušajte, na podlagi zakona št. 142 se mi ne smatramo nič manj kot občina. Potem so nekaj pogledali in niso ugovarjali. Zdaj pa na Občini Trst ne vedo, kam bi se dali, saj jim preostaja ena sama možnost: da se obrnejo na ministrski svet, da bi ta izdal zakon, s katerim bi nekako črtali ta odbor, kar je seveda nemogoče.

Mi smo torej napravili cel halo, zdaj pa rabimo podporo. Pocakali bomo še nekaj časa, ampak nov juserski odbor na Proseku bo stopil v veljavo z novim statutom. In tako bomo po vsej verjetnosti edini odbor v Italiji, ki ima statut.

Zdi se mi precej logično. Če imate zakonito pravico, da upravljate skupno premoženje, se mi zdi pravilno, da imate tudi svoj statut, pravilnik delovanja.

Seveda je prav, jaz sem to vedno zagovarjal na sestankih naših doborov. Rekel sem, fantje pustimo zdaj razne stvari ob strani in hitro pritisnimo, dokler imamo to občin-

Zmaga je namreč jamstvo, da bodo ti odbori znali enotno nastopati, ne samo za zaščito juserskih pravic, ampak tudi za razvoj teh pravic.

Mislím, da je naša največja skrb prav visoka udeležba na volitvah. Visoka volilna udeležba zagotavlja popolnoma drugačen odnos, ko se predstaviš na Občini. Ni vseeno, ali zastopaš 20 odstotkov prebivalstva ali pa 50 ali 60 odstotkov, položaj odbora je seveda čisto drugačen. Tudi sama Občina razume, da ne bomo imeli 90-odstotne udeležbe, ker je znano, da na našem ozemlju živijo tudi priseljenci, ki ne bodo sli volit, volili bodo predvsem naši ljudje. Ti morajo v polnem številu na volišča, da s tem dokazemo, da je ta skupna lastnina se vedno to, kar je bila nekoč, ko je jus družil vas. Skupno lastnino si moramo deliti, jo skupaj uživati in če imamo koristi od nje, jo prodamo ali oddamo v najem, mora biti to v skupnem interesu vasi.

Kaj lahko rečeva volilec, ki se odpravljajo na volišče, kako naj glasujejo? Ali bodo na volilnih sedežih prejeli vse potrebne informacije?

Pred volitvami smo priredili dolgo vrsto sestankov in ljudje so seznanjeni, kako naj se opredelijo. Mislím, da letos ni problema izbire, ker so liste popolnoma domače. Po vseh vaseh, razen na Opčinah, so sestavili dve listi s po štirimi kandidati. Odbore pa sestavlja pet članov, zato ena sama vaska lista ne bi zadoštovala. Mislím, da so se v vseh vaseh sporazumno zmenili, da bi volili za eno listo ali enotno listo in potem da se lahko izbira med imeni, ali pa se prekriza samo znak. Z

upravo. Občina je delala vedno po svoje in tako je bil stalen preprič. Ko je pa sodice določilo, da redna uprava pripada odboru, izredna pa Občini, je bila ta nekako prisiljena, da je izdelala pravilnik, v katerem je točno definirala nalo-

membnih novosti. Lotili smo se pravne plati upravljanja juserskega premoženja. Rekli bi lahko, da smo »speljali na led« tržasko Občino in Deželo, vse skupaj, ker smo se sklicevali na zakon iz leta 1927, ki predvideva, da si lahko odbori iz-

sko oziroma deželno upravo.

Današnje volitve so potemtakem se toliko bolj pomembne, zato je potrebna visoka udeležba in prepričljiva zmaga osmih vaških list, ki so bile sestavljene po dogovoru.

dvema listama pa je odpadla tudi nevarnost, da ne bo dosegli kvoruma, kajti če je ena sama, mora na volišča več kot 50 odstotkov upravičencev.

Razgovor zapisala
Vlasta Bernard

Priprave na 15-letnico obnovitve naše šole

**UČENCI
OSNOVNE
ŠOLE V
ROMJANU
RIŠEJO
IN PIŠEJO**

Letos poteka 15 let, odkar je začela po tolikih letih spet delovati slovenska šola v naših krajih. Po drugi svetovni vojni in do leta 1957 je namreč že delovala slovenska osnovna šola v Ronkah in tudi v Tržiču.

Šole v januarju 1981 so se ponovno odprla šolska vrata slovenske šole pri nas v Romjanu. Učenci I. razreda so medtem

morali obiskovati šolo v Doberdolu.

Da bi kaj več zvedeli, kako je bilo takrat, smo začeli zbirati podatke in spomine iz tistih časov. Učiteljice so nam rekly, da bomo vse zbrano gradivo objavili v brošuri.

Pripravili smo razne intervjuje: z nekaterimi starši, z bivšimi učenci in učitelji ter postrežnico. Poiskali

smo stare slike, šolsko glasilo in kar je bilo mogoče.

Veliko smo izvedeli iz pisma, ki nam ga je poslal Marko Jarc. On je bil prvi učitelj na tej šoli. Prav lepo se mu zahvalimo. Razumeli smo, da je slovenska šola v teh krajih zelo pomembna in, da moramo biti nanjo ponosni. Za brošuro smo dodali še spomine na naše šolske dni, o izletih in vsem, kar

smo v letošnjem šolskem letu doživeli. Začeli smo vse to prepišovati z lepopisom na bele liste in zraven kaj narisali. Brošuro smo že poslali v tiskarno.

Pripravljamo tudi videokaseto. To in brošuro bomo predstavili na zaključni prireditvi, ki bo v soboto 8. junija v župnišču v Romjanu, blizu naše šole.

Ivan Peric, 5. r.

Za smeh

Opica zbeži iz živalskega veta. Pride do neke vasi in spleza na prvo drevo.

Krotilec gre za njo in jo poskusi na vse načine spraviti dol. Vsa nas poskusi to narediti na svoj način, a opica se ne zgane. Po poti pride netnik in vpraša, kaj se je zgodilo. Krotilec odgovori: "Oh, opica mi je zbežala na drevo in nje dol."

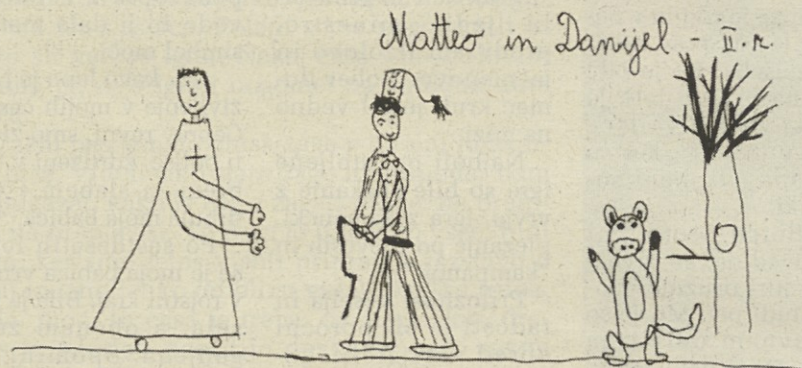
"Poskusim jaz!" reče netnik.

"Kako?" vpraša krotilec.

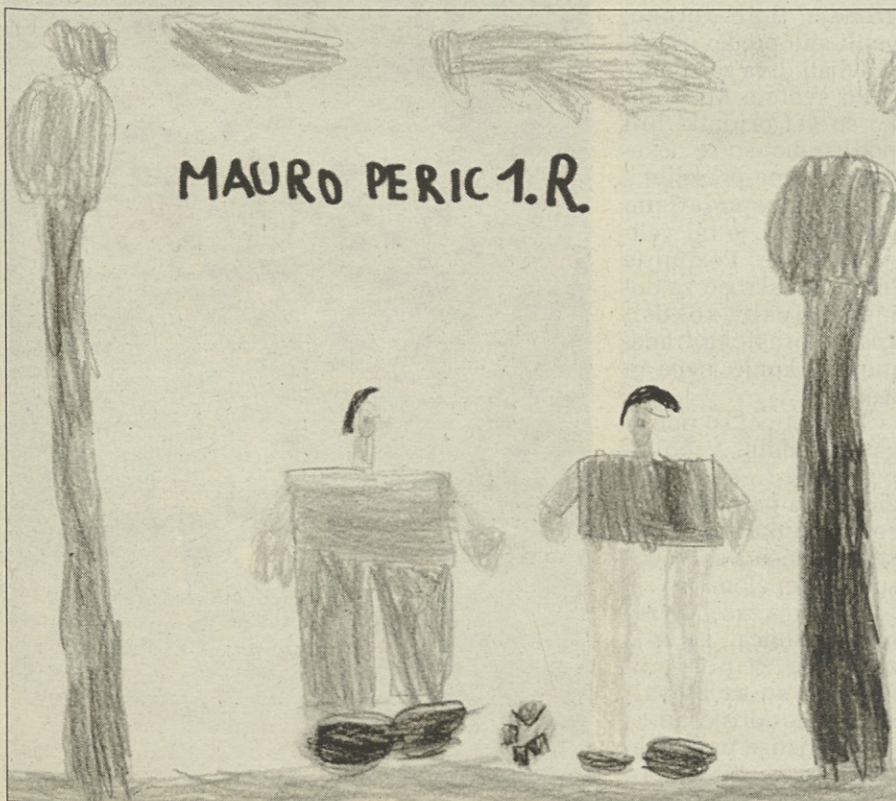
Netnik nareči z rokami križ in opica pride takoj dol.

Krotilec reče netniku: "Kako ste to naredili?"

"Jaz se znam pogovarjati z živalmi. Prekel sem ji, ali padeš dol, ali prežagam drevo..."

Igrali smo nogomet

Muzej furlanske kmečke kulture v Fari ob Soči

V soboto, 11. novembra, smo se učenci OS v Romjanu odpeljali s solabusom v kraj Faro ob Soči. Nas cilj je bil obisk muzeja furlanske kmečke kulture v bivališču Borgo di Colmello di Grotta, blizu Fare.

Bili smo navdušeni, čeprav je bilo vreme deževno in malo mrzlo. Jaz sem bila posebno radovedna, ker je v tem naselju moja babica Rina preživela dneve svojega otroštva. Tu je stanoval in delal njen stric z vso družino. V tem naselju je namreč stanovalo več družin skupaj.

Med obiskom muzeja nam je o tedanjem življenju razlagala voditeljica muzeja. Najprej nam je predstavila zunanji del muzeja. Stavbe so zgrajene ena ob drugi, vse okrog dvorišča. Sredi dvorišča raste stara murva. Tik ob zidu, ob velikem vhodu, je sezidana krušna peč na drva. Tu so nekoč gospodinje pekly kruh in potice. Velik hlev za živino in svinjak sta nekoliko naprej. Sredi dvorišča pa je vodnjak.

Nato smo vstopili v notranje prostore muzeja. Najprej smo si ogledali kuhinjo.

To je velika soba z ognjiščem, dvema omarama in z veliko podolgovato mizo na sredini. V enem kotu je vinkla, na kateri so gospodinje mesle kruh. Maslo pa so delale s pinjo. V kuhinji so razstavljene tudi vse potreščine, ki so služile pri kuhanju: ribeznik za repo, zajemalke, zlice, noži, vilice, lonci, lončki, ponve za praženje ječmena, krozniki... Kuhinja je bila glavni del hiše in življenje, prostor, kjer so se kmetje in cela družina zbirali in pogovarjali o svojih opravilih.

Iz kuhinje smo se premaknili v prostor, kjer so razstavljene tehtnice in razni vrči za merjenje mleka. Nato smo si ogledali delavnico kovača z vsem potrebnim orodjem. Videli smo tudi klet in potek dela pri gojenju trte.

V zadnji sobi je delavnica čevljarja in pleterja. Tu so izdelovali razne kose in z obdelano slamo ovijali stolice. V glavnem so to delo opravljale žene. V kotu je velik stedičnik,

tako imenovan "spargert".

V zgornjih prostorih so razstavljene razni dokumenti, ki pričujejo, kako so se ustanovile kmečke posojilnice. Lepa je tudi spalna soba s tipičnim umivalnikom na stojalu. Posteljna blazina je iz ličja. Nato smo si se ogledali prostor, kjer je razstavljeno vse o gojenju sviloprejk. Na vejah murve so postavljeni beli svileni klobčiči, iz katerih pridobivamo svilo. Na-

zadnje smo si se ogledali razne kmečke vozove in briske, ki so jih nekoč vlekli voli ali konji.

Za kmeta se je dan začel zgodaj zjutraj ob zori in končal, ko se je stemnilo. Odpočili so se samo ob nedeljah in praznikih. Mislim, da je bilo delo na kmetiji zelo naporno.

Danes je v tem prenovljenem naselju tudi center za kulturne dejavnosti in prireditve.

Silvia Gon, 4. r.

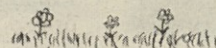
NA IZLETU

naravni elementi

gora

travniki

gora

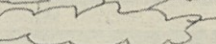
slap

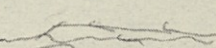
rože

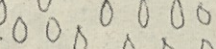
oblaki

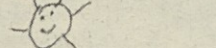
meg

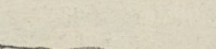
dež

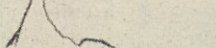
sonce

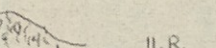
leš

hrb

grč

umetni elementi

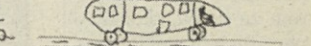
most

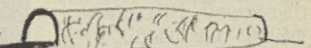
hiše

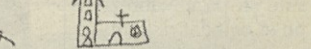
avtocesta

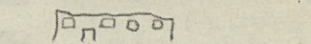
predor

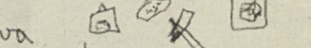
stolnica

muzej

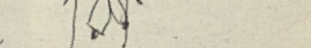
razstava

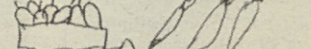
cerkev

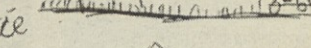
zvonik

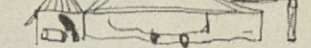
tig

parkirišče

žaga

Naša razstava Človek in les

Našo razstavo smo otvorili 22. decembra prav, ko je bila božičnica. Bili so prisotni starši, babice in dedki. Razstavo smo otvorili mi učenci tako, da smo prerezali rdeč

Učenci in učitelji se prisrčno zahvaljujemo vsem, ki so pripomogli, da je naša razstava

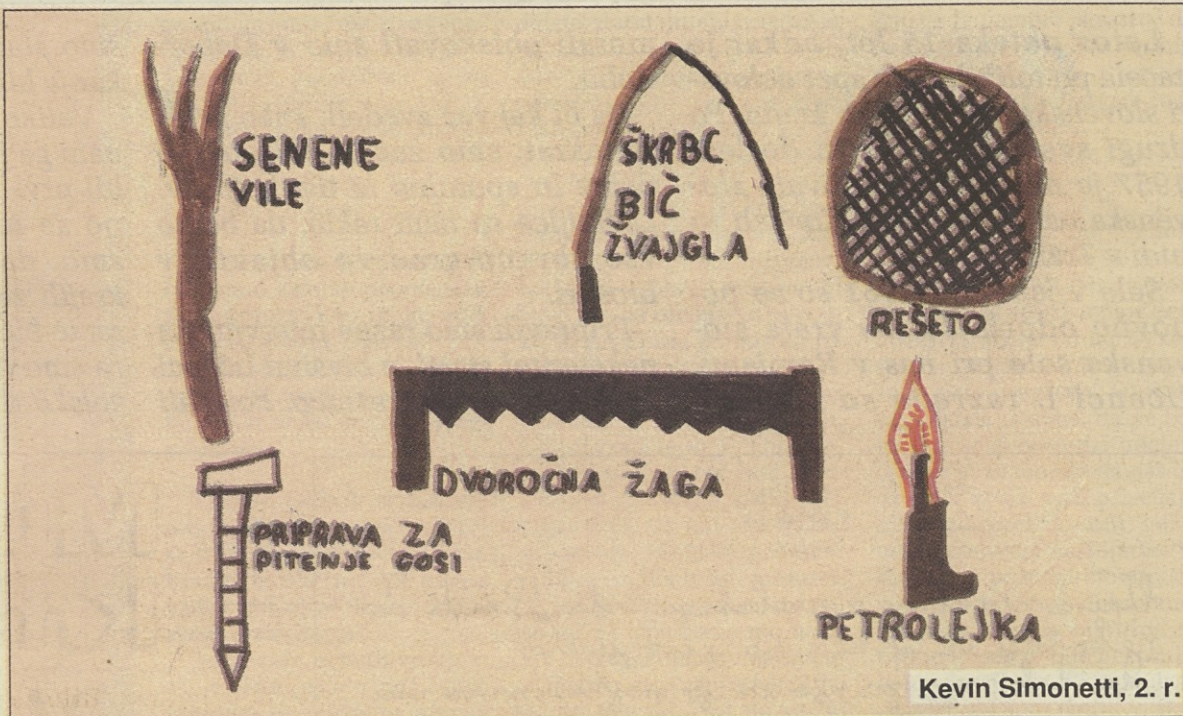
CLOVEK IN LES tako lepo uspela. Zahvaljujemo se staršem in posameznikom, ki so dali na razpolago svoje stare predmete, umetnici Bogomili Doljak in lesnini Pahor v Trzinu.

trak. Razstava se je končala v soboto, 27.1. Prišli so si jo ogledat učenci iz Sovodenj in Doberdoba. Sebastianov stric, oče in mama učiteljice Sonje, gospod Mirko Guštin, ki izdeluje lesene predmete in njihova žena. Jaz sem prinesel flavto, lesen stredilnik, lesen avtomobilček ter plakate o gozdu.

Razstava je bila zelo lepa. Vseč bi mi bilo pripraviti se kakšno drugo razstavo. Lepo je bilo omizje sredi učilnice, na katerem so bili razstavljeni zelo lepi predmeti in orodje.

Razstavo smo pripravili mi učenci s pomočjo učiteljice Loredane in drugih učiteljic.

Daniel Ghezzi, 4. r.

Kevin Simonetti, 2. r.

Razstava starih predmetov v Jamljah in umetna obrt v Nabrežini

V mesecu oktobru smo učenci osnovne šole v Romjanu sli v Jamlje si ogledat razstavo starih predmetov. Razstava je bila pripravljena v prostorih bivše osnovne šole. Opazovali smo te predmete iz lesa, ki so bili zelo zanimivi. V prvi sobi je bila razstava slik starih kraskih his, v drugi sobi pa razstava starih predmetov. Med temi naj nastejem: kolovrat, rešeto, privijačo, stroj za luščenje koruznih storžev, ropotulja, stružnica, jarem za konja, skaf in perivnica. Razstavljene predmete smo tudi narisali. Bili smo vsi zelo navdušeni.

Nekaj dni kasneje smo sli pa v Nabrežino si ogledat delavnico umetne obrti Bor. Tu smo videli okrasne predmete iz lesa, kot na primer: sesljo, sržka, skrinjice, hisko za ptice, loparje, vaze, mlinček za testo in slike. Izdeluje jih umetnica gospa Bogomila Doljak, ki jih tudi ročno barva. Pri tem delu ji pomagata dva sinova in njen mož. Potem smo si ogledali tudi delavnico s troji in orodjem za obdelovanje lesa. Darovali so nam kose lesa, ki smo jih potem prinesli v solo.

Ti izkušnji nam bosta pomagali pri sestavi razstave o lesu, ki jo pripravljamo na naši soli.

Silvia Gon, 4. r.

Spomini moje babice

V naselju Borgo di Colmello di Grotta, kjer je danes muzej, so nekoč zivele razne družine. Dandanes o njihovem življenju lahko poizvemo kaj več, če poslušamo starejše osebe, ki so kot otroci živeli v tem kraju.

Moj babica, ki ima 75 let, se je rodila v Fari, to je vas prav blizu tega naselja. Ko je bila majhna (6 - 10 let), je obiskovala bivališče "Borgo Grotta", ker so tu stanovali njeni sorodniki.

V Borgo Grotta, mi pripoveduje, so zivele tedaj stiri družine, mogoče tudi pet. Moje so v glavnem delali na polju. Če je delo zahtevalo, so jim pomagale tudi ženske. Spomladi so orali zemljo in sejali, poleti so nabirali sadeže in krompir ter spravljali seno na senike, jeseni so trgali grozdje, licili koruzo, gojili sfiloprejko in pripravljali drva za zimo.

Po svetem Martinu, ko so vsi pridelki bili pod streho, so se nekatere družine preselile k drugim gospodarjem. Ta trenutek je bil vedno žalosten. Pozimi je bilo treba skrbeti za domače zivali: kokosi, krave, prašičke, race, purane, konje, ovce in zajce.

Tudi otroci so pomagali pri delu. V poletnem času so spremljali živino na pasu. Deklice so imele nalogo čistiti velike lonce s soljo, kisom in pepelom.

Dan se je začel ob zori in se končal, ko se je zmracilo. V poletnih večerih so se zbirali pod lipo. Moski so se pogovarjali o opravih. Dekleta so sivala in

stikala rjuhe in potrebno perilo za bodoče poročno življenje. Otroci so lovili kresnice in peli cence. Pozimi so se moski najraje zbirali v hlevu, ker tam je bilo toplo. Ženske so pletle nogavice in dedje so pripovedovali pravljice vnukom.

Vsak dan so pri kosilu jedli minestro, predvsem fizolovo in ječmenovo. Dober domač kruh je bil vedno na mizi.

Najbolj priljubljene igre so bile skakanje z vrvjo, igra z kamenki, plezanje po drevesih in "kampanon".

Priložnost veselja in radosti je bil poročni obred. Prijatelji zaročencev so pripravili lok z zelenim listjem, z napisom "Viva i Nu-

viz" (Zivijo novici). Poročni spreved v cerkev je spremljala harmonika. Po obredu so vsi pričakovali na tradicionalni med konfetov. Med svati se je kdaj pa kdaj dvignil klic "zivijo novici". Med tem časom je pred vrati tasca cakala nevesto, da jo je poskropla z zegneno vodo in ji dala metlo, simbol moci.

»Al, kako lepo je bilo življenje v mojih casih. Ceprav revni, smo zivel boljše, združeni v dobrem in slabem,« vzdihuje moja babica.

Po šestdesetih letih se je moja babica vrnila v rojstni kraj. Bila je vesela, a obenem zelo ganjena. Spomini na preteklost so tedaj postali zivi kot se nikoli.

Silvia Gon, 4. r.

Spoznali smo delček naše dežele

UČENCI
OSNOVNE
ŠOLE V
ROMJANU
RIŠEJO
IN PIŠEJO

V torek, 30. aprila, smo sli na solski izlet v Trbiz. Morali smo iti po avtocesti A4, ki pelje v Benečijo in po A23, ki pelje v Trbiz. Vozili smo mimo hudournika Ter in reke Timent. Končno smo prišli v Pušjo vas, kjer smo videli razen fotografije o potresu, ki je 6. maja 1976 povzročil veliko število mrtvih in porušil hiše in poslopja.

Škoda, da je bilo vreme grdo. Močno je deževalo in se nismo mogli sprehajati. Potem smo nadaljevali pot in vozili ob reki Beli. Ta nas je peljala mimo Tablja do Naborjeta, kjer smo se ustavili in si ogledali muzej.

Etnografski muzej v Naborjetu je precej obsiren, ker ima 6 razstavnih dvoran. V prvi je geološki muzej, kjer smo lahko videli, kako je nastala Kanalska dolina. Tu so razstavljene rude, ki se nahajajo na tej površini zemlje. Videli smo, kako so sestavljene razne zemeljske plasti. Na tem območju imamo eno izmed najzanimivejših in najstarejših plasti našega kontinenta, zato so v teh krajih prisotni in pogosti seizmični pojavi. Prav v teh dneh poteka 20 let od hudega potresa, ki je prizadel Kanalsko dolino. Iz prve sobe gremo v drugo, kjer so paleontološka odkritja. Tu smo si ogledali celo vrsto fosilov. Izvedeli smo, da segajo ti ostanki do 430.000.000 let nazaj.

V tretji sobi so razstavljene izkopanine, ki označujejo življenje med 8. in 6. stoletjem pr. Kr. V teh krajih najdemo neprenehne dokaze o prisotnosti človeka, ki nas pripeljejo do rimske dobe (leta 181 pr. Kr.). V četrti sobi smo si ogledali vse o rudarstvu. Gledali smo diapozitive in videli, kako so obdelovali rudo nekoč in kako to delajo sedaj. V peti in sesti sobi je bogata etnografska razstava, kjer smo si ogledali staro orodje in vsakovrstne stare reči, ki so jih nekoč uporabljali v teh krajih.

Iz Naborjeta smo se odpeljali proti Trbižu. V kraju Kokovo smo se ustavili in sli do doma naše postrežnice Rozane. Ona in mož sta nam pripravila dobro kosilo. Jedli smo testenine s paradiznikom in papriko, piščanca in krompir v peči ter slaščice. Potem so se pogovarjali in nato sli ven se igrat. Nekaj časa smo se lovili, potem pa smo igrali nogomet na velikem travniku.

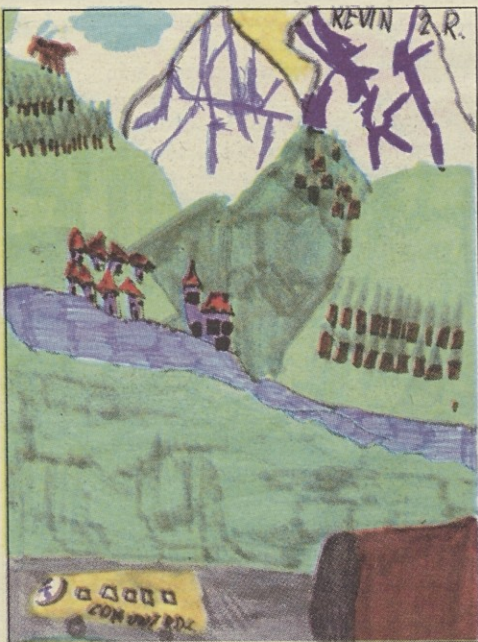
Cakal nas je nato obisk žage v bližini Rozanine hiše. Videli smo staro žago in gospodar nam je pokazal, kako je treba zagati hlode: ne prehitro ne prepočasi. To nam je bilo zelo všeč, tudi zato, ker smo letos v soli pripravili razstavo o lesu in smo lahko od blizu videli, koliko truda, dela, moči in časa je treba, da iz gozdov, dreves in hlodov naredijo deske in nato razne predmete.

Na žagi smo videli velike hlode in deske, potem pa smo si sli ogledat majhne predmete k neki gospe, ki izdeluje lesene lutke. Rozanin mož je rekel, da bi morali zapeti lepo pesmico, preden vstopimo. Mi smo zapeli in nato, ko smo vstopili, smo zagledali vse polno lepih lesenih punčk. Vsaka je bila drugačna. Imele so lase iz volne, klobuček iz lesa z lepim pisanim trakom in različnimi oblačili. Za Rozanino srebrno poroko je naredila par: dekle in fanta. Rozanin mož ima brke, zato je fantu naredila brke. Gospa nam je povedala, da vse, kar vidimo, je že naročeno. Bile so tri police polne lutk. Najbolj mi je bila všeč punčka z oranžnimi lasmi in zelenimi hlačami. Zahvalili smo se in se enkrat zapeli pesmico o pomladi. Jaz sem jo prevajala iz slovenščine v italijansčino.

Potem smo sli k Belopeškemu jezeru. Bilo je še malo snega. Vsi kioski so bili zaprti. Začelo je deževati. Pogledali smo jezera kar iz avtobusa. Vse naokrog je bilo zeleno. V ozadju smo videli gore. Res je, da pomad v hribih pride poznaja, ampak je zelo lepa. V hribih je tudi zrak drugačen, ker smo visoko nad morjem.

Odpeljali smo se nato proti Trbižu nazaj domov. Ustavili smo se tudi v bifeju in z učiteljicami jedli sladoled ter napisali več kot eno razglednico. Jaz sem pisala eno moji babici in drugo sem nesla domov. Pot nazaj je bila kratka, ker smo se v avtobusu zelo zabavali. Ta izlet je bil prav zelo lep, čeprav je deževalo.

Martina, Silvia, Daniel, Ivan - 4. in 5. r.

Sli smo na solski izlet. Bili smo tudi v Pušji vasi in pri Belopeških jezerih. Potem smo sli jest k Rozani. Ko smo se vračali domov, smo sli jest sladoled.

Videli smo nogometno

igrisce. Bilo je lepo, ker smo jedli sladoled. Kupili smo razglednice. Rozina je Danijelova mama. Ona je prišla z nami in nas snemala s kamero.

Mauro Peric, 1.r.

Mi smo sli na izlet v Trbiz in smo jedli sladoled. Deževalo je, a vseeno smo sli. Nazaj smo prišli ob 7. zvečer. Jedli smo kosilo doma pri Rozani. Jedli smo testenine z omako in

piščanca. Nazdravili smo. Pili smo kola-kolo, oranžado in vodo. Mi smo se zelo zabavali. Potem smo sli na Belopeška jezera.

Deborah Stocca, 1. r.

Zgoraj:
notranjost žage v
Kokovem pri Tr-
bižu; spodaj:
ogled muzeja v
Pušji vasi

Sli smo na izlet na Belopeška jezera. Najprej smo se ustavili v Pušji vasi, kjer bi morali videti mumije, a jih ni bilo. Druga točka izleta je bila etnografska razstava v Naborjetu, tretja pa kosilo pri naši postrežnici Rozani, kjer je mož pripravil zelo dobro kosilo. Mauro je jedel eno uro piščanca. Tam smo jedli tudi testenine, pili koka-kolo in nazadnje se sladice.

Potem so nas peljali pogledat veliko žago. Videli smo kako se zagajo veliki hlodi in si smo pod žago pogledat, kako delujejo stroji. To je bilo zelo zanimivo. Videli smo tudi Mangart. Rozana nas je peljala k neki gospe, ki izdeluje lesene lutke. Potem smo sli ponovno na dom Rozane. Tam smo pomalicali, sli na Belopeško jezero.

Potem smo jedli sladoled. Kupili smo razglednice. Seveda je bila z nami tudi Rozana, ki smo jo potem pustili doma in smo se ji zelo zelo zahvalili za vse.

Vrnili smo se domov. Doma smo povedali vse, kar smo videli. Ta ekskurzija je bila zelo zelo lepa.

Sebastian, 3. r.

Sli smo na solski izlet v Pušjo vas in v Trbiz. Deževalo je, a smo vseeno utegnili videti tudi Belopeška jezera.

V Pušji vasi so videli obzidje, razstavo in fotografije stolnice po potresu.

Potem smo sli v Trbiz k gospej Rozani. Tam smo jedli, pili, se igrali in tekali. Gospa Rozana nas je peljala pogledat staro žago, ki deluje s pomočjo vode. Opravlja jo en sam delavec, ki ima zelo rad to svoje delo. Na tleh je bilo polno zagovine. Potem smo sli gledat lesene lutke, ki jih izdeluje neka gospa. Tam smo se zelo zabavali. Peli smo in se zahvalili.

Videli smo tudi goro Mangart in druge gore.

Nazadnje smo sli pogledat Belopeška jezera. Videli smo tudi sneg.

Mislili smo se ustaviti v restavraciji, a je bilo vse zaprto. Sli smo nekoliko naprej proti Trbižu in v baru kupili sladoled ter razglednice.

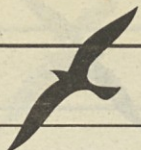
Potem smo se vrnili domov.

Ta ekskurzija je bila zelo lepa. Najlepše je bilo v muzeju. Tudi kosilo pri gospej Rozani je bilo zelo dobro.

Tisti dan je deževalo, a je bilo vseeno lepo.

Matteo, Kevin, Danijel, Sara - 2.r.

Pekli smo kruh

V petek, 10. maja, smo sli k Stefaniji, ker ona peče kruh v krušni peci. Ko smo stopili v njeno hišo, nam je Stefanija razložila, kako se pripravi testo. Najprej se da kvas, mleko z vodo, z različnih vrst moke plus navadno pšenično moko, olje, sol, sladkor in prasičjo mast. Ko nam je povedala sestavine, pa smo sli ven gledat peč, ki jo je naredil njen mož s pomočjo njegovega prijatelja. Potem nas je poklicala in vsak je naredil hlebec kruha, nakar smo si umili

roke, sedli k mizi in počakali. Stefanija je prinesla krožnike, jedilni pribor in pijaco. Začelo je deževati in tako smo morali iti noter jest pico. Medtem se je kruh spekel. Videli smo tudi kako se peče kruh in se ponovno vrnili v hišo. Smo tudi zapeli in se slikali. Potem je prišel sofer in smo vzeli svoje kruhke, ki so lepo disali. Doma smo vse povedali staršem in jedli kruh. Ta ekskurzija je bila lepa in dobra. **Sebastian, 3. r.**

Zgoraj: krušna peč, Daniel Ghezzi, 4. r.
Spodaj desno: Jedli smo pico, pečeno v krušni peči, in peli Lubenica, lubenica..., Kevin Simonetti 2. r.

Domači kruh

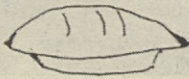
V petek, 10. maja smo sli k gospej Stefaniji peč kruh. Ona nam je pripravila testo in mi smo ga oblikovali vsak na drugačen način. Za pripravo testa rabi več vrst moke, vodo pomešano z mlekom, sol, kvas, olje, mast, lahko tudi jajce in malo sladkorja. Potem smo pustili testo vzhajati. Medtem smo sli na vrt, kjer je velika krušna peč. Zunaj je kot mala hišica, noter pa je peč za kruh. Spodaj je prostor za drva. Ker je začelo deževati, smo stekli noter. Notri smo jedli pico. Medtem se je kruh pekel. Peč je bila zelo topla. Toploto obdrži do drugega dne. Peč sta zgradila mož in njegov prijatelj. Kurijo jo s polenci in vejicami starih trt. **Daniel Ghezzi, 4. r.**

RECEPT ZA DOBER KRUH

Sestavine: 1 kg moke
25 g kvasa
1/2 l vode + mleko
1 žlička sladkorja
1 žlica soli
1 rumenjaki
1 žlica olja
1 žlica svinjske masti

Postopek: 1. pripraviti kvas nekaj vode, moke in sladkorja;
2. postaviti v mešalec moko in pripravljene kvas;
3. dodati sol, olje, vodo, mleko in mast;
4. pustiti mesati nekaj časa testo;
5. po 15. minutah oblikovati hlebčke;
6. pokriti hlebčke s prtičkom in pustiti nekaj časa vzhajati;
7. ko je peč topla, jih postaviti v peč;
8. po 30. minutah vzeti kruh iz peči.

DOBER TEK!

BAZEN

Vsak ponedeljek gremo plavat v bazen. Ob 10.25 se s solabusom odpeljemo v Starancan. Ko pridemo v bazen, se moramo hitro preobleči. Potem malo telovadimo, da si ogrejemo telo, nato se stusiramo in končno gremo v vodo. Plavamo pol ure. Vseč mi je plavati prosto, hrbtno, žabo ter pod vodo. Lepo je tudi skakati v vodo. Mislim, da sem se le-

tos naučila dobro plavati. Po lekciji v vodi se spet umijemo pod prho, se posušimo, se preoblečemo in si posušimo lase. Prva je Sara, sledita ji Deborah in Silvia, zadnja pa sem jaz. Vsi fantje nas že čakajo v vezi. Ko pridemo, gremo na avtobus. Vsi smo utrujeni, ampak veseli. **Martina Richiardi, 4.r.**

Kako pride voda do nas?

V Skocjanu ob Soči je vodovod, ki oskrbuje z vodo vso okolico. Vodovod je velik. Ima tri črpalke, ki črpajo vodo izpod zemlje iz Soče. Ta voda se zbira v velikem rezervoarju in črpalke pošilja vodo po ceveh do naših domov. Uporabljena voda gre potem dol po kanalizaciji v čistilne naprave. Tam gre vsa umazanija v vodi skozi rešetke v bazene, kjer vodo očistijo se boljše. Ko je voda prečiščena vseh nesnag, se izteka v morje. Tako se krog vode ponavlja. Voda nas osvežuje in je potrebna za naše življenje, zato moramo skrbeti, da je zmeraj čista. **Sebastian, 3. r.**

Voda je dobra. V vodi plavamo. Voda priteče v vodovod in vodovod jo pripelje do nas. Voda je za nas življenje. Je tudi za rastline in živali. **Deborah Stocca, 1. r.**

Voda je dobra. Vodo pijemo. Brez vode ne moremo živeti. Z vodo se tudi igramo. Voda pride iz vodovoda. **Mauro, 1. r.**

Brez vode ni življenja. Vodo pijemo, z vodo se umivamo, peremo in kuhamo. Služi za toliko drugih reči: za mline, za elektriko, za vodovod. Vodovod zbira vodo iz reke Soče. Ta voda pride k nam v hiše. **Danijel Ferlez, 2. r.**

Voda pride iz vodovoda k nam v stanovanja. Nasa voda priteče iz reke Soče in je zelo čista. Večkrat na dan pijemo vodo. Voda je življenje. Potrebujemo jo živali, rastline in človek. Če ne bi bilo vode, ne bi mogli živeti. **Matteo Richiardi, 2. r.**

Jaz rad pijem vodo, ker nam oživlja življenje. Voda je tekocina, ki nas hrani. Z vodo se lahko igramo, zalivamo, čistimo in kuhamo. Voda pride iz vodovoda. Naša voda izvira izpod Triglava in se izliva v Jadransko morje. Ta voda je reka Soča. **Kevin, 2.r.**

Voda je za nas življenje. Ampak ne samo za nas, tudi za živali in rastline. Ko so poplave, je voda nevarna. Vodo uporabljamo za umivanje, za rožice, za žejo, za kuhanje in toliko drugega. **Sara Peric, 2. r.**

OBLETNICA SMRTI SREČKA KOSOVELA

Zastopnik primorske in tržaške usode

Pred sedemdesetimi leti na jutrišnji dan je umrl slovenski primorski pesnik Srečko Kosovel. Spomin nanj želimo počastiti na nekoliko neobičajen način, z objavo eseja naše sodelavke Ivanke Hergold o pogledu Borisa Pahorja in Alojza Rebule na Srečka Kosovela oziroma o dveh esejih, s katerima sta naša primorska pisatelja predstavila Kosovela italijanski javnosti.

Prva, daljša varianta tega zapisa je nastala 1994 ob predstavitvi Pahorjevega monografskega eseja. Njegovo delo (113 strani) z naslovom Srečko Kosovel je namreč tedaj izšlo v italijanscini pri italijanski založbi Studio Tesi v zbirki Kultura spomina. Rebulov kratek (17 strani dolg) tezi esej pa je izšel leta 1986 v publikaciji Trieste tra umane simo e religiosità (Trst med humanizmom in religioznostjo). Opozoriti želim le na nekatere razlike v njunem razumevanju Kosovela, in to v znanem smislu, da človeka iz predmeta obravnave neusmiljeno opazuje njegov lastni pogled.

Najvažnejša novost Pahorjeve italijanske knjige je v poudarku na pesnikovih otroških doživetjih vojne, predvsem pa na fašizmu, kakor ga je doživljal pesnik z družino na Krasu in v Trstu in ga spremljal nato tudi od 1916 leta naprej iz Ljubljane vse do smrti. Pisatelj postavlja to tako rekoč v prvi plan in seveda podpira z dokazi, kjer se pač da. Pesnik tako postane zastopnik primorske in tržaške usode, zlasti tržaško - kraske. Tudi vsej poeziji daje Pahor s tem neizbrisni pečat teh doživetij in z njimi utemeljuje »apokaliptično občutje uničenja«, ki se pojavlja v njegovih pesmih (tak primer je recim Ekstaza smrti; na njen nastanek je vplival pozig Narodnega doma v Trstu) in oblikuje njegovo etno etno ter politično držo. Treba je reci, da je to prikazano zelo prepričljivo. Italijanski in, upamo, kmalu tudi slovenski bralci, če bo pac knjiga prevedena, tako ne dobi samo potrebne podatkovne informacije, ki kakor izživ udari v bralca že s prvih strani eseja, ko se preprosti navedki o kratkem, navzven sicer silno aktivnem, a vendarle skrajno običajnem življenju kraskega studenta - tako očito bijejo z barbarski »dogodki« in nekulturno fašistične dobe. To je tisti Kosovelov zgodovinski čas, brez katerega ni pravega razumevanja njegove poezije in z njo povezane problematike in ki omogoča bralcu tudi nov zorni kot, ki je bil doslej - po vojni gospodarjev nad razumevanjem zgodovine tako pri Italijanih kot v glavnem tudi pri Slovencih - vendarle spregledovan, kar nazorno izhaja tudi iz studije prof. Marije Pirjevec Receptija Kosovelove poezije v Italiji (v Pretoku dveh kultur, 1992).

Odkrivanje temeljnega, bistvenega v življenju in literaturi je torej stalnica Pahorjevega antropocentričnega po-

gleda. V središču njegove pozornosti je pesnik, ujet v družbene socialne, politične in celo psihološke odnose.

Alojza Rebulo pa zanima predvsem Kosovelova religioznost, in Kosovelovo teocentričnost tudi dokazuje v teznem esejju že z značilnim naslovom Rudar skrivnosti. Pri Kosovelu poudarja zlasti veliko vero v najvišje človekove etične vrednote, kot so pravica, resnica in ljubezen. Tudi Rebula omenja pozig Narodnega doma in fašistične horde in vpliv tega na Kosovelovo poezijo, a to predvsem in samo v etičnem ključu. Sploh je Rebulov Kosovel tako prežarjen z »lahkoto po absolutnem«, da odresitev in odresenje vidi samo onkraj resitve socialnih, družbenih in političnih problemov. Najvažnejši Kosovelov glagol je zanj ljubiti, najvažnejši samostalni pa večnost.

V poglavju Zelja (potreba) po politični utopiji Pahor z več vidikov osvetljuje Kosovelov odnos do sveta v političnem socialnem, a tudi etničnem smislu. Nastanek in vzrok za pesnikovo upornost in revolucionarnost in z znjo povezano nujo po preobrazbi sveta in upanje vanjo Pahor utemeljuje seveda z doživljenjem vojne in fašističnega nasilja, kar vse je v pesniku nato ob izkušnji socialnih stisk na Krasu, a tudi v povojni Sloveniji, se povečalo občutljivost do »ponizanih in razžaljenih«. To temo avtor uokvirja v literarni odnos, ki ga je zacrtala do nje moderna z Zupancem, Kettejem in Murnom, predvsem pa s Cankarjem - ki je prav tako bil povezan s Trstom (tu predavanje Očiščenje in pomlajenje l. 1918) - cigar idejo o družbeni preobrazbi, osnovani na bistvenih značilnostih nacionalne identitete, Pahor se posebej poudarja. S Cankarjevo in Kosovelovo mislijo o revoluciji, ki je v prvi vrsti etična prenova, se začne Pahorjeva kratka, a prodorna analiza Kosovelovega razmerja do komunizma, proletariata in revolucije...

(Pri tem moramo upoštevati dejstvo, da so se v Italiji z zmago fašistične ideologije v bistvu znasli zahodni komunisti kot poraženci v teški krizi in da so od tod v času fašizma v rusko Meko potovali zavedni slovenski idealisti (naj omenim samo dva: Marijo Ferletič in Vladimirja Martelanca), in se od onod vračali vsak s svojim bremenom partijske poslušnosti in organizacijskih dolžnosti v državo, ki jih je črtila ne samo zaradi nje nasprotno ideologije, ampak tudi zato, ker so bili Slovenci. Ne more-

mo spregledati niti dejstva, da so se takrat mnogi Primorci s tem gibanjem vendarle hoteli rešiti iz vse drugače neznosnega stanja, kakor se je primerjalno vzeto, v njem znasla centralna Slovenija v prvi Jugoslaviji)... Drugače si danes ni lahko predstavljati mladega Kosovela v Martelančevi družbi, kakor nam poroča Pahor, da se sprehajata po Trstu in debatirata o Marx-Engelsovem Komunističnem manifestu, a tudi o Nietzscheju. Tu je Boris Pahor zgledno objektivni in zgodovinsko točen, kolikor mi je dano presoditi iz poznavanja podatka, da je Vladimir Martelanc iz Trsta z idejami o pomembnosti nacionalnega in manjšinskega vprašanja pomembno vplival na Gramscija. Res je, da Pahor ne odkriva kaj posebno novega v revolucionarnem Kosovelu: samo skrajno posteno ga bere (namreč pesem Revolucijo, tiste odlomke iz pisem Obidovi, Vinku Košaku, Ivu Groharju in se iz kritike romana Medvalde Jozeta Pahorja) in razbira v Kosovelu osvobojenega ter samostojnega človeka, ki ni mogel prebaviti ideje o diktaturi in slepi pokorščini in zgolj ekonomski, ne pa tudi etični preobrazbi družbe, zaradi česar je tudi prišlo do spora z Martelancem prav ob nacionalnem vprašanju, saj je bil Kosovel - razumljivo - s svojim vseh ideologij osvobojenim, etičnim gledanjem zagovornik narodne identitete, ker je poznal srbski centralizem in bil zaradi svoje primorske izkušnje daleč od Martelančeve (in se kakšne druge, tudi kasnejše v času) pozicije, ki jo je omejevala partijska disciplina in organizacijska oz. politična zavezanost. Temu aspektu - razširjenem se z odnosom Slovenci: Evropa - posveča Pahor poglavje Slovenska narodna zaveza. V tem Pahor se analizira tiste Kosovelove misli in vplive avtorjev (Prešerna, Cankarja, Tagoreja in Tolstoja), ob katerih se je oblikovala oz. potrjevala pesnikova ideja o narodni identiteti, tako da je jasno razlikoval pojem države - »nation« od pojma narodne zavesti. Bralci dobi tako z vpogledom v pesnikovo strastno ukvarjanje z narodovo usodo v pismih in pesmih hkrati zaris vseslovenskega vprašanja, ki se je za Kosovela lahko razresilo samo v okviru Evrope, a tudi na njeno tedanje Društvo narodov gleda pesnik kritično. Pahorjev revolucionarni oz. politični misleci Kosovel je tako zakoreninjen v konkretni osebnosti izkušnji, ki je hkrati izkušnja velikega dela slovenskega naroda, in v viziji izhoda iz nje, ki je dobro nakazana že v citatu iz pisma profesorju Sandi: »Moje življenje je moje, slovensko, moderno, evropsko in večno.«

Alojz Rebula priznava, da ima Kosovel sicer trenutke obupa, ko se mu zdi, da je »Bog na dopustu« in da ga revolucionarni zanos lahko vsrka v svoj samozadostni mitični prostor, vendar je preveč zapisan najvišjim clo-

veskim vrednotam, da ga ne bi s prepadno silo vleklo v Kristusovo območje.

Kakor Boris Pahor demistificira pesnikov »smrtni kompleks« z ozračjem brezizhodnosti tik po prvi svetovni vojni, (čeprav pri tem pušča nedotaknjeno vse tisto, kar to presega: slutenjskega, v skrivnost prisluskujočega Kosovela; zna biti do tega spostljiv in se mestoma približa Rebulovemu pogledu), tako na nov način gleda na pesnikov odnos do erotike. V poglavju »Ženske njegovega življenja« iz ustnih in pisnih virov skuša najprej orisati osnovne poteze njegovega značaja. Pahorjevo razumevanje je v bistvu zelo sodobno v ugotovitvah: pesnikova identitetna podoba je sestavljena iz več potez: svet doživlja z občutji tesnobe, osamljenosti in brezizhodnosti z vsemi otenki vred, po drugi strani pa pri njem opaza »skorajda čudežno vitalnost in nagnjenost k temu, da pluje proti toku«, ki je »prevladujoča prvina Kosovelovega značaja«, s čimer tudi utemeljuje njegove težnje po tem, da zeli »sodelovati pri spreminjanju sveta«, in vso mnogotero literarno, politično in drugo angažiranost v majhnem slovenskem svetu z blokirano prihodnostjo. Ob tem se nam vsiljuje vprašanje, v čem Kosovel vidi in išče izhod kot intimni človek. Po eni strani v seganju po taksni literaturi - na primer Nietzschejevi - ki je ponujala krepcilno, radikalno prenovu skozi »voljo do moči« po poprejšnjem rušenju vsega starega, v bistvu skozi dionizijski princip opoja, po drugi strani pa v hrepenenju po vrnitvi v pristni kraski svet, v odprtosti in komunikativnosti do znancev in prijateljev, v tistem hrepenenju po »preprostem«, a tudi cistem - brez primesi, mišlim - bivanju, kar je najlažje razbrati iz Kosovelovih otroških pesmi, ki jim Pahor daje že poseben poudarek. Mladost, da, a ta se tukaj kaže v intenzivnosti doživljanja - skozi pesem. Če je Nietzscheja ukvarjanje z absolutnim in seciranje vsega živega pripeljalo do točke, kjer se »zane tragedija«, da se je poistil z Dionizom tudi zares, je nemara le treba prislusniti Pahorju, ki Kosovela vidi kot mladega, zdravega, za igre in vse radosti dojemljivega človeka, ki se je resda sposoben poistiti z naravo, se do skrajnosti poglobiti v družbene in vsecloveske probleme, se spopasti z lastnim gonom po smrti in s slutnjami o njej, vendar je pri tem doživljanju-istovetenju se zmeraj prisoten oni drugi, samega sebe zavedajoči se del. Zato je razumljivo, da se h Kosovelovemu odnosu do narave Pahor spet vrne, in to prej, preden se loti problema Kosovelovega razmerja do erotike. Pisatelj piše, citiram: »Ta car rastlinskega sveta, ta del kozmosa je gotovo obljuba zavetja in miru, vendar je že tudi hrepenenje po zelenem, ki ni utesljivo, ker pesniku ne bo dano, da ga pozitivno izzivi.«Kaj sploh pomeni - hrepeneti po zelenem?

Hrepeneti po zelenem je za pesnika po Pahorjevi razlagi - nekaj podobnega kot ljubiti in biti ljubljen, oboje je bilo zanj enako važno za polno življenje, h kateremu je težil in ki ga ni mogel polno izživeti. Dodati pa velja, da je oboje vendarle »opoj«.

No, in tu skuša avtor eseja ovreči razlago, ki jo je podal na temo zenske Marc Alyn v uvodnem esejju v francosko antologijo Kosovelovih pesmi. Nato skuša dokazati, kar mu seveda uspe, da so Kosovela ženske tudi telesno vznemirjale; Alynove mnenje je namreč, da je Kosovel bil do žensk bolj ali manj hladen. To dokazuje Pahor na primer iz znane pesmi Rdeči cvet, (v kateri preži tisti panter za belo ograjo), nato iz intimnih zaupnosti iz pisem moskim, iz katerih Pahor ugotavlja, da Kosovel do drugega spola sploh ni bil ravnodušen, le da ga je pri konkretnem stiku z njimi zaviral kraski značaj, zato se je pri neposrednem stiku z ženskami težko odpiral, ker je bil plašen in ponosen. Kakor že je res, da se v pesmi Rdeči cvet omamnost erotičnega doživljanja vzporeja kot večkrat v drugih pesmih z vinskimi opojem - kot opaza Boris Pahor - ne gre spregledati niti simbolnega pomena bele ograje, s katero so zamejeni in ukročeni nagoni, ki jih v pesmi predstavlja panter. Kaj je tedaj tista bela barva?

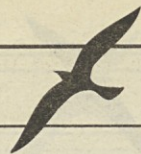
Nemara jo je najbolj prepriljivo »bral« in zasledoval v poeziji njen pomen Alojz Rebula v svojem Rudarju skrivnosti, ko opozarja na dihotomijo med dionizijskim in apoloničnim principom pri pesniku... Vendar pa je zanj Kosovel samo navidezno ekstrovertiran mladenič, brez pravih erotičnih izkušenj, ves je asketski; edina pomembna ženska njegovega življenja je bila mati. Tudi v njegovi poeziji je cutnost presežena z duhovnostjo. Boris Pahor si raje pomaga kar s psihologijo, tako na primer ob Kosovelovi pesmi, namenjeni Mirjam, omenja proces sublimacije, po katerem se nagoni preusmerjajo navzgor in se erotični impulz spreminja v simbol. (Ljubim te, Mirjam./ Mlada kultura Evrope.) Ta dva verza lahko seveda beremo skozi naglavni glagol »ljubiti« v Rebulovem ključu. Moram pa opozoriti na to, da izraz »transcendencija« razumem kot preseganje nagonskega, čustvenega in miselnega sveta, torej kot duhovnost. Prav pri razumevanju tega pojma vlada v literarni zgodovini popolna zmeda, saj brez transcendentne izkušnje pri preučevalcu ne more biti niti pravih razumevanja in razlage del, ki so izraz duhovnosti.

Boris Pahor nazadnje oriše se pesnikov pogled na svet. Pesnik je tu iskalec resnice in socialne pravičnosti v imenu »humanitasa« - človečanstva, bratske (zemeljsko bratske) ljubezni; nepomirljivi urejevalec kaosa, ki je nastal po vojni zaradi nekulturne in kapitalizma. V iskanju izhoda ga mestoma in silno pre-

plavljajo občutki absurda, skepse, ob prevladujočem zlu ne popuša. Zaradi želje po smrti in ob njeni blizini tako zelo ljubi življenje, ki je zanj izraz skrivnosti, ob kateri postaja misijonar Lepote in Resnice. Kosovela tukaj avtor prikaže kot človeka, ki je spregledal okrutno igro sveta in njegovo omamno zeleno radost in ki se izvija iz spon obupa z nagibom k absolutnemu. S tem (na straneh 88-89) se Pahor najbolj približa Rebulovemu branju transcendentnega Kosovela iz ze omenjene raziskave. Pahor seveda poudarja Kosovelovo »odprtost za vse človeške vrednote in vse človeške dvome«; skratka, Pahorjev Kosovel ostaja vendarle, primerjalno z Rebulovim, zemeljski, Pahor ga »prebere« točno do mejne crte, kjer se onkraj začne skrivnost, nedoumljivo. Rebula seveda ne more pristati na to, da je Kosovelova religioznost panteistične narave. Preveč da je v Kosovelu kozmične poniznosti, preveč da ga preveva skrivnost, v kateri se gibljemo in smo; Kosovelovo religioznost in vero v Boga razbira seveda tako iz njegovih pesmi kot iz dejstva, da je umrl kot katoličan. Boris Pahor pa ima Kosovela za panteista, kot ga ima Mark Alyn. Se več, nekeje Pahor sam priznava svoje lastno panteistično dojoemanje sveta, sorodno pojmu »neskončne substance« pri Baruhu Spinozi, po katerem sta bog in vesolje eno in isto.

In vendar se Pahor se enkrat povrne h Kosovelovemu doživljanju narave proti koncu življenja in k njegovi »potrebi, da bi se zlil z naravo v eno«, da bi se poistil z njo. Tu je nadvse zanimiva razlaga, po kateri naj bi Kosovela blizina absolutnega, čezzemeljskega privedlo do tega, da si je želel nato naravo dojemati s cutiloma vida in sluha drugače, biti del njene prvine, preproste in neposredne čistosti. Samo zapisi in pesmi z motivi iz narave so mu to omogočali. (Spet je tu Pahor antropocentričen; Rebulov Kosovel je daleč od »literature«; zdi se, da je Kosovelova pesem zanj umetnost Ideja.) Vrnimo se spet k Pahorjevi interpretaciji! Pred koncem namreč pesnik spozna, da je hrepenenje po zelenem, po opoju z zelenimi rosmi bilo zaman in da v bistvu ne nudi pomiritve, ker je drugo kot on. S to razlago se Pahor - ne da bi hotel - samo izredno posteno in subtilno dojema Kosovelove pesmi in zapiske iz zadnjega obdobja - spet približa Alojzu Rebuli in njegovemu teocentričnemu Kosovelu ob interpretaciji refleksivnih kraskih pesmi v sakralnem ključu, po katerem je mogoče to hrepenenje po zelenem razumeti tudi kot hrepenenje po Enem, po Bogu. Pahor pa se vendarle - verjetno iz prijaznosti do bralca - vrača stalno na trdna tla in je zanj to hrepenenje po zelenem nekaj primarnega, cesar se do zadnjih trenutkov oklepa mladi Kosovel - na način kompenzacije, to je s pisanjem pesmi in zapiskov.

Ivanka Hergold

SOE je za šest mesecev skrajšal vojno v Evropi (3)

Dnevi, ki so sledili, so bili za Hudsona dramatični in boleci. Stiri mesece, od decembra 1941 do aprila 1942, mu je uspelo preživeti na srbskem podeželju. Skrival se je pred oblastmi in taval proti jugu vse do Makedonije; hranil pa se je - tako pripovedujejo - s krompirjem, ki ga je izprosil pri kmetih. Bil je sam in sploh ni vedel, kaj se dogaja okoli njega in v svetu.

Komanda SOE-ja v Kairu je bila seveda vznemirjena in zaskrbljena. Izgubili so edini stik z uporniki v Jugoslaviji. Nekaj so vedeli o premikih Mihajlovića, ker so njegove radijske zveze z vlado v izgnanstvu delovale. Vedeli so za obstoj partizanov, kaj dosti več pa ne; predvsem pa so zelo malo vedeli o njihovem vodji.

Med januarjem in februarjem 1942 so se zato odločili, da pošljejo tri misije v Jugoslavijo; ne samo zato, da bi nasli Hudsona, temveč tudi zato, da bi zbrali informacije in vzpostavili stike z odporniskimi skupinami, ne glede na to, katere so bile. Prva misija se je pod vodstvom nekega jugoslovanskega kraljevega poročnika izkrcala na otoku Mljetu v blizini Dubrovnika: ce lahko uporabimo ta izraz, je izginila v temi. Več mesecev kasneje se je oficir pojavil v Istanbulu v Turčiji. Druga mešana britansko-jugoslovanska kraljeva misija pod vodstvom nekega britanskega majorja je nedaleč od Sarajeva končala v rokah ustasev, ki so jo izročili Nemcem. Tretja, ki jo je vodil angleski major Terence Atherton, ki sta ga spremljala neki kapetan kraljeve jugoslovanske vojske in irski operater, se je izkrcala na crnogorski obali v blizini mesta, kjer se je septembra 1941 izkrcal Hudson.

Nad Athertonovo misijo ostaja se danes neke vrste skrivnostna atmosfera. Atherton je bil pred vojno novinar za angleški tisk v Beogradu in je torej dobro govoril srbohrvasko. Ve se, da je misija prispela do Tita 20. marca 1942. Tito je bil takrat v Foci v Bosni. Toda v Kairu tega niso vedeli, ker Atherton in njegov operater nista nikoli vzpostavila radijske zveze z njimi. V začetku se je Titov vrhovni stab razveselil njihove prisotnosti, ker so njegovi člani mislili, da bi to lahko postal dober kanal za sirjenje informacij o dejavnosti partizanov. Ko pa je Tito videl, da nimajo stikov z nikomer, se mu je to zazdelo sumljivo. Svojim komandantom je pisal, naj bodo previdni, ker da nekaj ni v redu s temi Britanci.

Tri ali stiri tedne kasneje je Atherton 15. aprila večerjal z Vladom Velebitom, ki je bil takrat polkovnik v partizanski komandi, kasneje pa znan kot pogajalec za Londonski memorandum iz leta 1954, na osnovi katerega je Trst ponovno pripadel Italiji. Po večerji je Atherton izginil in z njim ostala dva člana misije in neki brigadni general nekdane jugoslovanske kraljeve vojske, ki se jim je pridružil. Govori se, da so se sedem dni skrivali v neki jami. Nekaj

dni kasneje je Mihajlović prejel od Athertona pismo, v katerem mu je ta najavljal svoj prihod. Toda prišel ni nikoli. Domneva se, da jih je ubil komandant neke četniške bande, ki se je potikala v tistih krajih. Do uboja pa naj ne bi prišlo zaradi političnih razlogov, temveč zaradi tega, ker je imel Atherton pri sebi 2000 zlatih funtov in milijon takratnih italijanskih lir. Po tem incidentu SOE ni več dajal toliko denarja svojim misijam, ki jih je posiljal v akcijo.

Ravno tako aprila je Mihajlović, ki je bil takrat v Hercegovini, ugotovil, kje se nahaja Hudson in je poslal svoje ljudi ponj. Uredil je tako, da je Hudson - seveda nič več v vojaški uniformi - potoval z italijanskim kamionom. Ko je prispel, mu je uspelo vzpostaviti radijsko zvezo s Kairum. Julija so mu tako s padali poslali na pomoč skupino radijskih operaterjev in od takrat dalje je bila zveza s Kairo precej redna. Tako je med drugim lahko posiljal poročila o sodelovanju med četniškimi in italijanskimi silami.

Do takrat je bila povezava SOE-ja z Jugoslavijo omejena na enega samega cloveka, in sicer na Hudsona. Zato so se odločili, da v Mihajlovićevo komando pošljejo oficirja visjega ranga. To je bil polkovnik Bill Bailey, ki je tudi že delal pri neki rudarski družbi v Srbiji in je dobro govoril srbohrvasko. Bailey in njegov operater, ki naj bi pomagala Hudsonu, sta se na bozični dan leta 1942 s padali spustila na jugoslovansko ozemlje. Baileyjevi odnosi z Mihajlovićem pa naj ne bi bili najboljši.

Morda sem tem prvim stikom med Britanci in Jugoslovani posvetil več pozornosti, kot bi bilo treba, toda to sem storil deloma zato, ker je ta del zgodovine se vedno malo poznan, deloma pa tudi zato, ker so takrat pognale korenine mnogih bodocih nasprotij, ki so dobro znana.

Pozimi leta 1942/43 se je vojna dokončno obrnila v korist zaveznikov. Britanci so oktobra v egiptovski pušcavi dobili bitko pri El Alameinu, le malo pozneje pa so Sovjeti ponovno osvojili Stalingrad. Od takrat dalje se končni izid ni zdel več vprašljiv. Kakšno vlogo v korist zaveznikov bi lahko v tej novi fazi igrala Jugoslavija, to je jugoslovanski uporniki? In kdo so bili uporniki, kje so bili in kako učinkoviti so bili?

Da bi nasli odgovore na ta vprašanja, je SOE razširil svoj krog delovanja. V obdobju med januarjem in septembrom 1943 so poleg Baileya na različna področja v Srbiji s padali spustili se devet misij pod vodstvom angleških oficirjev. Vse so bile opremljene z radijskimi oddajniki in so se pridružile četniškim enotam.

V istem času so na Hrvaško s padali na slepo spustili dve skupini hrvaških komunistov, ki so emigrirali v Kanado. Na srečo je aprila 1943 ena skupina pristala nedaleč od partizanskega vodstva na Hrvaskem. Kasneje, 17. maja,

sta se tej skupini pridružila se kanadski kapetan Jones in kapetan Hunter, ki je bil Anglez. Jones je kasneje odsel v Slovenijo in njegovo fotografijo je mogoče videti v bazi, ki je ohranjena kot muzej v kočevskih gozdovih.

Nekaj dni kasneje, 28. maja 1943, je prva britanska misija prišla tudi do Tita. Sestavljala sta jo kapetan Bill Deakin in kapetan Stuart. Deakin je bil mlad profesor zgodovine na Oxfordu in je kot raziskovalec za Churchilla zbiral gradivo za Marlboroughovo biografijo. Ministrskega predsednika je torej osebno poznal. Stuart je bil pripadnik obveševalne službe M16 in je imel svoj radijski oddajnik in tajnopis. »Padla« sta z neba v Črni gori ravno med tako imenovano peto sovražno ofenzivo proti partizanom. Med nekim nemskim letalskim napadom je bil Stuart ubit, medtem ko so drobci iste bombe Tita in Deakina le ranili. Deakin je svoje izkusnje opisal v knjigi The Embattled Mountain.

Angleška politika je vedno podpirala tistega, ki se je dejansko upiral silam osi. Da bi imeli se boljši pregled nad položajem, so se tisto poletje odločili, da pošljejo tako k Titu kot k Mihajloviću se visja oficirja. Slo je za brigadna generala. 17. septembra se je tako Titovemu vrhovnemu stabu v Bosni pridružil Fitzroy Maclean, 24. septembra pa se je prav tako s padalom v Srbijo spustil Brigadier Armstrong, ki se je pridružil Mihajlovićevo komandi. Pri tem je treba dodati, da je nekaj dni pred tem, 8. septembra, Italija kapitulirala in da je vojaški material, ki so ga Italijani pustili predvsem v Dalmaciji, predstavljal bogat vir oskrbe za Titove sile.

Po treh tednih bivanja pri Titu je Maclean zapustil Jugoslavijo in se vrnil v Kairo. Pripravil je dolgo poročilo, v

katerem je v bistvu predlagal, da se podpre partizane in ne četnike. Churchill in zunanji minister Eden sta se ustavila v Kairu decembra, ko sta se vracala s konference v Teharano v London. Na pogovor sta poklicala tako Macleana kot Deakina. Takrat se je Churchill odločil, da bo Titu nudil maksimalno podporo.

Od Mihajlovića so kot dokaz, da se res hoče upreti Nemcem, zahtevali, da sabotira železnisko progo, ki je iz Beograda vodila proti Grčiji. Domnevali so, da Mihajlović tega ne bo storil ali da tega ne bo sposoben storiti. Tako so odpoklicali britanske misije pri četnikih, zadnjo maja 1944. Istocasno pa je SOE začel posiljati svoje prve misije k partizanom v Srbijo.

Kako je nato potekala zgodovina do konca vojne maja 1945, je vsem dobro znano. Dodati moramo le se to, da se Američani niso popolnoma strinjali z Angleži. OSS - Office of Strategic Services -, iz katerega je kasneje nastala CIA, je avgusta 1944 k Mihajloviću poslal podpolkovnika McDowella, ki je bil v resnici profesor zgodovine Balkana na univerzi v Michiganu. McDowell je tam ostal do novembra 1944 in Američani so vse do konca z naklonjenostjo obravnavali Mihajlovića.

Odločilen trenutek v zgodovini odnosov z Jugoslovani je torej predstavljala Churchillova odločitev, ki jo je sprejel po pogovoru z Macleanom in Deakinom, da bo podpiral Tita in ne več Mihajlovića. Kaferi so bili razlogi za tako odločitev?

Maclean je argumente iz svojega taktirnega poročila opisal v avtobiografski knjigi Eastern Approaches. Naloga SOE-ja je bila predvsem v tem, pisati, da vzpodbuja vojaški odpor, ne pa, da posreduje pri političnih rešitvah; slo je torej za vojaško in ne politično misijo.

Drugič. Partizani so zažrevali - take so bile njegove ocene jeseni 1943. leta - približno ducat sovražnikovih divizij. V tem obdobju so Angleži četnikom s padali poslali mnogo več orožja kot partizanom. Toda ta pomoč Anglezem ni koristila, saj so četniki orožje skrili ali pa so ga uporabili proti svojim partizanskim rojakom.

Tretjič. Bilo je že jasno, da bodo partizani po vojni prišli na oblast in da bodo pri tem imeli vso sovjetsko podporo. »Ali naj bo to razlog za naše nezadovoljstvo,« sprasuje Maclean. Prav gotovo ne. Toda za spremembo takega položaja bi bila potrebna angleška vojaška intervencija, ki pa bi morala biti se bolj obsežna od tiste, ki so jo že izvedle sile osi.

Preidimo k zaključku torej. Sprejeti moramo ta položaj in od njega potegniti cimvec vojaških koristi.

Lahko se dodamo, da je kmalu potem postalo jasno, da so sovjetske sile na tem, da vstopijo v Jugoslavijo in da se nihče ne bi mogel upreti njihovi okupaciji države. Enostranska zahodna pomoč Mihajloviću bi takrat povzročila spopad s Sovjeti.

Zadnja Macleanova opazka je bila, da je pri Titu opazil tako neodvisnost duha in odločnosti, ki nista običajni za komuniste in da zato ne gre izključiti možnosti, da bo nekega dne Tito postal kaj več kot lutka v sovjetskih rokah.

Sedaj vas moram prositi, da pozabite to, kar sem vam nazadnje pripovedoval. Vrnimo se v obdobje pred vojno. Na nekem srečanju poljskih, francoskih in angleških tajnih služb v Varšavi poleti 1939 so Poljaki Anglezem izročili stroj Enigma, ki so ga dobili pri Nemcih. Slo je za napravo, ki so jo Nemci uporabljali za šifriranje svojih zaupnih sporočil. S pomočjo

te naprave je Angležem uspelo, da so v Bletchleyju, dobro skritem obveševalnem centru uro severno od Londona, desifrirali in prebrali številna sporočila med nemškimi enotami pa tudi med enotami Abwehra, ki je bil njihova protiobveševalna služba. Pri prestrezanju sporočil iz Jugoslavije so lahko ugotovili, da so bili partizani za nemške komandante velik problem, medtem ko jih četniki niso preveč skrbeli. Ta prestrežena sporočila, ki so prihajala iz celotne okupirane Evrope in so jim dali ime »sporočila Ultra«, so nato posredovali izredno ozkemu krogu oseb in oblasti, med katerimi je bil seveda tudi ministrski predsednik Churchill.

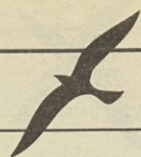
Ko je decembra 1943 prispel v Kairo, je zato se pred pogovorom z Deakinom in Macleanom Churchill dobro vedel, kakšen je položaj v Jugoslaviji. Morda se je tudi že odločil za pomoč Titu. Toda na podlagi tako tajnih virov, da o njih ni mogel govoriti. Potreboval je potrditev oseb, ki so bile na terenu.

Spor o tem, ce je bila to pravilna odločitev ali ne, se ni nikoli povsem polegla. Nasprotno, v zadnjih casih so se dvignili novi kritični glasovi in istocasno tudi razni revizionističnimi pogledi na drugo svetovno vojno. Njihov cilj pa je, da bi zmanjšali pomen vrednot, v katere so ljudje takrat verjeli. Neizogibno je bilo, da se je vse to s casom vse bolj oddaljilo in nič več ni mogoče ustvariti atmosfere, občutkov in duha tistih, ki so tiste dogodke doziveli. To so dogodki, ki sodijo že v muzej zgodovine in niso več del našega danasnega življenja.

John Earle

(Konec)

Na sliki (Foto KROMA) avtor John Earle in britanski konzul v Trstu Lister.

VARSTVO NARAVE / DEŽELNA ZVEZA CIA V SODELOVANJU S KMEČKO ZVEZO

Predlogi za ureditev deželnih naravnih rezervatov in parkov

Enotno besedilo bi lahko privedlo k znatni omejitvi kmetijske dejavnosti

Dezelno vodstvo Zveze kmetov Italije (CIA) je s sodelovanjem Kmečke zveze pripravilo pripombe in predloge k enotnem besedilu, ki zadeva norme o parkih in deželnih naravnih rezervatih.

V uvodu je rečeno, da so bila območja, na katerih je predvideno ustanavljanje parkov in deželnih rezervatov - v primerjavi s predvidevanji deželnega urbanističnega načrta (PUR) in predlogi, ki so mu sledili - močno zmanjšana. Če pa jim dodamo še sosednja območja znatnega ambientalnega pomena z možnostjo ustanovitve občinskih in medobčinskih parkov tudi zunaj območij znatnega ambientalnega pomena, kakor tudi priznano možnost občin, da vse ali del svojega ozemlja vključijo v meje parka ali rezervata, potem postane vse ozemlje, ki ga zadevajo zaščitni ukrepi, na nek način omejeno. Gre za možnost, ki zbujajo pomisleke in nasprotovanje, ker bi pomenila dejansko znatno pogojevanje - tako glede površine kot števila podjetij - normalnega opravljanja kmetijskih dejavnosti.

Nacrti za ohranitev in razvoj parkov in rezervatov in tudi podrobnosti deželni teritorialni nacrti za območja znatnega ambientalnega pomena predvidevajo možnost nakupa terenov v javni lasti in vsiljenje omejitev za opravljanje kmetijskih, gozdnih in pašniških dejavnosti. Kar zadeva razlastitve, izraza CIA popolno nasprotovanje, ker je to v nasprotju z nacelom parka kot priloznosti za gospodarski razvoj stalno bivačnega prebivalstva in predvsem kmetovalcev. Vsekakor pa zahteva, da so že pred začetkom razlastitvenega postopka (začasna ali nu-

nostna zasedba) na razpolago finančne razpoložljivosti, ki so potrebne za pridobitev oziroma odkup terenov. Medtem ko 32. člen določa obveznost povračila skode, ki je bila povzročena lastnikom zaradi upravljalne dejavnosti parka, pa za prepovedi, vinkulacije in omejevanje kmetijske, gozdne in pašniške dejavnosti ni nobene norme, ki bo določala nacelo placevanja odškodnine v korist kmetovalcev.

Kar zadeva prehodne norme, stanovski organizaciji zatevata, da jih lahko potrdi deželni odbor v času zaščite tudi za zemljiške in agroturistične izboljšave. V obdobju zaščite se tudi zahteva, da škoda, ki jo povzroci kulturam divjacija, povrne deželna uprava prek pokrajinskih kmetijskih nadzornikov.

V drugem delu dokumenta CIA in Kmečke zveze so navedeni predlogi oziroma amandmaji k nekaterim členom enotnega zakonskega besedila o parkih in deželnih naravnih rezervatih.

Pri 5. členu gre za območja znatnega ambientalnega pomena, pri 6. členu (občinski in medobčinski parki) pa se predlaga oziroma zahteva:

1.) drugačno formulacijo obeh členov v smislu, da se po ugotovitvi sedanje ambientalne in naravne vrednosti poskusi, da se priznajo samo tisti parki in samo tista območja ambientalne zaščite, za katera so že bili odobreni in sprejeti nacrti za ohranitev in razvoj ali pa podrobnosti nacrti;

2.) podrejeno se zahteva, da se v 1. odstavek 5. člena vnesejo besede »upostevajoč sedanjí obseg ambientalne in naturalistične vrednosti«;

3.) pripominja se, da naj bi občinski in medobčinski parki imeli dvojni režim nacrtovanja. Tako naj bi veljal podrobnosti režim za območja znatnega ambientalnega interesa (PTRP) in režim ohranitve in razvoja parka (PCS), ki je po pravilu vključen v območje znatnega ambientalnega pomena.

K 14. členu (Učinki PCS):

1.) po drugem odstavku bi kazalo vključiti naslednji odstavek 2 bis: »Začetek postopka za razlastitev, o katerem govori prejšnji odstavek, kakor tudi postopka, ki ga predvideva PTRP in nacrt za ureditve občinskega in medobčinskega parka (6. čl.), se ne more začeti brez razpoložljivosti tekočih finančnih sredstev.

Izplacilo ustrezne odškodnine upravičencem mora biti izvedeno v roku enega leta od začetka razlastitvenega postopka, v nasprotnem primeru vsi že opravljeni postopki zapadejo.«

2.) Po odstavku 2 bis, se v odstavek 2 vključi: »Na območjih, kjer zgodovinsko živi slovenska narodna skupnost, je razlastitev nepremičnin podvržena obvezujočemu mnenju slovenskih gospodarsko-družbenih organizacij.«

K 21. členu (Vodstveni svet):

V prvem odstavku pod crko d) se beseda »dva« zamenja z besedo »tri«.

K 32. členu (Odškodnine in spodbude):

V prvi odstavek se po be-

sedah »zaradi upravnih dejavnosti« vključi naslednje besede: »... in zapovedanih prepovedi in omejitev kmetijskih, gozdnih in pašniških dejavnosti.«

K 74. členu (Ohranitev):

1.) v prvem odstavku crka a) se po besedah »pretežnega javnega interesa« vnesejo besede: »ali zemljiškega in agroturističnega izboljšanja skladno z ambientom«;

2.) po prvem odstavku se vključi naslednji odstavek: »Do ustanovitve parka ali ustanove za upravljanje rezervata, izplačuje škodo, ki jo kmetijskim in gozdnim kulturam povzroča divjacija, deželna uprava prek pokrajinskih kmetijskih nadzornikov.«

VINARSTVO / STROKOVNI NASVETI

Letos velja mlečnemu vretju v vinski kleti posvetiti še posebno pozornost

Lanska trgatav je bila nekaj posebnega glede na izredno visoko stopnjo kisline, kar pomeni, da potrebuje vino dalj časa, da se ta kislina zniža pod vplivom zimskega vremena zaradi izločanja vinskega kamna in drugih snovi. Zdaj se pod vplivom višjih temperatur v kletih v vinu sprošča proces, imenovan biološki razkis ali mlečno vrenje. To pomeni, da se jabolčna kislina spremeni v mlečno kislino, ki je mnogo manj agresivna od jabolčne in zato postaja vino bolj mehkega, okroglega okusa.

Vinogradniki naj zato v tem času pazno sledijo poteku mlečnega vrenja, ker je zelo važno, da se ta proces povsem izteče, saj bi sicer v toplejših mesecih nastali problemi, ko se vino steklenici, ker je predpogoj za stekleničenje prav ta, da se mlečno vrenje, posebno pri črnih sortah, popolnoma konča. Glede na to, da so nekatere kleti še razmeroma hladne, je take kleti

priporočljivo ogrevati, da se mlečno vrenje pospeši.

Vrenje je se posebno pomembno pri teranu, ker je ena od njegovih značilnosti ta, da ima visoko jabolčno kislino in po biološkem razkisu tudi visoko mlečno kislino, ki mu ublaži okus.

Po končanem vrenju je treba tako pri črnih kot belih vinih opraviti pretok, da se sprosti ogljikov dioksid (CO₂), ki se ustvarja med mlečnim vrenjem. Če tega ne storimo, obstaja nevarnost, da vino zaradi droži oddaja neprijeten vonj.

V tem obdobju je tudi trenutek za čiščenje vina in za dodajanje primeren odmerkov zveplovega dioksida (SO₂). Za točno določitev količine SO₂, ki jo je treba dodati vinu, pa je primerno, da se prej opravi analiza vina. Za analizo, kakor tudi za vsa pojasnila, je na razpolago laboratorij strokovne službe Kmečke zveze. (-en)

Obvestilo KZ za govedorejce

Kmečka zveza obvešča govedorejce, da 15. junija zapade rok za vložitev prošnje za prispevek (290.000 lir) za vzrejo bikcev, ki so dopolnili vsaj 8 mesecev (prvo obdobje) ali 21 mesecev (drugo obdobje) starosti. Bikci morajo biti opremljeni z razpoznavnim znakom (marchio d'individuazione, če ga nimajo, pa jim ga je treba oskrbeti tudi preko KZ). S prošnjo se rejec obveže, da bo redil bikca se najmanj 60 dni po predpisani starosti. Obvezno je tudi vodenje hlevskega registra (registro di stalla), na podlagi katerega je mogoče preveriti starost bikcev. Prošnje morajo biti naslovljene na zavod AIMA v Rimu do navedenega datuma, zato bo Kmečka zveza izpolnjevala prošnje do četrta, 13. junija.

Cepljenje proti steklini

V uradnem listu FJK st. 19 je objavljen odlok predsednika deželne vlade, Cecottija o obveznem preventivnem cepljenju živali proti steklini. Odlok zadeva pse, govedo, ovce, koze in konje in se sklicuje na ministrsko okrožnico z dne 5.1.1996, ki predvideva tudi cepljenje tistih živali, ki so le začasno na območjih, kjer je cepljenje obvezno. Prav tako se odlok sklicuje na ugotovitev, da se je steklina že pojavila v raznih predelih Avstrije in Slovenije.

Cepljenje je obvezno v vsej tržaski in goriski pokrajini in v praktično vseh občinah videmske pokrajine, predvsem pa v Beneski Sloveniji, Reziji in v predgorskem delu Furlanije. Živali, ki so bile začasno uvožene v te občine, morajo biti nemudoma prijavljene pristojnemu veterinarskemu uradu, ki bi poskrbel za cepljenje živali, za katere bo ugotovljeno, da niso imunološko zaščitene.

Mlade živali, ki se niso bile cepljene, ker se niso dosegle predvidene starosti, morajo biti cepljene po dopolnitvi tretjega meseca starosti.

Jusarske volitve in dvojezičnost

V zvezi z volitvami jusarskih odborov je Kmečka zveza 19. aprila naslovila na zupana Illyja pisno zahtevo, da morajo volitve v vseh fazah potekati dvojezično, ker je ogromna večina jusarskih upravičencev slovenske narodnosti in ker upravičenci nosijo sami stroške za izvedbo volitev.

Župan je Kmečki zvezi 9. maja takole odgovoril: »V zvezi z vašim pismom moram žal sporočiti, da zunaj običajnih že izvedenih ukrepov (objava dvojezičnih lepakov) podpisani ne more legitimno vnesti nobene druge spremembe veljavnih norm.«

Izvršni odbor Kmečke zveze je županov odgovor ocenil za nesprejemljivega, ker z ničemer ne utemeljuje svojega odklonilnega stališča do zahteve po dvojezičnem poteku volitev v vseh fazah, zato znova poziva župana, naj ugodí zahtevi ogromne večine jusarskih upravičencev.

VINIGRADNIŠTVO / STROKOVNI NASVETI ZA BOJ PROTI ENI NAJHUJŠIH BOLEZNI VINSKE TRTE

Nevarna siva grozdna plesen ali botritis

Danes bomo opisali se eno važno glivično bolezen, ki večkrat napade trto, posebno v vlažnem vremenu. To je siva grozdna plesen, znana tudi kot botritis (*Botrytis cinerea*). Bolezen se začne širiti že spomladi, največkrat pa jo opazimo pozneje, in sicer takrat, ko kožica začneja spreminjati barvo, vse do zrelosti grozdja.

Bolezniški znaki

Siva grozdna plesen prezimi pod lubjem ali v brstih vinske trte. Spomladi gre na cvetove, kjer čaka ugodni trenutek za napad grozdja. Vršički mladice se lahko v vlažnem vremenu prekrijejo s sivo plesnijo, ob suhem vremenu pa vršički le potemniijo. Vcasih lahko plesen napade cvetne poganjke se pred cvetenjem. Bodoci grozdici ali le del potemniijo in se posušijo. Pozneje bolezenske znake opazimo na listih, kjer najprej zaznamo svetle, klorotične madeže, ki sčasoma postanejo usnjene barve. List se naposled lahko posuši in upogne proti tlom. V vlažnem vremenu se na listih pojavijo značilna siva plesen.

Najpogostejše pa plesen napade grozd. Posebno rada se širi na belih sortah. Opazimo jo na jagodah, ki začnejo gniti. V suhem vremenu se

grozd posuši, v vlažnem pa je mogoče opaziti značilno sivo plesen, ki se lahko zelo naglo širi, posebno če je grozd kompakten. Če tako grozdje predelamo v vino, rado oksidira in potemni. Oskodovana je tudi aroma, zmanjša se vinska kislina. Skratka, ob večjem napadu sive grozdne plesni grozdje in pozneje vino izgubita na kakovosti.

Na podlagi raziskav so strokovnjaki ugotovili, da za zagotavljanje kakovosti vina odstotek grozdja, ki je poškodovano s plesnijo, ne sme preseči 20 odstotkov v primeru belega vina in 10 odstotkov v primeru rdečega.

Kako preprečimo napad sive grozdne plesni

Preventivno lahko proti bolezní upoštevamo naslednja navodila:

Dusikova gnojila uporabljajmo v skromni meri. Dusik namreč pospešuje bujno rast trte, posledica pa je vlaga v notranjosti krošnje, ki tvori ugodne pogoje za razvoj botritisa.

V primeru bujne rasti opravimo poleti po možnosti zeleno obrezovanje.

Pri zimskem obrezovanju ne smemo pustiti preveč oces. Poleg tega moramo pozimi odstraniti sibe in slabo olesenele veje. Na teh namreč gliva pogosto prezimi v obliki majhnih črnih organov. To so sklerociji, ki jih je mogoče opaziti tudi s prostim očesom, saj merijo 2 do 3 milimetre.

Kemijsko zatiranje bolezni

Na bolezen moramo biti pozorni že ob koncu cvetenja. Za skropljenje

proti sivi grozdni plesni lahko upoštevamo dva kriterija. Prvi je t.i. fenološki kriterij, ko prvič skropimo proti koncu cvetenja. Takrat gliva vcasih živi na cvetovih in čaka na ugoden trenutek, da napade mlade jagode. Drugič skropimo preden se grozd zapre, tretjič (pa takrat, ko grozd začneja spreminjati barvo; četrta in zadnja skropimo 3-4 tedne pred trgatvijo. Najvažnejša faza za skropljenje je preden se grozd zapre.

Drugi kriterij za skropljenje je ta, da upoštevamo pravilo dveh petnajstic, to se pravi, da skropimo vselej, ko je deževalo vsaj 15 ur zaporedoma

in ko povprečna dnevna temperatura presega 15 stopinj Celzija.

Sivo grozdno plesen zatiramo s pripravki na podlagi vinklozolina (npr. RONILAN, 150-200 gr/hl), iprodiona (npr. ROVRAL, 200 gr/hl), procymidona (npr. SUMISCLEX, 100-150 gr/hl) in drugimi. Ti pripravki delujejo preventivno. Če skropimo v prvih 24 do 48 urah od začetka okužbe, navedeni pripravki delujejo tudi zdravilno. Ti pripravki so zelo učinkoviti proti botritisu, ne smemo pa jih uporabljati več kot enkrat ali dvakrat na leto, saj jih moramo zaradi odpornosti glive zamenjati.

Dodati je treba, da obstaja cela vrsta sredstev proti peronospori, ki delujejo tudi proti sivi grozdni plesni. To so pripravki na podlagi diclofluanida, folpeta, ditianona, metirama in razni bakreni pripravki. Njihova učinkovitost pa je le delna, zato moramo pri naslednjem skropljenju in v primeru večjega napada uporabljati tudi prej omenjena sredstva.

dr. Magda Sturman

Na slikah: levo napad sive grozdne plesni ob cvetenju, desno pa bolezenski znaki na listu.

Odpri razstavo mladih tehnikov

LJUBLJANA - Na osnovi šoli v Kosezah so večeraj v okviru 19. srečanja mladih tehnikov odpri razstavo z njihovimi deli. Šola je bila tako polna otrok, njihovih mentorjev in staršev. Odpiranje razstave je potekalo prav slavnostno, dokler električni vlak, ki so ga naredili mladi in ki je še prejšnji dan deloval brezhibno, ni postal muhast. Po dobrih desetih minutah so ga potem spet usposobili in slovesnost se je lahko nadaljevala. V Kosezah si tako lahko ogledate modele jadmice, vlakov, letala in drugih mojstevin mladih tehnikov. (M.B., foto: Boban Plavevski)

Konferenca o položaju Slovenije po spremembi strateških razmerij

LJUBLJANA - V počastitev 120-letnice rojstva Iva na Cankarja je društvo imenovano po njem, večeraj organiziralo mednarodno konferenco Ljubljana 96. Na konferenci so razpravljali predvsem o položaju Slovenije, v katerem se je ta znašla po spremembi strateškega razmerja sil v Evropi, ki se je pričelo s padcem Berlinskega zidu in svobodnimi volitvami v srednje in vzhodno evropskih državah. Namen konference je bil predstaviti problematiko varnosti, obrambe in mednarodnega položaja Slovenije v Evropi danes in na prehodu v novo tisočletje. (M.B., Foto: Boban Plavevski)

ZAKON O VARNOSTI CESTNEGA PROMETA

Določal bo le minimum denarnih kazni

Kazenske točke bodo opredeljene v zakonu o prekrških

LJUBLJANA - Vlada Republike Slovenije je konec aprila letos določila besedilo predloga zakona o varnosti cestnega prometa in ga poslala v drugo obravnavo ter sprejem Državnemu zboru RS. Istosajno s predlogom je v obravnavo poslala tudi amandmaje k predlogu zakona, o katerem naj bi parlament predvidoma razpravljal na naslednji redni seji. Zaradi zagotovitve usklajenosti predloga zakona s predlogom zakona o prekrških je vlada na podlagi stalisc državnega zbora iz predloga popolnoma izločila poglavje o kazenskih točkah, saj bo ta postopek urejen v novem zakonu o prekrških.

In ker bo za evidenco o izrečenih kazenskih točkah pristojno ministrstvo za pravosodje, je predlagatelj v 213. členu zakona predvidel obveznost organov in služb, ki zbirajo podatke o prekrških in kaznivih dejanjih voznikov v cestnem prometu, da te, na zahtevo organov za notranje zadeve, posredujejo. Glede predloga o uvedbi placila varščine pa je predlagatelj ugotovil, da je treba ukrep prav tako urediti v okviru zakona o prekrških.

V zvezi z zahtevo, da se kazni uravnavajo s tezo storjenega prekrška, pa je predlagatelj ponovno preveril vse kazenske določbe in pri tem ugotovil, da je treba opustiti tako imenovano stopnjevanje v primerih, ko je s kršitvijo povzročeno oviranje ali ogrožanje udeležencev v prometu. Pri posameznem členu je tako določena le kazenska sankcija za »osnovni« prekršek. V posebnem 214. členu pa je določena kazen za prekrške, ki imajo za posledico ogrožanje udeležencev v prometu ali

prometno nesrečo. Po obravnavanem predlogu policist lahko na kraju samem izreče le denarno kazen, izrek kazenskih točk pa je v celoti v pristojnosti sodnika za pre-

krške. Pri tem je za denarne kazni določen le poseben minimum, za kazenske točke pa tako minimum kot maksimum (od ene do sedem kazenskih točk). Kazen zapora je zagrožena le ob najhujših kršitvah: voznja pod vplivom alkohola, odklonitev preizkusa alkoholiziranosti, pobjeg s kraja nesreče...

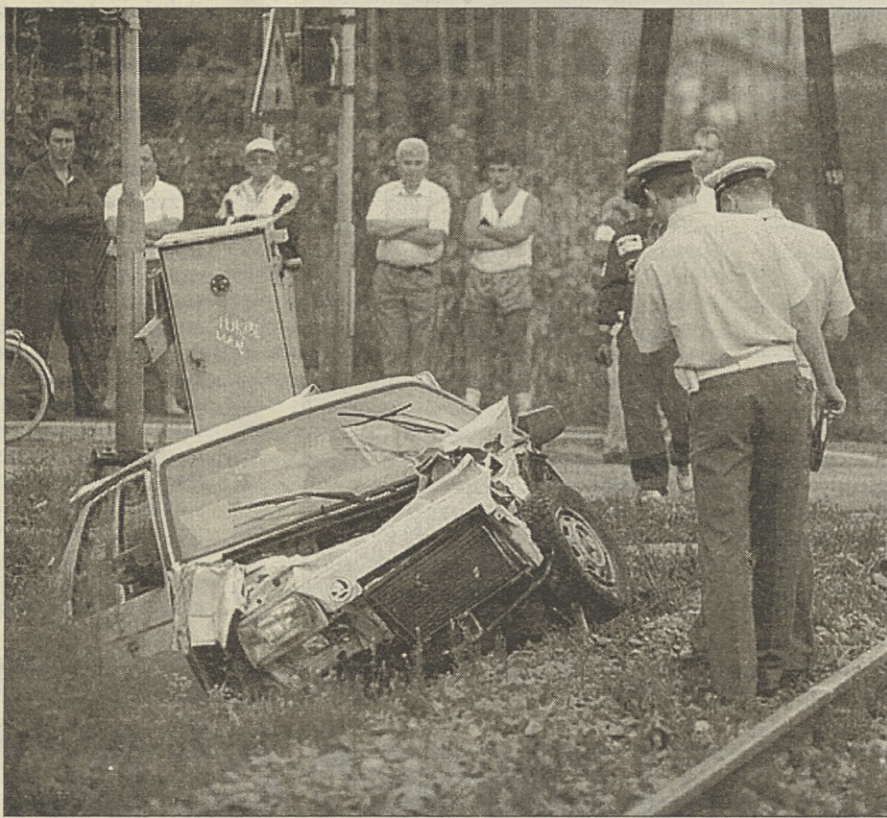
Pobudo, da bi kazenske točke določali in izrekli glede na vrsto oziroma kategorijo vozila, s katerim je bil storjen prekršek, je predlagatelj ocenil kot nespre-

jemljivo, saj bi s tem izničili osnovni namen kazni - izločitev nevarnih voznikov iz cestnega prometa.

V predlogu je predlagatelj na novo opredelil pojem ogrožanje varnosti v cestnem prometu, ki se zdaj glasi: ogrožanje je ravnanje, ki je v nasprotju z določili tega zakona, s katerim udeleženec v cestnem prometu povzroči nevarno situacijo zaradi katere bi se lahko pripetila prometna nesreča, pa se ni, bodisi po naključju ali zaradi ustreznega ukrepanja

udeležencev v cestnem prometu. Na novo je opredelil tudi pojem »voznik začetnik«, to je voznik, ki ima vozniško dovoljenje za kategorije A, B ali C manj kot dve leti. Zakon kaznovanje teh voznikov ne ureja posebej, saj bo ta del posebnosti obravnavan v zakonu o prekrških. V 28. členu, ki določa hitrost na posameznih cestah, pa je vlada predlagala spremembo drugega odstavka, ki govori, da je mogoče hitrost v naseljih omejiti tudi na manj kot 70 kilometrov na uro. Na cestah izven naselij pa je hitrost omejena na 90 km/h. Med pomembnejše predloge za spremembo zakonskega predloga o varnosti cestnega prometa sodi tudi člen o obveznih tehničnih pregledih vozil. Po tem členu je enkrat letno obvezen tehnični pregled tudi za lahke priklopnike, za vozila starejša od 12 let, pa je tehnični pregled potrebno opraviti vsakih šest mesecev. Prvi redni tehnični pregled je potrebno opraviti eno ali tri leta po registraciji, odvisno od vrste vozila in namena njegove uporabe. Za novo vozilo pa je tehnični pregled pred registracijo potreben, če je ta kupljen v tujini ali uvožen brez posredovanja generalnega zastopnika. Edino tako je namreč mogoče zagotoviti kontrolo izpolnjevanja veljavnih slovenskih standardov.

Zora Perusko

Bo zaradi novega zakona na cestah manj nesreč? (Foto: Boban Plavevski)

ČRNA KRONIKA

Neizkušenosť terjala življenje dve mladih

BLLED - V petek ob 18.45 se je pred naseljem Gorje na regionalni cesti Bled - Pokljuka zgodila huda prometna nesreča, ki je terjala življenji osemnajsetletnega voznika P. A. in se leto dni mlajšega sopotnika R. M., se en sopotnik tudi sedemnajsetletni P. D. pa je dobil hude telesne poškodbe. Voznik P. A. (18 letni) je s preveliko hitrostjo pripeljal v levi delno pregleden ovinek, potem je Lancia Delta 30 metrov drsela po bankini, ostro zavila v levo, drslo se na boku po travniku 50 metrov, dokler ni s streho silovito tresčilo v drevo. Vrh drevesa se je odlomil, sopotnika P. D. ki je sedel na zadnjem sedezu je vrglo skozi zadnje okno, voznik in drugi sopotnik pa sta ostala vleščena v avtu in zaradi hudih telesnih poškodb umrli na kraju nesreče.

Dva mrtva v nesreči v Kopru

KOPER - V nesreči, ki se je zgodila v petek ob 19.30 v Kopru v križišču Ankaranske vpadnice in Kolodvorske sta življenje

na kraju nesreče izgubila dva jugoslovanska državljana: 51 letni voznik V.Z. in njegovo sopotnik 42-letni C.V. Nesreča se je pripetila, ko je voznik fiata ritmo s tržasko registracijo V.Z. peljal od avtobusne postaje in v križišču izsilil prednost 22-letnemu vozniku tovornjaka J.R. iz Celja, ki je trčil v levi bok fiata.

Smrt na cesti zaradi alkohola

LJUBLJANA - V petek ob 23. uri večer se je ob mostu čez Glinscico na Brtnikovi cesti zgodila se ena huda prometna nesreča, ki je terjala življenje osemnajsetletnika. Nesreča se je pripetila, ko je voznika Renaulta 4 zaradi neprilagojene hitrosti v preglednem desnem ovinku poleg mosta pričelo zanašati najprej po cesti nato pa ga je zaneslo čez travnati nasip. Po travniku se je katrica prevračala še dvajset metrov in obšla na kolesih. Med tem pa je iz vozila padel 18-letni sopotnik, ki je sedel na zadnjem sedezu in zaradi hudih poškodb umrl na kraju nesreče. 20-letnemu vozniku pa so policisti napravili alkotest - v krvi je imel 1,10 promila alkohola. (M.B.)

KRIMINALISTI NA KOZINI DOBILI 11 KG

Zasegli največ heroína

KOPER - Koprski kriminalisti so prejšnjo sredo zabeležili enega največjih uspehov v borbi zoper preprodajalce mamil. V avtomobilu z nemško registracijo so na Kozini zasegli kar 11 kilogramov heroína in ob tem aretirali še državljanko in državljana BiH, ki sicer živita v Nemčiji.

Podrobnosti o uspešni akciji naj bi bile znane v začetku prihodnjega tedna, vendar pa nekateri podatki kažejo, da se v Sloveniji vse pogostejše križajo poti kupcev in prodajalcev mamil. V Sloveniji

so denimo lani zasegli nekaj več kot 18 kilogramov nevarnega heroína in tudi zato lahko zadnjo akcijo z 11 kilogrami zaseženega mamila ocenimo kot izreden uspeh. Začetek akcije pa sicer sega nekaj tednov nazaj; koprski kriminalisti so namreč februarja podali kazensko ovadbo zoper dva Turka, ki naj bi bila med organizatorji tega posla. Obenem so vložili se zahtevo za izdajo mednarodne tiralice in očitno je, da so bili takrat zbrani podatki temelj za akcijo, ki so jo pred dnevi izpeljali na Kozini. (N.R.)

KOMENTAR

DAGMAR ŠUSTER

Levi in desni žep

Zdaj, konec maja, je končno tudi uradno priznано, da je bila v Proračunskem memorandumu in z bilanco javne porabe, za letos zastavljena gospodarska politika napačna. Preseneča priznanje, ki ni običajno za čas pred volitvami. In če je do njega vseeno prišlo, je to samo dokaz, da je bila napaka v napovedi velika in nepopravljiva.

Ne glede na to pa kaže vladi izreči priznanje za pogum in državotvornost, saj je očitno, da objektivno načtenja (tudi) teme prihodnjega in prihodnjih gospodarskih let. Prepozno, toda vseeno boljše zdaj, kot da bi vse prepustila času po volitvah.

Za temeljitejši komentar predlaganih ukrepov bo na voljo še dovolj časa. Ne nazadnje so znani, za zdaj zgolj iz tiskovnih konferenc. Zdi pa se, da temeljnega poudarka vladnega »paketa« ni mogoče zgrešiti.

Brzčas ni nikogar, ki bo podvomil v pravilnost odločitve o nadaljnjem bistvenem znižanju obremenitve plac. Gre za izjemno pomemben ukrep, ki bi lahko imel zelo pozitivne učinke, od povečanja konkurenčnosti do spodbujanja zaposlovanja. Prav tako kaže poudariti zelo pozitivne posledice ukrepa, ki povečuje obseg olajšav za naložbe, iz dobička in dohodnine.

Ce bi ostalo pri tem, bi navzlic parcialnemu pristopu, vladne ukrepe lahko podprli. Toda ne, sledijo ukrepi, ki (domala) vse izničijo in brezobzirno pokažejo vsaj še na »finančno slepoto«, ki nas tako, s skupaj z »dogmatičnim monetarizmom«, sili v še večjo nesrečo.

Najprej kaže naravnost povedati, da je imela Vlada na dlani pravo resitev. Zmanjšanja javnofinančnih prihodkov, zaradi znižanih stopenj, bi sploh ne smela kompenzirati. Na ta način bi prispevala nepogrešljiv kamenček v mozaik »paketa«: omejitev javne porabe. Dejstvo je tudi, da kompenzacija pravzaprav sploh ni potrebna, če vemo kaksni so bili prihodki v prvi tretjini leta in ni težko oceniti, da jih bo do konca leta (skoraj) dovolj tudi brez novih virov.

In končno - bistveno. Če so že iskali nove vi-re, so zanesljivo s svojo značilno lahkotnostjo izbrali napačne. Mnogo ustrežnejši bi bili n. pr. tisti iz premoženja, kapitala, profita, dohodnine in tudi prometnega davka. Namesto levega je zdaj na voljo desni žep. Delo in gospodarstvo pa bosta ostala preobremenjena.

Ne glede na (ne) spornost »paketa« pa je nujno posebej poudariti, da gre za skoraj povsem neustrezno terapijo za znano diagnozo. Domala naivno je namreč pričakovati bistveno izboljšanje razmer z ukrepi, ki takorekoc ne posegajo v kapitalne probleme, ki so znani: prevelika javna in osebna poraba ter vse bolj in se bolj nevzdržni položaj izvoznikov. Za celovit makroekonomski program bo, kot vse kaže, vendarle treba počakati na čas po volitvah. Zal.

Devetdeset let proge Jesenice - Nova Gorica

JESENICE (STA) - Slovenski železničarji so včeraj proslavili 90-letnico proge med Jesenicami in Krepļjani. Z Jesenic je ob tej priložnosti po sosskem koridorju krenil muzejski vlak, ki so ga pozdravili na Mostu na Soci in Novi Gorici, nato pa je odpeljal proti Sezani.

Razmišljanja o najugodnejši železniški prometni povezavi med srednjo Evropo in jadranskimi pristanišči, to je o gradnji železniške proge iz Avstrije preko Jesenic do Gorice in Trsta, so se porodila že v 60. letih prejšnjega stoletja. Gradnjo proge so začeli 1901. leta z deli na bohinjskem predoru, slovesna otvoritev proge pa je bila 1906. Del proge med Sezano in Divačo ter naprej do Pivke pa je bil elektrificiran že pred 50 leti. To je bila tudi prva elektrificirana proga na ozemlju nekdanje Jugoslavije.

KOLESARSTVO / 7. ETAPA DIRKE PO ITALIJI

Prva vzpetina usodna za Giannija Bugna

Zaostal 11 minut - Rebellen zmagal in prevzel vodstvo

MONTE SIRINO - Prva resnejša vzpetina je na giru povzročila precejšnjo selekcijo. Sedmo etapo s ciljem na vrhu hriba Sirino je osvojil Italijan Davide Rebellin, ki je Francozu Pascalu Herveju odvzel roza majico. Spanec Abraham Olano, ki velja za enega glavnih favoritov za končno zmago, je na cilj prispel z enominutno zamudo kot tudi Italijan Claudio Chiappucci, ki je imel smolo, saj je štiri kilometre pred ciljem preluknjal gumo. Polom je doživel Gianni Bugno, ki je zaostal kar za enajst minut.

Večji del 169 kilometrov dolge etape je označeval junaski boj 27-letnega Sicilijanca Maurizioja De Pasqualeja. Glavnini je pobegnil po samih sedmih kilometrih in bil sam v vodstvu vse do 149 km z največjo prednostjo 14, 20 minute.

Pred odločilno vzpetino je imel De Pasquale le dobre tri minute naskoka, ujeli pa so ga sedem km pred ciljem. Boj je bil v zadnjih 16 km zelo hud. V vodstvu so se znašli Faustini, Ugrumov in Massi. Glavnino je predramil Tonkov, za njim pa so se podali Gotti, Piepoli, Casagrande, Totsching, Berzin in kasnejši zmagovalci, ki je nasprotnike presenetil s sprintom 500 m pred ciljem.

Vrstni red 7. etape (Amantea - Monte Sirino, 164 km): 1. Rebellin (Ita) 4.30:35 s povprečno hitrostjo 36, 366 km na uro; 2. Tonkov (Rus); 3. Faustini (Ita); 4. Piepoli (Ita) + 4 sek.; 5. Ugrumov (Rus) + 6; 6. Gotti (Ita) +

8; 7. Guerini (Ita) +12; 8. Casagrande (Ita); 9. Berzin (Rus) +14; 10. Totschnig (Avt) +17; 11. Zaina (Ita); 12. Belli (Ita) +23; 13. Chefer (Kaz) +27; 14. Massi (Ita) +38; 15. Gianetti (Svi); 16. Hervè (Fra); 17. Olano (Spa); 18. Furlan (Ita); 19. Buenahora (Kol) +46; 20. Dotti (Ita) +50.

Skupni vrstni red: 1. Rebellin (Ita) 33.11:24 s povprečno hitrostjo 38, 863 km na uro; 2. Tonkov (Rus) +4 sek; 3. Fausitini (Ita) +8; 4. Piepoli (Ita) +16; 5. Ugrumov (Rus) +18, 6. Casagrande (Ita) +20; 7. Gotti (Ita); Guerini (Ita) +24; 9. Hervè (Fra) +26; 10. Berzin i.c.; 21. Chiappucci (Ita) +1:11; 41. Rodriguez (Kol) +3:58; 65. Bugno (Ita) +11:25

Rebellin je bil najhitrejši na cilju (telefoto AP)

ROKOMET / ZA DRŽAVNI NASLOV

Principe prvak!

Včeraj je igral neodločeno z Ortigio

Ortigia - Principe 17:17 (9:7)

ORTIGIA SIRAKUZE: Magni, Di Vincenzo, ragusa, G. Zanchi, Milosević 4, Miglietta 1, Rudilosso, Fusina 6, Bronzo 4, S. Zanchi, Patania 2, Mauceri, trener Lalić.

PRINCIPE TRST: Meistriner, Barberini, Sivini, Ovegilia 1, Kavrecic, Angileri, Schina 1, Saftescu 3, Pastorelli 4, Guerrazzi 3, Tarfino 2, M. Lo Duca 3, trener G. Lo Duca.

SODNIKA: Bardella in Rubinetti iz Rima.

RAGUSA - Tržaški Principe je v Ragusi na drugi finalni tekmi za

državni naslov proti Ortigii igral neodločeno in ker je zmagal na prvem srečanju v Trstu, je tako osvojil svoj že 13. in 4. zaporedni državni naslov.

Včerajšnja tekma pa je bila za Tržacane izredno težka, saj so bili gostitelji vseskozi v vodstvu (tudi za 3 gole v d.p., 16:13).

V siličskem mostvu pa se je tedaj nekaj zataknilo, Tržacani so se bolj strnili vrste v obrambi, izenacili izid na 16:16 ter nato v dramatičnem finalu uspeli obdržati neodločen izid.

ATLETIKA / DP V BOLOGNI

M. Macchiut druga

Na 100 m z ovirami zmagala Tuzijeva

Margareth Macchiut je na državnem atletskem prvenstvu v Bologni osvojila naslov podprvakinja v teku na 100 m z ovirami. Zmagala je Carla Tuzzi (Snam) s časom 13, 35, slovenska atletinja turinskega društva Sisport Fiat pa je dosegla čas 13, 60, kar je le tri stotinke več od nje-nega osebnega rekorda. Na tretje mesto se je s časom 13, 78 uvrstila Elisa Andreotti (CUS Palermo).

Nekaj včerajšnjih zmagovalcev, moski - 400 m: Nuti 46, 13; 800 m: Giocindi 1:48, 81; 110

m hs Rossi 13, 87; Ženske - 400 m: Scuri 52, 74; 800 m: Sbrissa 2:06, 22; disk: Maffei 57, 92.

NOVICE

Svetovni rekord Čeha Jana Zeleznyja

JENA - Češki atlet Jan Zelezny je izboljšal svetovni rekord v metu kopja. Dosegel je razdaljo 98, 48. Zeleznyju je pripadal tudi prejšnji skoraj tri leta star rekord z rezultatom 95, 66.

Nastop Franziska Van Almsick v Atlanti je pod vprašajem

BRUNSWICK - Lahko bi se zgodilo, da bi nemška plavalka, svetovna prvakinja Franziska Van Almsick ne nastopila na olimpijskih igrah v Atlanti. Na izbirnem tekmovalnem v Nemčiji ji nikakor ne gre. Če v petek si je napravila možnost kvalifikacije na 100 m prosto, včeraj pa ji je spodletelo se na razdalji 400 m. V času 4:11, 39 je pristala sele na tretje mesto. Zadnja možnost, da si pribori vozovnico za ZDA, ima danes, ko bo nastopila se na razdalji 200 m.

Rossitto v reprezentanci namesto Conteja

SOLBIATE ARNO - Namesto poškodovanega Juventusovega nogometaša Antonia Conteja je selektor Arrigo Sacchi v državno reprezentanco, ki se pripravlja za nastop na evropskem prvenstvu v Angliji, poklical 25-letnega igralca Udineseja Fabia Rossitto. V Vidmu so vest sprejeli z velikim navdušenjem. »Rossitto je odigral sijajno prvenstvo,« je dejal trener videmskega prvotigaša Zaccheroni. »Azzurri« so včeraj odigrali trening tekmo z mostvom Solbiatese, ki nastopa v C2 ligi, in zmagali z 2:0. Zadetka sta dosegla Casiraghi v 19. in Zola v 29. minuti prvega polčasa.

Poraz Hita v Mariboru

Nogometasi Maribora Branik so v 34. krogu 1. slovenske lige premagali HIT Gorico z 1:0 (1:0). Vijolici-asti igrajo pod taktirko novega trenerja Bojana Prasnikarja kot prerojeni. V zadnji četrtini prvenstva se niso okusili grenkobe poraza, dosegli pa so 4 zmage in tri neodločene izide. Včeraj se jim je trud obrestoval v 33. minuti, ko je Zidan lepo zaposlil Simundžo, temu pa iz osmih metrov ni bilo težko zatresti mreže.

Kardinarjevi še bron

PRAGA - Zadnji dan svetovnega kegljanskega prvenstva v Pragi je Sloveniji prinesel se eno kolajno. Marika Kardinar je v kombinaciji zasedla tretje mesto in tako zlatu v ekipnem tekmovalstvu ter bronu med posamezniki dodala se eno bronasto odličje. Nova svetovna prvakinja je postala Madžarka Agota Kovacsne.

Polfinalisti pokala Libertadores

SAO PAULO - Južnoameriski nogometasi so odigrali povratna srečanja četrtfinala pokala Libertadores. V polfinale so se uvrstili argentinski River Plate, kolumbijski America Cali, cilenski Universidad in brazilski Gremio. Izidi - četrtfinale pokala Libertadores: River Plate (Arg) - San Lorenzo (Arg) prva tekma 1:1, povratna tekma 2:1, America Cali (Kol) - Junior (Kol) 1:0, 1:1, Barcelona (Ekv) - Universidad (Cile) 1:1, 0:2, Gremio (Bra) - Corinthians (Bra) 1:0, 3:0; polfinalna para: River Plate (Arg) - Universidad (Cil), Gremio (Bra) - America Cali (Kol).

MOTOCIKLIZEM / VN ITALIJE

Favoriti najhitrejši Avstralski dirkač se je hudo ranil

MUGELLO - Favoriti so tudi v drugem dnevu treninga pred današnjo Veliko nagrado Italije za svetovno motociklistično prvenstvo upravičili svoj sloves. V politrskem razredu je Avstralec Michael Doohan tretjič v petih dirkah dosegel najboljši čas, tretjo »pole position« pa si je v četrtlitrskem razredu prislužil tudi Max Biaggi.

Na treningu motociklov s prikolico pa je prišlo do nesreče, v kateri je bil hudo ranjen 31-letni avstralski dirkač Shane Soutar.

S helikopterjem so ga prepeljali v travmatološki center bolnisnice v Firencah, kjer so ugotovili pretres možganov in številne zlome. Prognoza je pridržana. Soutar, ki je po poklicu tiskar, je lani debitiral na dirkah za svetovno prvenstvo.

Rezultati včerajšnjega treninga:

500 ccm: 1. Michael Doohan (Avs, honda) 1:53, 260; 2. Loris Capirossi (Ita, yamaha) 1:53, 654; 3. Daryl Beattie (Avs, suzuki) 1:53, 744; 4. Doriani Romboni (Ita, aprilija) 1:53, 938; 5. Alex Criville (Spa, honda) 1:53, 939. 250 ccm: 1. Max Biaggi (Ita, aprilija) 1:54, 456; 2. Marcellino Lucchi (Ita, aprilija) 1:55, 519; 3. Olivier Jacque (Fra, honda) 1:56, 114; 4. Jean Philippe Ruggia (Fra, honda) 1:56, 681; 5. Nobuatsu Aoki (Jap, honda) 1:56, 857. 125 ccm: 1. Masaki Tokudome (Jap, aprilija) 2:01, 292; 2. Kazuto Sakata (Jap, aprilija) 2:01, 377; 3. Tomomi Manako (Jap, honda) 2:01, 719; 4. Dirk Raudies (Nem, honda) 2:01, 820; 5. Akira Saito (Jap, honda) 2:01, 850.

KOŠARKA / PRVENSTVO NBA

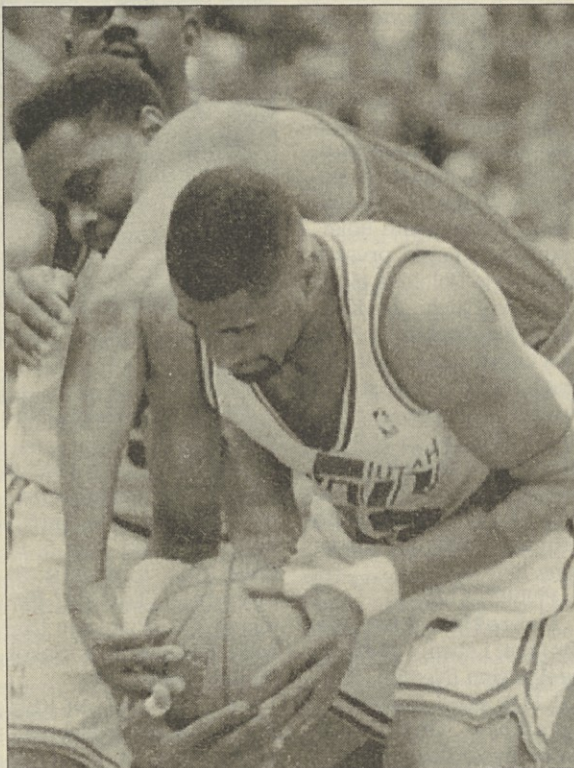
Utah Jazz v tretji tekmi prvič premagal Seattle

»Poštar« Karl Malone dosegel 28 točk in 18 skokov

SALT LAKE CITY - Košarkarji ameriskega poklicnega mostva Utah Jazz so v tretjem srečanju končnice zahoda lige NBA prvič premagali Seattle Supersonics s 96:76. Največ začetkov za zmagovalno mostvo je poleg Jeffa Hornaceka dosegel »poštar« Karl Malone (28), ob tem pa imel se 18 skokov. Presenetil je Byron Russell (24 točk), ki običajno sedi na klopi za rezerve. Odločitev o zmagovalcu je padla v zadnjih dveh četrtinah. V zadnji četrtini so gostitelji dosegli 22 točk, gostje pa samo sedem.

Stanje v zmagah je sedaj 2:1 za Seattle, četrti tekma pa bo danes ponoči, spet v Salt Lake Cityju.

Na sliki (telefoto AP): srdit boj v 3. tekmi

KOŠARKA / NAPREDOVANJE V D LIGO JE SPODLETELO

Za Cicibono (dvakrat) usodne zadnje minute

Dom Agorest le na koncu pustil prosto pot Cusu

Košarkarjem Cicibone ni uspelo direktno napredovati v C2 ligo. Usodne zanje so bile zadnje sekunde. In to dvakrat. Na tekmi z Goriziano, dve uri kasneje pa se na tekmi med Domom in trzaskim Cusom, ki je z zmago v telovadnici Kulturnega doma sklenil prvenstvo na prvem mestu. Cicibona pa bo morala pot v višjo ligo iskati preko kvalifikacij v tekmi s Codroipe-sejem, ki bo prihodnjo soboto v goriski sportni palaci.

Goriziana - Cicibona 92:89 (44:34)

GORIZIANA: Blasizza 2, Catterini 13, Zaimo, Godeas 24, Cassani 2, Prodan 13, Rosa 18, Visintin, Di Lenardo, Tosoratti 20. Trener: Rosso PON: 30, 3T: Prodan 3, Rosa 2, Tosoratti.

CICIBONA: Filipčić 16 (6:9, 5:11, 0:2), Jogan 7 (0:1, 2:5, 1:2), Pieri 8 (4:4, 2:3, 0:2), A. Zuppin 13 (2:3, 4:7, 1:2), Battilana 14 (2:3, 6:7, -), Possega 17 (3:7, 7:11, -), Tomsic 14 (1:4, 2:6, 3:6), P. Furlan (0:2, 0:1, -), Krizmancic (-, 0:1, -), Trener: L. Furlan.

2T: 28:52, 3T: 5:14, PON: Furlan (36), Jogan (38).

Tekma se je začela z enominutnim molkom v spomin na preminulega očeta Ciciboninega igralca Stefana Persija. Goriziana je zaigrala sproščeno, a dovolj zbrano in učinkovito. Ze v prvem polcasu si je predvsem po zaslugi visokih Godeasa in Tosorattija takoj priborila deset točk prednosti in jih brez težav obdržala. Cicibona je namreč igrala zelo slabo v obrambi, v napadu pa je imela precej težav z nasprotnikovimi mešanimi obrambami, poznala pa se je tudi odsotnost Persija.

V začetku drugega dela se stanje ni spremenilo in Goriziana je dosegla najvišje vodstvo 66:52. Do preobrata je

prislo v 34. minuti. Gostje so z delnim izidom 14:2 spet postavili pod vprašaj končni izid (86:85). Trener Furlan je predramil fante, v veliko oporo pa so bili tudi glasni navijači, ki so prisli bodrit ekipo v Gorico. Goriziana zaradi kopčenja osebnih napak ni mogla več braniti učinkovito. Stirideset sekund pred koncem je sodnik zaradi domnevnih korakov razveljavil koš Battilane, po katerem bi lahko Cicibona prvič povedla. Gostitelji so v naslednji akciji dosegli koš, met Tomsica za tri točke dve sekundi pred koncem pa se je odbil od obroca.

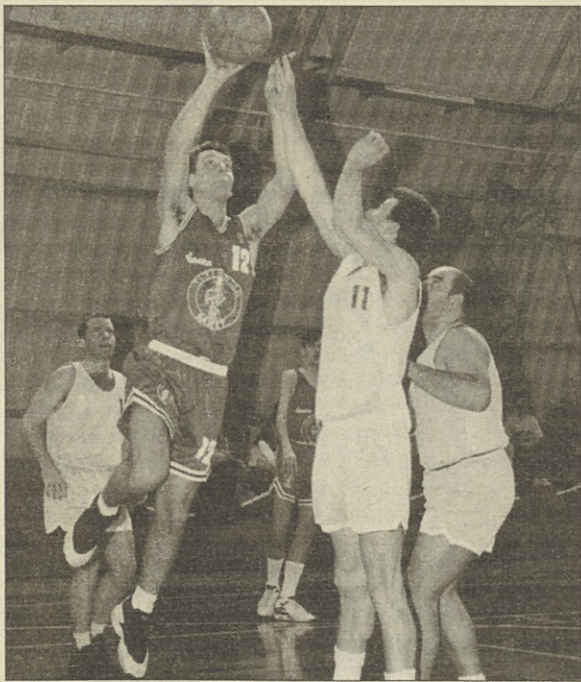
Dom Agorest - CUS Trieste 75:82 (41:32)

DOM AGOREST: Franco 6 (6:8, 0:8 -), Corsi 11 (4:4, 2:2, 1:3), Kocjancic n.v. Di Cecco 21 (5:7, 8:14, -), Primožic n.v., Podbersig 2 (2:2, -, -), Ambrosi 2 (-, 1:1, -), Jarc 11 (3:6, 4:7, -), Campanello 22 (2:4, 1:4, 6:10) Trener: Bordin.

2T: 16:36, 3T: 7:13, Skupno 23:49. PM: 22:31. SON: 29, 3T Campanello 6, Corsi 1. CUS: Vascotto 11, Barbisan, Cortivo 6, Adamolli 2, Tiziani 13, Bergamin 16, Millo 12, D'Orlando 22, Toich, Pizzamei. Trener: Codigoi.

SON:23 3T: Tiziani 1, Bergamin 1, D'Orlando 1.

Domovci so že vedeli za poraz Cicibone in so si prizadevali, da ji pomagajo, hoteli pa so tudi končati sezono z zmago. Skoraj bi jim uspelo! Odigrali so eno svojih najboljših tekem in bili v vodstvu vse do sredine drugega polcasa (55:55). Odtelej je bila tekma izenačena in do konca napeta. Odlični Campanella je 18 sekund pred koncem zgrešil trojko za izenačenje, enkrat pa je Goricane tudi oskodoval sodnik. Kljub zelo borbeni igri v obrambi so domovci torej ostali praznih

Marko Possega najboljši strelec Cicibone v Gorici

rok, z njimi pa tudi cicibonasi, ki so jih prisli bodrit.

Kontovel - Scoglietto 75:79 (38:44)

KONTOVEL: Pertot 10, Kralj 17, Gulic 14, Turk 11, Civardi 20, Daneu 2, M. Milic 1, Godnič, trener Starc.

3T: Pertot 2, Kralj 1. Kontovelci so na najslabši način sklenili letošnje prvenstvene nastope. V zadnjem kolu so namreč doma izgubili z zadnjeuvrščencem Scoglietto.

Tudi na tej tekmi so nasi igrali brez vsakršne volje do zmage. V prvem polcasu so bili stalno v zaostanku. V drugem so v 10. min. povedli za osem točk. V zadnjih minutah pa so spet popustili, gostje so dosegli dva kosa in s tem tudi zmago.

V našem mostvu so vsi, razen občasno Igorja Civardija, odpovedali, pri gostih pa se je posebej odlikoval veteran Masala, ki je dal tudi 22 točk.

NOGOMET / SUPERPOKAL

Velika smola Juventine

Tamai - Juventina 6:5 po enajstmetrovkah (1:1, 1:1)

JUVENTININ STRELIC: Kovic.

JUVENTINA: Zanier, Bastiani, Candutti, Trevisan, Villani, Kovic (Gambino), Braid (Macuzzi), Tabaj, Montana, Cecotti (Romano).

FLAIBANO (VIDEM) - V sinočnjem polfinalu superpokala je standreska Juventina imela zvrhano mero smole in je proti močnemu Tamaiu izgubila le po enajstmetrovkah.

Nase mostvo je imelo več priložnosti za zadetek in tudi več od igre. Zal pa so se vsi napori, da bi se uvrstilo v finale tega pokala in tako kronalo nadvse uspešno sezono, splavali po vodi. Po prikazani igri pa bi si gotovo zaslužila zmago.

Za igro in za veliko poztvovalnost si vsi Juventinini nogoemtasi zaslužijo pohvalo. S tem porazom je naše mostvo izločeno iz nadaljnega dela tega tekmovanja.

BALINANJE / ZAMEJSKO PRVENSTVO

Poletova dvojka najboljša

Prvaka sta Caichiolo in Katalan - Nabrežina-Aurisina vodi

Tudi drugi krog tekmovanja za zamejsko balinarsko prvenstvo v dvojkah, v organizaciji balinarske komisije ZSSDI, je vsestransko uspel. Tekmovanja se je udeležilo 39 dvojek v predstavništvu 10 društev.

Finalni del, ki je bil v petek na Poletovih baliniscih na Opcinah, je potekal v znamenju zanimivih in kakovostnih bojev. Letošnji zamejski prvak v dvojkah je Poletova ekipa v postavi Caichiolo - Katalan, ki je v finalu z 11:7 odpravila eno izmed sedmih dvojek, ki jih je predstavilo društvo Nabrežina-Aurisina. Z drugim in tretjim mestom pa je Nabrežina-Aurisina nabrala še dodatnih 13 točk ter tako po drugem krogu prvenstva zanesljivo vodi.

POLFINALE Nabrežina-Aurisina (Brumat, Leban) - Nabrežina-Aurisina (Negrini, Braid) 11:6; Polet (Caichiolo, Katalan) - Kraski dom (Voodpivec, Skabar) 11:5.

Finalisti zamejskega prvenstva v dvojkah. (Foto KROMA)

FINALE Polet - Aurisina-Nabrežina 11:7

VRSTNI RED: 1. Polet 8 točk; 2. Nabrežina-Aurisina 7; 3. Nabrežina-Aurisina 6; 4. Kraski dom 5; 5. Polet (Suc, Kramar) 4; 6. Sovodnje (Tomsic, Petecan) 3; 7. Primorje (Sibella, Ferluga) 2; 8. Sokol (Sullini, Bagozzi) 1.

SKUPNI VRSTNI RED PO 2 TEKMAH: Nabrežina-Aurisina 33; Polet 12;

Kraski dom, Sokol in Sovodnje 8; Primorje 6; Zarja 2, Danica, Gaja, Kras in Mak 0.

Po finalnih tekmah je sledilo nagajevanje. Clana balinarske komisije pri ZSSDI Aleksij Gulic in Maks Krizmancic sta podelila pokale in kolajne. Vsi nastopajoči so se nato zadržali v veseli družbi na vrtu Poletovega krožka, saj je bilo vreme kot nalasc za prijeten »balinarski večer«.

NOGOMET / ZA PRESTOP V PROMOCIJSKO LIGO

Za Primorje je danes na Proseku proti Lignanu imperativ le zmaga

Za prestop v 2. AL je zelo pomembna tudi tekma v Dolini med Bregom in Muzzanesejem

Primorje - Lignano

Prosesko Pimorje bo danes sklenilo nastope v malem turnirju tretjeuvrščnih ekip za prestop v promocijsko ligo, seveda ce bo v tem prvenstvu za naslednjo sezono na razpolago eno mesto. Primorjasi morajo danes nujno premagati Lignano, ce želijo osvojiti 1. mesto na tem »mini-turnirju«, kajti neodločen izid ne bi zadoscal. Obe ekipi bi sicer obticali na vrhu lestvice, Lignano pa ima ugodnejšo razliko v golih (3:2) od Primorja (1:0).

»Dileme ni: moramo jurisati na zmago. Igrali bomo sicer v okrnjeni postavi, saj sta izključena Auber in Sardoc, toda moramo dati vse od sebe, da zmagamo. Pri tem seveda potrebujemo pomoč naših navijačev, saj je Lignano zelo solidna ekipa, ki bo gotovo prišla na Prosek s ciljem, da ohrani prvo mesto. Upajmo, da bomo uspeli premagati Lignano in nato tudi napredovati v promocijsko ligo, ce bo seveda prosto mesto, saj smo si napredovanje skoraj do konca prvenstva zaslužili. Zamudili

smo namrec prestop v visjo kategorijo za piclih 12 minut.« je dejal pred današnjo tekmo predsednik SD Primorje Dario Kante.

ZA NAPREDOVANJE V 2. LIGO Breg - Muzzanese

Pred prav tako pomembno tekmo bo danes tudi Bregova ekipa, ki se bo doma spoprijela z neposrednim tekmece za napredovanje v 2. amatersko ligo, z Muzzanesejem. Za Brežane, ki so doslej zbrali 4 točke, bi bila seveda zmaga zlata vredna. Nasi nogometasi bodo seveda dali vse od sebe, da ne razočarajo svojih navijačev in jih bodo skušali osrečiti z zmago, s katero bi napravili odločilen korak za prestop v visjo ligo.

ZA PRVAKA 3. AMATERSKE LIGE Kras - Morsano

Ceprav se je za krasovce naporna, toda zelo uspešna sezona z napredovanjem v visjo ligo končala že pred drobim mesecem, bo skušala naša ekipa doseči se en prestižen rezultat na današnjem domačem srečanju proti solidni ekipi Morsana.

NOGOMET / MLADINSKI TURNIRJI

Zarjani dali kar 8 golov Tudi primorjaši uspešni

NARASCAJNIKI TURNIR V REDIPUGLI

Zarja Adriaimpex - Valnatisone 8:0 (3:0)

ZARJINI STRELICI: Suštersic 3, Ostrouska 3, Miliani 1, Lorenzi 1.

ZARJA: Babuder (D. Gregori), Bukavec, J. Gregori, Lorenzi, Krizmancic, Skrl, Karis, Suštersic, Miliani, Semec, Ostrouska (Martini).

Z zmago proti ekipi Valnatisone si je Zarja Adriaimpex priigrala nastop v finalu, kjer se bo danes spoprijela s tržaško ekipo Sant'Andrea, ki je premagala gorisko Mosso. Zarjani so nadigrali Valnatisone s hokejskim izidom 8:0 in tako potrdili vlogo favorita na tem turnirju, saj so doslej dali kar 19 golov, prejeli pa samo enega.

O sami tekmi nimamo ni kaj povedati, saj sam rezultat zgovorno prica o premoci naše ekipe.

Finalno srečanje bo danes ob 17.30 v Redipugli med ekipama, ki se dobro poznata, saj sta igrala v istem prvenstvu. (d.gr.)

NAJMLAJSI

TURNIR OLIMPIA Gaja - San Luigi 0:0

GAJA: Hrovatin (Jas Gregori), Grgic, Longo, Berce, Skabar, Batti, Strajn, Cernjava (Gustin), Komnenovic (Martini), Primosi, Kapun (Sulli).

Mednarodni turnir Olimpie na Opcinah je v polnem teku. Ceprav so bili nasi fantje v tem srečanju favorti, niso pokazalinobne volje do zmage in po blede predstavi so iztržili le neod-

ločen izid. Gajevci imajo s tem remijem dokaj dobre možnosti, da se uvrstijo v v polfinale, kajti proti favorizirani ekipi Olimpie morajo zaigrati bolj odločno in ne izgubiti več kot s stirim gol razlike. Tekma med Olimpio in Gajo, ki bo odločala tudi o prvem mestu v tej skupini, bo ze v danes ob 9.15.(d.gr.)

ZACETNIKI

TURNIR V OGLEJU Primorje Telital - Muggia 3:0 (1:0)

STRELICI: I. Krizmancic 11xm, Merlak, Pavletic.

PRIMORJE: Furlan, V. Krizmancic, I. Krizmancic, Pilat, Milic, D. Gregori, Kante, Svara, Merlak, Strajn, Pavletic; Milkovic, A. Gregori, Cauter, Suc.

Po dopadljivi igri so primorjaši zanesljivo premagali Muggio, ceprav je le-ta igrala s starejšimi nogometasi. Za dobro nogometno predstavo in lepo zmago je tredba pohvaliti vse igralce naše ekipe.

Primorje Telital - San Giovanni 0:0

PRIMORJE: Furlan, V. Krizmancic, I. Krizmancic, Pilat, Milic, Cauter, Kante, Svara, Merlak, Strajn, Pavletic; Milkovic, A. Gregori, D. Gregori, Suc.

Primorjasi so imeli tenrensko premoč skozi vse srečanje, zal pa so bili tokrat nespretni v napadu in so se morali zadovoljiti z neodločenim izidom.

VRSTNI RED: Primorje Telital 4, San Giovanni 1, Muggia 0.

Obvestila

TPK SIRENA

bo kot vsako leto priredila dva jadralna tecaja za razred Optimist in sicer od 17. do 28. junija ter od 8. do 19. julija. Za vse informacije ter vpisovanje je na razpolago tajništvo vsak ponedeljek in cetrtek, od 18. do 20. ure, tel. 422696, Miramarski drevored, st. 32.

TPK SIRENA - sekcija športnega ribolova

obvesca, da bo na sedezu društva - Miramarski drevored 32 - vsak cetrtek od 19.30 dalje tecaj za spoznavanje metod tehnike in opreme sportnega ribolova. Vabljeni zacetniki in tekmovalci!

JK CUPA

prireja za letnike od '81 do '89 en popoldanski in tri celodnevne jadralne tecaje - razred optimist in sicer: 1) od 17. do 28.6; 2) od 1. do 12.7; 3) od 15. do 26.7 ter popoldanski od 24.6. do 5.7. V razredu srfa pa dva tecaja in sicer 1) od 8. do 12.7 ter 2) od 15. do 19.7. Informacije in vpisovanja vsako soboto od 16. do 18. ure na sedezu, tel. 299858.

PLANINSKA ODSEKA SZ SLOGA in SK DEVIN vabita clane in prijatelje danes, 26. t.m., ob srečanju mladih planincev na Vremščico. Zbirališce v Bazovici pred spomenikom NOB ob 9. uri. Vabljeni!

SK BRDINA

organizira v nedeljo, 2. junija 5. Kraski bike slalom in vzporedni bike slalom Trofeja Lea Motorbike, ki bo v Repnu pri nogometnem igrišču s pricetkom ob 10. uri. Vpisovanje bo na sedezu kluba, Proseska ul. 131 - Opcine v petek, 31. t.m., od 19. do 21. ure. Informacije na tel.st. 212859 ali 299573.

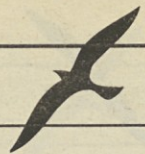
SK KRAS - Odsek za rekreacijo organizira tecaj tenisa za otroke in odrasle. Za vpis in informacije poklicite v tajništvo društva tel. 229477 v dneih: ponedeljek, sredo in cetrtek od 17. do 19. ure ter v petek od 10. do 12. ure.

SK DEVIN MTB

vabi clane, da se udeležijo 5. Kraskega bike slaloma, ki bo v nedeljo 2. junija v Repnu. Prijave na tel. 2916004 (tajništvo) do 19. ure v petek, 31. t.m.

Martina in ne Monica

Dobiteljica bronaste medalje na dezeln fazi prvenstva za najmlajše v umetnostnem kotalkanju je Martina Quaggiato in ne Monica kot je bilo pomotoma napisano v podnaslovu in v napisu pod fotografijo v včerajšnjem clanku o tem dogodku. Mladi Martini se za pomoto opravičujemo in ji obenem čestitamo za uspeh.

ODBOJKA / ZA NAPREDOVANJE V B2 LIGO

Koimpex začel s porazom doma

Famavit Brescia zmagal s 3:1

Koimpex - Famavit Brescia 1:3 (12:15, 14:16, 15:10, 10:15)

KOIMPEX: Ciocchi (2+1), Fabrizi (5+16), Furlan, Gregori (4+11), Mamillo (3+3), Molassi (4+6), Pertot (1+3), Sosić (0+0), Sricchia (13+10), Vidali (2+1)

Servis (točke/napake) Koimpex 8/12; Famavit 3/11.

Za odbojkarice Koimpexa se je »play off« za B2 ligo začel s porazom na domačih tleh, kar seveda precej zakomplicira njihovo pot do napredovanja. Včeraj so zamudile lepo priložnost, saj je bil nasprotnik iz Brescie solidna ekipa, vendar se zdalec ne koda predvsem za

drugi set, ki so ga slogašice imele že v rokah, a se jim je na koncu izmuznil. Zal so se slogašice v tej končni sezoni znale z že nekoliko izpraznjenimi baterijami, kar dokazuje tudi serija zaporednih porazov na zadnjih tekmah.

Tako so tudi včeraj naredile preveč napak, predvsem v ključnih trenutkih. Servis je bil premalo učinkovit, tudi na mreži pa so bile gostje spretnejše.

Tekma se je začela z enominutnim molkom zaradi smrti Sloginega odbornika Edija Persica. Koimpex je začel silovito in povedel s 5:1. Serijo napak in netočnosti je dopustil

gostjam, da so ga prehiteli 7:5.

Od tu dalje je bila tekma izenačena, slogašice so se približale pri stanju 13:12, a več niso zmogle. Se večjo priložnost so imele gostiteljice v drugem setu.

Ekipa iz Brescie je vodila skozi cel set (že z 8:2 in 13:6). Tedaj so slogašice reagirale, izenačile in pri rezultatu 14:13 imele na razpolago dve set zogi, ki ju niso izkoristile, eno pa so napravile z zgrešenim servisom.

V tretjem setu je trener Sain poslal na igrišče uspešnejšo sesterko z Molassijevo na krilu.

Tako je bil Koimpex skozi cel set v vodstvu

in potem brez večjih težav osvojil set.

V četrtem setu pa so bile spet boljše gostje, ki so vodile skozi cel set. Slogašice so se jim

zagrizeno upirale, a Famavita niso mogle ogroziti in na koncu se je veselila gostujoča ekipa. (A.M.)

ODBOJKA / ZA ŽENSKO C2 LIGO

Valovke lahko spet upajo

Val Zadrzna banka - Boem & Paretti 3:1 (15:5, 15:10, 13:15, 15:0)

VAL: Tomsic 5+0, Orel 9+8, Vizintin 10+9, Mo. Tomasin 9+10, Mi. Tomasin 11+10, Miklus 5+2, Braini 0+0, Blasizza 0+0, Ursic 2+1, Zuccarino 0+0, Zavadlal.

Servis (točke/napake) 14/12. Blok: 4+0.

Valove odbojkarice lahko po sinočnji zmagi spet upajo v napredovanje v deželno C2 ligo. V tekmi 4. kola končnice so se namreč Videmcankam oddolžile za poraz iz prvega dela.

Zmaga Goricank je bila še celo bolj gladka kot kaže rezultat. V prvih dveh setih so z zbrano igro povsem nadigrale izkušene nasprotnice, ki

so bile precej pomanjkljive v polju. V tretjem setu so nasprotnice reagirale in bile dolgo časa v vodstvu. Trener Jerončič je zamenjal več igralk. Val je gostje ujel pri enajsti točki in povedel z 12:11, a je v končnici naredil precej napak. Michela Tomasin je bila v napadu preveč pod pritiskom in ji je zmanjkalo moči. K sreči je bila tekma v četrtem setu spet povsem enosmerna. Velika vročina v dvorani je vplivala na učinek igralk, pokazalo pa se je, da so bile Videmcanke telesno precej slabše pripravljene, tako da so popolnoma popustile in z napakami olajšale pot valovk do dragocene zmage.

ODBOJKA / V TABORU GORIŠKEGA DRUGOLIGAŠA IMSE

Po letošnjem 5. mestu že v prihodnji sezoni načrtujejo naskok na B1 ligo

Odbojkarji Imse in njihov trener so si po zadnjem prvenstvenem naporu privoscili teden zasluženih počitnic. Zasluženih, ker so z osvojitvijo končnega 5. mesta dosegli doslej najboljšo uvrstitev tega našega kluba v B2 ligi, tako da je bila njihova sezona - kljub izgubljenemu play offu, a ob upoštevanju, da so sesterko pomladili, povsem uspešna.

Odborniki kluba pa tudi pretekli teden niso bili križem rok. Pripravljali so turnir odbojke na mivki, ki ga društvo v Standrežu organizira skupaj s KD Oton Zupancič. Tako smo lahko izkoristili priložnost, da bi vprašali sportnega direktorja OK Val Ivana Plesnicarja o bodočih programih in ciljih Valove članske ekipe.

»Cilji so popolnoma jasni. Glede na to, da smo bili letos peti in ker bo B2 liga prihodnje leto po vsej verjetnosti manj kakovostna kot doslej, je za nas skoraj dolžnost, da programiramo prihodnjo sezono v vidiku prestopa v B1 ligo. Programiranje pa mora upoštevati tako probleme igralcev in s tem povezano vprašanje okrepitve, kot tudi finančne potrebe in možnosti našega društva. Vecina igralcev je že potrdila svojo razpoložljivost tudi za prihodnje leto in kot doslej bomo tudi v prihodnji sezoni nadaljevali s politiko vključevanja mladih v prvo ekipo. Naša želja je, da bi se v člansko ekipo vključila tako Mania kot tudi Devetak, ki sedaj igrata pri mladincih. Kar se tiče trenerja pa smo Zamoja že potrdili. Mislim, da je za naše razmere najboljši

trener, kar jih je na razpolago. On nas je že privedel do B2 lige in trdno verjamem v to, da bomo z njim prisli tudi do B1 lige.

Kar se tiče igralcev si že nekajkrat jasno in javno rekel, da iščete še enega centra. Slisati je tudi nekaj govoric o tem, da se Luca Populini vrača v Brescio, nenazadnje pa se ne bi čudili, da ste dobili kakšno ponudbo za Mateja Cernica.

»Torej. Potrjujem, da se vedno iščemo še enega močnega centra, nismo pa se z nikomer dosegli nobenega dogovora. O Matejevem odhodu je bilo precej govoric. Za sedaj ni nobeno društvo iz A lige izrazilo nič več kot zgolj interes zanj. Nihče se ni v bistvu obrnil do društva s konkretnimi ponudbami. Ker smo mi prisiljeni nekako zaključiti programiranje, smo se odločili, da bo Cernic ostal z nami vsaj se eno leto. Za Luco pa se poleg nas zana nima tudi še eno društvo iz okolice Brescie. Nič ni se odločenega. Vsekakor pa lahko rečem, da njegov odhod nas ne bi zmedel, saj smo si že zavarovali hrbet v primeru, da bi on res odšel. Ne morem pa se povedati s kom. Glede sodelovanja z drugimi slovenskimi društvi pa zelim reči, da me je precej neugodno presenetila Sloga. Na eni strani so slogaši tako trdo kritizirali Bor zaradi izida ženskega derbija, na drugi strani pa so nam poskusili na vsak način »odnesti« Paola Colo, ki pa je potrdil sodelovanje z nami tu-

Luca Populini. Ostaja ali odhaja?

di za prihodnje leto, pa ceprav so ga v Trst skušali privabiti predvsem z nudenjem boljših finančnih pogojev.« (A&D)

Trener Zamò:

»Zadovoljen, toda...«

Si zadovoljen z doseganim 5. mestom ali objokujete tistih par po nepotrebnem izgubljenih tekmah, zaradi katerih niste prisli do play offa za napredovanje?

»Lagal bi, če bi trdil, da nisem zadovoljen. Na začetku leta so bili cilji popolnoma drugačni. Računali smo le na miren obstanek. Treba je tudi reči, da smo sezono začeli praktično brez standardnega dvigalca. Tako Rigonat kot Simon Cernic nista namreč prej nikoli igrala v B2 ligi, saj sta bila le rezervna dvigalca. Na koncu sezone pa lahko

rečem, da smo se znasli kar z dvema dvigalcema, ki po kvaliteti polnopravno sodita v to ligo. Tudi Matej Cernic je bil na začetku uganka in sele med letom se je pokazalo, da je izjemno nadarjen, kot so lahko spoznali vsi tisti, ki so ga videli na igrišču. Cola pa je po dveh letih nihajoče igre spet zaigral na zelo visokih nivojih, kot pac zna. Ne morem pa niti reči, da ne objokujem tistih dveh ali treh tekem, ki smo jih izgubili po neumnem. Prvenstvo pa traja 26 kol in sedaj nima smisla, da bi se preveč ozirali nazaj.«

Društveni cilji za prihodnjo sezono so precej visoki. Misliš, da bo za Imso dovolj, če se okrepi samo še z enim centrom?

»Pričakujem, da bo prihodnje prvenstvo precej čudno. Ekipa se bodo v bistvu razdelile v dve veliki skupini. Nekaj ekip bo ciljalo na napredovanje, saj bi obstanek pomenil v bistvu neke vrste razvrstitev društvene kapitala, ker bo s prihodnjim letom B2 liga, če lahko tako rečem, manj elitna v primerjavi z letošnjim prvenstvom, ko se je v bistvu potegovalo za play-off vsaj osem, če že ne več ekip. Kdor bo računal na B1 ligo, se bo prav gotovo močno okrepil in zato ne bo lahko dosegil tega cilja, pa ceprav bo manj pretendentov. Prav gotovo pa poteka prvenstva ne more spremeniti en sam igralec. Vsi bomo namreč morali biti mnogo bolj odločni, če nočemo ponoviti letošnje napake, ko smo pac igrali vsako tekmo kot bitko samo zase in nismo gledali na končni cilj. (A&D)

Na turnirju SZ Olympia tudi slovenski prvak

V okviru praznovanj ob 35. obletnici svoje ustanovitve bo gorisko SZ Olympia v sodelovanju s pokrajinskim odborom FIPAV prihodnji konec tedna pripravilo v telovadnici ob Katoliškem domu zelo kakovosten dvodnevni ženski četverboj za članske odbojkarke ekipe. Na turnirju bo nastopil novopeceni slovenski prvak Paloma iz Maribora, njegov najmočnejši tekmelec pa bo Record Cucine Latisana, ki se je odlično odrezal v letošnji italijanski A2 ligi. Poleg teh dve ekip bosta sodelovali še ekipa organizatorja in pa Bor Mercantile. V prvem sobotnem polfinalu (ob 18. uri) bosta igrali Olympia in Latisana, nato pa Paloma in Olympia. Tekmi za 3. in 1. mesto bosta v nedeljo od 17. ure dalje. O pripravi na turnir bomo podrobneje se poročali.

Športel: odbojka, prosto plezanje in nogomet

Tudi jutri, s pričetkom ob 22.30, bo na sporedu na TV Koper Capodistria oddaja Športel. Na tribunah bodo gostili tokrat goriski Val, ki je pred kratkim zaključil prvenstvo v odbojškarki B2 ligi na dobrem 5. mestu. Na sosednji tribuni - v rubriki Slovenija sport - bo govora o prostem plezanju v Sloveniji. Sodelavci pa so se mudili na dveh zanimivih kvalifikacijskih srečanjih zamejskega nogometa, ki bosta prikazani v enem prispevku. Govor je o prosekem Primorju in dolinskem Bregu.

Telefonisti pa naj zavrtijo telefonski številki 00386-66-38433, ali 066-34284 in odgovorijo na vprašanje: Kdo se skriva pod skrtocom?

domači šport

Danes

Nedelja, 26. maja 1996

NOGOMET

ZA PRESTOP V PROMOCIJSKO LIGO

16.30 na Proseku: Primorje - Lignano

ZA PRVAKA 3. AMATERSKE LIGE

16.30 v Repnu: Kras - Morsano Strada

ZA PRESTOP V 2. AMATERSKO LIGO

17.00 v Dolini: Breg - Muzzanese

TENIS

ITALIJANSKI ŽENSKI POKAL

15.00 na Padricah: Gaja - Ferroviario

KOSARKA

PROPAGANDA

11.00 v Brisčkih, Ervatti: Polet - Kontovel

UMETNOSTNO KOTALKANJE

ALPE JADRAN

14.30 na Opcinah: nastopa tudi FJK

Imsa v številkah ob koncu sezone

	T/M	BLOK	ASU/Z.G.S	NAP.
A. Feri	147+214	20	23/68	71
GL. Populini	182+347	23	29/73	106
M. Cernic	123+192	14	24/85	48
P. Cola	140+188	69	34/73	32
W. Princic	30+83	14	10/31	21
S. Rigonat	24+33	14	7/19	25
GC. Populini	55+72	9	11/12	28
I. Florenin	57+94	10	10/18	10
R. Paoletti	20+39	16	8/24	7
F. Korsic	17+45	6	6/28	9
D. Radetti	18+23	8	6/23	3
S. Cernic	23+6	8	9/23	17

GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
SSG - V sredo, 29. t.m., ob 16.00 (red I)): Maurizio Costanzo »Izpraznjeno vrni«. Režija Jasa Jamnik. Nastopata Polona Vetrih in Adrijan Rustja.
V sredo, 29. t.m., ob 21.00 - v Barkovljah pri Sireni ponovitev M. Kmecel »Andrej Smole - Znameniti Slovenec» v izvedbi Toneta Gogale.
Gledališče Verdi - Dvorana Tripcovich
Operna in baletna sezona 1995/96
Operna in baletna sezona - »Trst v plesu« - v sodelovanju s Trzasko trgovinsko zbornico: ponovitev Verdijeve opere »La Traviata« bo danes, 26. t. m., ob 16. uri (red D). Dirigent T. Severini. Režija U. Santicchi.
Ponovitve: v torek, 28.5., ob 20. uri (red E); sreda, 29.5., ob 20. uri (red F); četrtek, 30.5., ob 20. uri (red C); sobota, 1.6., ob

20. uri (red L) in nedelja, 2.6., ob 16. uri (red G).
Jutri, 27. t.m., ob 18.00 - V sklopu srečanj »Uro z ...» se bosta Fiorella Burato in Mauro Buda srečala z občinstvom. Vstopnica 10.000 lir, popust za abonente in za mladi- no.
GORICA
Kulturni dom
Jutri, 27. t.m.,(red A) in v torek, 28. t.m. (red B), ob 20.30- zadnja gledališka pred- stava v abonmaju SSG - komedija M. Co- stanza »Izpraznjeno vrni«.V glavnih vlogah Polona Vetrih in Adrijan Rustja.
V petek, 31. t.m., ob 20.30 - »Vsi drugačni, vsi enakopravni« - solidarnostna manifesta- cija - Akademija SZ Dom (GO).

KOROŠKA

CELOVEC
Mestno gledališče: V torek, 28. t. m., ob 19. uri baletni večer z baletnimi solami Drumra- va, Prix in Prokop.
V sredo, 29., v četrtek, 30. in v petek, 31. t.m., ob 19.30 - Peter Turrini »Sauschlach- ten« (Ljudksa igra).
V soboto, 1.6. ob 18.00 - Little Shop of Hor- ror - otroški musical.

MARIBOR
Gledališče: V torek, 28.t.m., ob 20. uri ogled predstave »Babilon«, režija T. Pandur. Odhod izpred Mohorjeve ob 16.30.Prijave sprejema Kršcanska kulturna zveza.

TINJE
Dom prosvete Sodalitas: V četrtek, 30. t.m., ob 18.00 - Simpozij o umetnosti in religiji .

GRADEC
Studentski klub: V četrtek, 30.t.m., ob 20.00 - Literarni večer s pisateljem Ferijem Lainsckom.

RAZNE PRIREDITVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Gledališče Miela
• Se danes, 26. t.m. »BRECHT-WEILL - Film,

video, srečanja s protagonisti in sodelavci skupine Berliner Ensemble v sklopu Trieste Contemporanea.

GLASBA

TRST
Glasbena matica - sola »M. Kogoj«
zaključne akademije po naslednjem razpore- du:
Jutri, 27.5. nastop Tamare Tretjak (flavta) in v sredo, 29.5., ob 20.30 nastop Aleksandra Sluge (celo) v Baziliki Sv. Silvestra (Trg Sv. Silvestra 1); v četrtek, 6.6., ob 20.30 v Evan- geličansko-luteranski cerkvi (Largo Panfil) nastop Solskega godalnega orkestra..

in ga razpisuje Združenje Camber Music - trio di Trieste.

KINO ALCIONE
Danes, 26. t.m., ob 11.00 - Koncert dua (vio- lina in klavir) Anton Sorokov in Tamara At- shba. Na programu Brahms, Vitali, Schubert in Saint-Saens.

BOLJUNEC
Pivnica III. Generazione
V petek, 31. t.m., ob 21. uri - nastop ansam- bla Xi'An.

TRŽIČ
Teatro Comunale
Sredozemlje in glasba :V sredo, 29. t.m., ob 21.00 - nastopa skupina »Yol«.
V petek, 31. maja in 7. junija bo na spore- du Don Carlos .

PORDENON
Palasport
Danes, 26. t.m., ob 21,00 - Koncert skupine »Elio e le storie tese«.

RAZSTAVE

TRST
Konjušnica miramarskega gradu: do 23. ju- nija je na ogled razstava »Karel Teige. Arhi- tektura, poezija. Praga 1900-1951«.
Muzej Revoltella: na ogled je ena najlepših kolekcij moderne umetnosti, ki je pripadala Manliu Malabottiju.
Galerija Cartesius: do 31. t. m. razstavlja Pi- no Ferfoglia.
Občinska razstavna dvorana na Trgu Unità: na ogled je razstava »Trieste. Realtà, immagi- ne, immaginazione«.
Galerija Bassanese: na ogled je razstava Alike Cavaliereja z naslovom »Pian Cordova, Romagnano Sesia 28078«
Galerija ISIS-UL. Corti 3/A: na ogled je raz- stava Aleksandra Starca.
Gostilna Stalletta-UL. Giuliani 36: do 22.6. je

na ogled razstava desetih trzaskih slikark.
Galerija Lipanjepuntin (Ul. Diaz 4): na ogled je razstava Josepha Stabilita.
Sedež letovisarske ustanove (Ul. S. Nicolò 20): do 28. t. m. razstavlja Brigida Nussdor- fer.
BOLJUNEC
V Pivnici III. generazione razstavlja Giusy Grisafy.
GORICA
Katoliška knjigarna: na ogled je razstava trzaskega slikarja Deziderija Svare.
ŠTANJEL
V razstavišču Stolp na vratih je na ogled raz- stava »Kras 1 - pod drobnogledom« Davida Tercona.

KOROŠKA

CELOVEC
Galerija Freund: razstavlja Herbert Schügerl.
Galerija Carinthia (Stari trg 30): razstavlja Gottfried Fabian.
Galerija pri Joklnu (Badgasse 7): razstavlja- ta. Paolo Pascutti (slike) in Damjan Balbi (fo- tografije).
BELJAK
Galerija Freihausgasse: razstavlja Bruno Gi- roncoli.
Galerija Holzer: razstavlja Oswald Oberhuber.

TINJE
Galerija Tinje: svoje akvarele razstavlja Pe- ter Gsettner.

BILČOVŠ
Kulturna delavnica Gasser: na ogled je raz- stava »Glineno pohistvo za raj« Corneliusa Colige.

ŠPITAL OB DRAVI
Galerija Cafe Moser: do 29. junija je na ogled skupinska razstava E.Marchesini, C.Madeyski, S. Fior, L. Pangher, R. Mosetti - motivi iz Trsta, Trevisa, Gradeza in Benetk.

GLEDALIŠČA

SNG DRAMA
Erjavčeva 1, Ljubljana
tel: 061/221-511

Jutri, 27. maja, ob 19. uri, za abonma ŠTUDENTSKI DRUGI in IZVEN. Dvojni projekt.
Torek, 28. maja, ob 19. uri, za abonma ŠTUDENTSKI TRETJI in IZVEN. Dvojni projekt.

Peter Handke:
URA, KO NISMO NICESAR
VEDELI DRUG O DRUGEM
Sreda, 29. maja, ob 19.30, za abonma DIJASKI 9 VECERNI in IZVEN.

A. Hieng: LAZNA IVANA
Diplomska predstava studentov 4. letnika AGRFT.
Četrtek, 30. maja, ob 19.30, za IZVEN in KONTO.

Sam Shepard: MISEL LAZNIVKA
Gostovanje Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice.
Petek, 31. maja, ob 19.30, za IZVEN in KONTO.

Mala drama
P. Ridley: DISNEY RAZPARAC
Sreda, 29. in četrtek, 30. maja, ob 20. uri, za IZVEN in KONTO.

T. Kempinski: PROC
Samostojni projekt Mete Vranič.
Sobota, 1. junija, ob 20. uri, za IZVEN in KONTO.

SNG OPERA IN BALET
Župančičeva 1, Ljubljana
tel: 061/331-950

J. Strauss ml.: NETOPIR
Jutri, 27. maja, ob 15. uri. RAZPRODANO!

L. Janacek: JENUFA
Torek, 28. maja, ob 19.30, za lanski abonma TOREK II, IZVEN in KONTO.
Četrtek, 30. maja, ob 19.30, za lanski abonma CETRTEK I in II, IZVEN in KONTO.

Pavel Sivic: CORTESOVA VRNITEV
Sreda, 29. maja, ob 19.30, za abonma SREDA in IZVEN.

MESTNO GLEDALIŠČE
LJUBLJANSKO, Čopova 14
tel: 061/210-852

T. Partljic: STAJERC V LJUBLJANI
Jutri, 27. maja, ob 20. uri, za IZVEN in KONTO.

Arthur Miller: POGLED Z MOSTU
Torek, 28. maja, ob 20. uri, za abonma E in IZVEN.
Sreda, 29. maja, ob 15.30, za abonma SREDA POPOLDANSKI in IZVEN.
Sreda, 29. maja, ob 20. uri, za abonma RED O.

Jean-Jacques Bricaire:
DOHODNINA
Četrtek, 30. maja, ob 20. uri, za abonma MLADINSKI 2.

Mala scena
T. Dunham:
LJUBEZEN & SEX & TERAPIJA
Torek, 28. maja, ob 21.30, za IZVEN in KONTO. ZADNJA PONOVI TEV V SEZONI.

Peter Shaffer: EQUUS
Sreda, 29. maja, ob 21.30, za IZVEN in KONTO. ZADNJA PONOVI TEV V SEZONI.

SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE
Vilharjeva 11, Ljubljana
tel: 061/125-33-12

Vito Taufer: SILENCE
Danes, 26. maja, ob 20. uri. FESTIVAL EXODOS.
Sobota, 1. junija, ob 16. uri, za IZVEN.

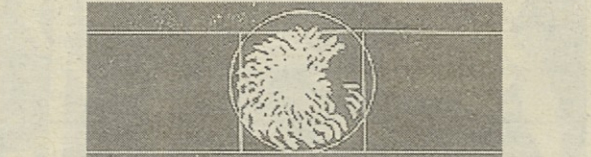

M. Pograjc:
MESTO KJER NISEM BIL
Sreda, 29. maja, ob 20. uri. FESTIVAL EXODOS.
Nedelja, 2. junija, ob 18. uri, za IZVEN.

KUD FRANCE PREŠEREN
Karunova 14, Ljubljana
tel: 061/332-288, 210-491

Zijah A. Sokolović: GLUMAC... JE GLUMAC... JE GLUMAC
Četrtek, 30. maja, ob 20. uri. ZADNJA PONOVI TEV V SEZONI.

CANKARJEV DOM

Gledališče
Danes, 26., ob 20. in 22. uri:
MARKO PELJHAN:
PROJEKT ATOL:
LADOMIR-OAKTYPA:
Četrta površina - POVR- SINA STIKA!

Četrtek, 30. maja, ob 22. uri (v angleškem jeziku): Polona Vetrih in Ursula Cetinski:
ALMA, monodrama.

Glasba
Danes, 26. maja, ob 19.30:
ORANŽNI ABONMA I:
ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE.

Dirigent: Milan Horvat.
Solista: Irena Grafenauer, flavta; Mate Bekavec, klarinet.
Program: J. Haydn, F. Danzi, A. Dvorak, R. Strauss.

Ples
Sreda, 29. maja, ob 18. in 22. uri:
Matjaz Faric:
ROMEO IN JULIJA.

Razstave
Marc Chagall (1887-1985): 96 jedkanic na temo knjige Nikolaja V. Gogo- lja Mrtve duse. Razstava bo na ogled do 31. maja.

Blagajna je odprta od 11. ure do 13.30 in od 16. do 20. ure, ob sobotah od 10. do 13. ure in uro pred začetkom prireditev. Telefon: 061/222-815, faks: 215-015.

GLASBA

KUD FRANCE PREŠEREN
Karunova 14, Ljubljana

Torek, 28. maja, ob 20. uri: promocijska koncerta ob izidu CD-jev: IN4S/IT'S NOT 4 SALE: HUM; DADDY'S PUDDING: IGNORE THE RULES.

SLOVENSKA FILHARMONIJA
Kongresni trg 10, Ljubljana

Petek, 31. maja, ob 19.30: ZVOKI SESTIH STRUN: SERGIO & ODAIR ASSAD. Program: F. Sor, J. P. Rameau, D. Milhaud, S. Assad, M. Nobre, E. Gismonti, G. Gershwin.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
Krekov trg 2
tel.: 061/314-962

Veliki oder
Danes, 26. maja, ob 20. uri: J. Lorenci: ANTIGONA. Predstava je v okviru 50. obletnice AGRFT.

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE
Krekov trg 2, Ljubljana
tel: 061/312-860

P. T. African: EVNUH
Danes, 26. maja, ob 16. uri: za abonma red NEDELJSKI POPOLDANSKI in IZVEN.

KLUB ŠKUC
Stari trg 21, Ljubljana

Danes, 26. maja, ob 21.30: Nebojša Nitja Ivanović: IZLIV CASA.
Izvedba: Nika Maca Buda, Uros S Sefran in Nebojša Nitja Ivanović.

SNG MARIBOR Slovenska 27
tel: 062/221-206

Ivo Svetina: BABILON
Jutri, 27. maja, ob 20. uri, za abonente in IZVEN.
Torek, 28. maja, ob 20. uri, za abonente in IZVEN.

Opera in balet
G. Verdi: TRUBADUR
Danes, 26. maja, ob 17. uri, za red UPOKOJENCI, NEDELJA POPOLDANSKI in IZVEN.
Sreda, 29. maja, ob 19.30, za red BELI, abonente in IZVEN.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIBOR
Ročovski trg 2
tel.: 062/26-748

Danes, 26. maja, ob 11. uri: Pavel Polak: SNEGULJICA, za otroke od tretjega leta naprej.

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE,
Šlandrov trg 5
tel: 063/25-332

Eugene Labiche: FLORENTINSKI SLAMNIK
Torek, 28. maja, ob 16.30, za abonma I. Gimnazija 2 Celje in IZVEN.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ
Glavni trg 6
tel.: 064/222-681

R. Cooney: TO IMAMO V DRUZINI
Sreda, 29. maja, ob 20. uri, za IZVEN in KONTO.

RAZSTAVE

GALERIJA CASINO
Obala 75a, Portorož
Stefan Planinc Slike
Razstava bo na ogled do 18. junija.

GALERIJA ANONIMUS
Prečna 6, Ljubljana

Marko Jakše
HEY, LET'S DANCE, AMIGO.
Razstava bo na ogled do 2. junija.
MESTNA GALERIJA
Mesni trg 5, Ljubljana
Goran Trbuljak Objekti
Razstava bo na ogled do 8. junija.
RAZSTAVIŠČE IDCO
Igriška 5, Ljubljana
Marija Jenko-Starič, Petra Varl-Simoncic, Zora Stancic in Almira Sadar:
DEZNI PLASCI.
Razstava bo na ogled do 30. maja.

GALERIJA LOTERIJE SLOVENIJE
Trubarjeva 79, Ljubljana
Igor Kregar in Miha Pir- nat ml. Akrili in olja.
Razstava bo na ogled do 21. junija.
GALERIJA VODNIKOVA
DOMAČIJA
Vodnikova 65, Ljubljana
V galeriji do 4. junija razstavlja akademski slikar Izidor Urbancic.
KOROŠKI MUZEJ
Na gradu 2, Ravne na Koroškem
ČIPKA KOT OKRAS
Razstava bo na ogled do 30. maja.

ANTONIO BANDERAS IN MELANIE GRIFFITH

Fotografije s skrivne poroke

Navzoči sta bili priči in Melaniina otroka

Njuna ljubezenska zgodba je dvignila veliko prahu, zato sta se Antonio Banderas in Melanie Griffith odločila za poroko v popolnoma zasebnem krogu prijateljev. Fotografi so seveda uspešni, le kdaj ne, posneti nekaj fotografij, ki so malce z zamudo obsle svet. Na

poroki sta bili samo priči in Melaniina otroka Dakota in Alexander. Petnajstminutna poroka je potekala v Westminsteru, nekaj dni potem, ko se Antonio ločil od igralkine Ane Leza. Melanie je imela več sreče z Donom Johnsonom, saj se je ločila že januarja.

Gladovna stavka na smrt obsojenih

PONTIAC - 86 na smrt obsojenih zapornikov v ameriskem mestu Pontiac (zvezna država Illinois) je v petek začelo gladovno stavko, ker so iz njihovih zapornih celic odstranili preproge in zavese. Predstavniki pravosodnih oblasti je povedal, da na smrt obsojeni zaporniki tudi zavračajo umivanje in sodelovanje pri prostočasnih aktivnostih izven celic.

Kitajska: Namanj 33 mrtvih v rudarski nesreči

PEKING - V rudarski nesreči v kitajski severozahodni provinci Gansu je umrlo najmanj 33 rudarjev. Rudnik je nepricakovano poplavlila podtalnica. Uradni kitajski mediji so o nesreči, ki se je zgodila že 3. maja, poročali sele danes. Po njihovih podatkih so rudarji nezakonito kopali cink in svinec.

Stavka francoskih stevardes ni motila poletov

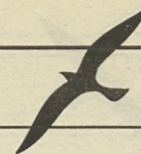
PARIZ - Letala francoske letalske družbe Air France so danes letela, kot je bilo načrtovano in brez zamud, kljub 24-urni stavki, h kateri je pozval eden glavnih sindikatov stevardes in stevardov te družbe, že šest tisoč v zadnjih treh mesecih. Predstavniki sindikata Unac-CGC je označil motnje v letalskem potniškem prometu kot »omejene«, čeprav je dodal, da se je pozivu k stavki odzvalo veliko članov. Sindikat zahteva »resnično kolektivno pogodbo« in nasprotuje razslojevanju na področju plač, kot ga načrtujejo v letu 1998.

Potres v Iranu

TEHERAN - V potresu z močjo 5,4 stopnje po Richterjevi lestvici, ki je v noči iz petka na soboto prizadel južnoiransko provinco Fars, je bilo poškodovanih 20 oseb, nastala pa je tudi manjša gmotna škoda v stanovanjskih soseskah mesta Khonj, je sporočila iranska tiskovna agencija IRNA.

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

	KANTON V SVICI, WALLIS	NEKDANJA SLOVENSKA PEVKA	ROMANSKI JEZIK	TURCUJA	PRAPREBI- VALEC APE- NINSKEGA POLOTOKA	NAJVIŠJI VRH KILI- MANDZARA	NEKDANJE IME ZA DUSIK	DALMATIN, SALJIVEC	SATIRIK BUCHWALD		LJUDSTVO V KENJU	AMERICU	VEROVANJE V VEČ BOGOV	PRIZORIŠČE V CIRKUSU		DIAREJA	MODER SVETOVALEC MLADEGA ČLOVEKA	IMRE BORI	USEDLINA PO PRESA- NJU GROZDJJA	KDOR LOVI RIBE	ROKOMETA- SICA ČERNE	PRIPOVED- NICA RIBNIKAR
NAVPIČNICA										PREGANJEN KARTON ZA SPISE					SKADATELJ SOSTAKOVIČ							
BLAZILNIK PRI AVTO- MOBILU										RIM. BOG LJUBEZNI UMAZAN ČLOVEK					NAGNJEN SVET. REBER MESTEČE PRI ZADRU							
KUBANSKI SLIKAR (WILFREDO)				SPLAV								RUSKI RE- VOLUCIONAR UBOGA ŽENSKA						AVARI				
AVSTRUSKA POROČEVAL. AGENCIJA				VRSTA LOTERIJE ANTON KARINGER					SLIKAR MORSKIH MOTIVOV BUKVA									IT. MESTO S STOLPOM SLOV. PESN. (VALENTIN)				
IRANSKA POROČEVAL. AGENCIJA					PRIPADNIKI NEKD. RUS. STRANKE SR	OLIVER TWIST	RDEČA STOŽČASTA MUSLIM. ČEPIČA	SLOVENSKI KNJIZEVNIK SL. KOROSKI PESN. (FRAN)													POSODA ZA SMETI	BRITANSKI GLASBENIK ENO
SPOPAD! OB SOCI MED 1. SV. VOJNO														AMERISKA VESOLJSKA AGENCIJA	MOJZESOV BRAT					KILOBYTE DOGMA		
	5. IN 4. ČRKA ABECEDNE SL. ZGODOV. (LOJZE)			SUHO LISTJE ZA LEŽIŠČE ŽIVALI VRTINEC						FR. DEPARTMA (iz črk INA) JUŽNOAM. PAPIGA					SKOPJE	PODOBA	MAKEDON. VALUTA REKA V ETIOPIJI					
MANJSI OTOK V KVARNERJU						IZLOČEK USTNIH ZLEZ ASTATIJ						EKRAN							JUŽNOAM. KUKOVICA			
OBSEŽNA KRASKA PLANOTA NA BALKANU							MESTO NA SEV. MAD- ZARSKE					PREBIVALCI ARKTIKE							PASJA HISICA			
ACETATNA CELULOZA (iz črk RAKETI)							DOMAČA PERNATA ŽIVAL					MAKARSKA			KROGLASTA BAKTERIJA				PLESEN NA VINU			

RAI 3 slovenski program	
Za Trst: na kanalu 64 (Ferlugl) in 40 (Milje)	
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)	
20.25	Koticek: Pravljice iz mavrice
20.30	TV DNEVNIK
20.45	Sportna tribuna
20.55	Pri nas doma: Kultura - Živi vrelec

RAI 1	
6.00	Aktualno: Euronews
6.45	Dok.: Kvarkov svet - Združeni za preživetje - Zivali in kultura (J. Downer, vodi Piero Angela)
7.30	Otroski variete Aspetta la banda! (vodita Alessandra Bellini, Marco Del Buono), vmes risanke Tom & Jerry Kids
8.00	Variete: L'albero azzurro - Plavo drevo
8.30	Variete: La banda dello Zecchino, vmes risanke Zelena crta - V živo, iz narave
10.00	Masa, 12.00 Angelus, papežev blagoslov
12.20	Aktualno: Zelena crta (vodi Sandro Vannucci)
13.30	Dnevnik
14.00	Variete: Domenica in (vodijo Mara Venier, Andrea Roncato, G. Galeazzi, G. Casella, don Antonio Mazzi)
18.00	Dnevnik
18.10	Variete: Domenica in
18.30	Sport: 41. zgodovinska regata (iz Genove)
18.40	Sport: 90. minuta
19.50	Vremenska napoved, dnevnik in sport
20.35	Variete: Per Atlanta sempre dritto - Oddaja o olimpijskih igrah '96 v Atalanti (vodita Fabio Fazio, S. Dandini)
20.50	Film: Vincere insieme (dram., ZDA '92, i. M. Kelly, D.B. Sweeney)
22.35	Dnevnik
22.40	Aktualna odd.: TV 7
23.30	Aktualno: Hotel Babylon (vodi Benedetta Mazzini)
0.00	Dnevnik, zapisnik, horoskop, pogovori in vreme
0.20	41. zgodovinska regata
0.40	Koncert

RAI 2	
6.55	Variete: In famiglia - V družini, vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30, 10.00) dnevnik TG2
10.05	Protestantizem
10.50	Nedeljski Disney
11.00	Nan.: Compagni di banco a quattro zampe
11.10	Gummi Bears
12.00	Variete: V družini
13.00	Dnevnik, oddaja o motorjih, 13.30 rubrika Telecamere in vreme
14.05	Film: W le donne! (glas., It. '70, i. Little Tony)
15.45	Nedeljski Disney
16.30	Nan.: Quell' uragano di papà
17.00	Film: L' isola sul tetto del mondo (pust., '74)
18.45	Nan.: Ispettore Tibbs
19.35	Vreme in kratke vesti
19.50	Sport: Domenica sprint
20.30	Dnevnik TG2
20.50	Film: Chissà perchè... capitano tutte a me (kom., It. '80, i. B. Spencer)
22.30	Aktualna odd.: Diversi - Različni - Bagdad Café
23.30	Dnevnik in vreme
23.50	Zidovska kultura
0.20	TGR Sredozemlje
0.50	Film: Ulrà (dram., '90)

RAI 3	
6.30	Variete: Fuori orario
8.55	SP v kanuju
11.00	Dober dan, glasba!
11.30	Dok.: Etna, ognjena gora
12.00	Aktualna odd.: La TV che non c'è
12.30	TGR v Evropi
13.00	Variete: Hollywood party, 13.40 Pubblimania
14.00	Dezelni dnevnik
14.25	Film: Il grande capitano (biog. '59)
16.20	Sport: atletika, avtomobilizem, dresura
18.50	Vreme, dnevnik, deželne vesti, sport
20.00	Aktualno: Gospodarstvo
20.15	Blob Cartoon
20.30	Film: A muso duro (dram., ZDA '74, i. C. Bronson, L. Cristal)
22.30	Dnevnik, deželne vesti
22.55	Sportna nedelja (vodita J. Volpi, M. Leofredini)
23.55	Nočni dnevi
0.05	Boks: Severini-Colombo (IP v superveleter kat.)
1.05	Filmske novosti
1.10	Variete: Fuori orario
2.10	Nad.: Idiot

RETE 4	
6.00	Nan.: Wings, 6.20 Donna in carriera, 7.00 Jeffersoni, 7.30 Družina Bradford, 8.30 Avvocati a Los Angeles
10.00	Nedeljski koncert
11.00	Aktualna odd. o gospodarstvu: Re Mida, vmes (11.30) dnevnik
11.40	Nan.: Hisa v priroji
13.30	Dnevnik Tg4
14.00	Rubrika o medicini
16.00	La signora della città
16.30	Variete: Campioni di ballo (pon.)
19.25	Dnevnik in vreme
19.50	Variete: Game Boat
20.40	Film: Rambo (pust., ZDA '82, i. S. Stallone)
22.30	Film: Notti selvagge (dram., '92, i. C. Collard), vmes (23.30) dnevnik
0.15	Pregled tiska
1.15	Medicine a confronto
3.00	Nna.: L' uomo da 6 milioni di dollari

CANALE 5	
6.00	Na prvi strani
9.00	Nabozna oddaja Frontiere dello spirito
9.45	Aktualno: Anteprema
10.00	Nan.: Dogdivščine
10.30	Aktualno: Paese che vai - Potovanje po italijanskih deželah: Abruci (vodita Licia Colò, Corrado Tedeschi)
12.15	Glasba: Superclassifica Show (vodita G. Scotti, Martina Colombari)
13.00	Dnevnik
13.30	Nan.: Mr. Bean
14.00	Variete: Il Guinness dei primati (vodi Alberto Castagna, pon.)
15.45	Film: Di che segno sei? (kom., It. '75, i. R. Pozzetto, L. Salce)
19.00	Nan.: Casa Vianello - Noblesse oblige
20.00	Dnevnik TG 5 in vreme
20.30	Variete: Stranamore (vodi Alberto Castagna)
22.40	Aktualne odd.: Target (vodi Gaia De Laurentiis), 23.10 Nonsolomoda, 23.40 Corto circuito - X generacija, vmes (0.15) dnevnik
1.00	Aktualna odd. o kulturi: Le notti dell' angelo
1.30	Film
3.00	Pregled tiska

ITALIA 1	
6.30	Otroski variete, vmes nan. in risanke ter varieteja Bim Bum Bam in Viva la vela
11.30	Sport: L' Italia del Giro
12.25	Odprti studio
12.45	Sport: Vodič nogometnega prvenstva, 13.15 Grand Prix
14.15	Variete: Benny Hill
14.30	Nan.: Adam 12
15.00	Sport: kolesarska dirka 79. Giro d' Italia (8. etapa), 17.00 Studio tappa
18.00	Nan.: Agli ordini papà
18.30	Odprti studio, vreme
18.45	Aktualno: Fatti e misfatti
19.00	Nan.: Baywatch (i. D. Hasselhoff), 20.00 Mr. Cooper, 20.30 X-Files (i. David Duchovny, Gillian Anderson)
22.30	Sportna oddaja: Giro Serra (vodi R. Vianello)
23.00	Film: Boxe (dram., ZDA '88, i. Gene Hackman, J. Fahey, J. Beals)
1.00	Italija 1 sport, 1.05 Sport studio
2.10	Film: Per pochi dollari ancora (western '67, i. G. Gemma, Dan Vadis)
4.30	Film: Dietro la pianura (krim., '94, i. R. Girone, V. Gravina)

TELE 4	
19.15	21.50 Dogodki in odmevi
14.55	Nad.: Fiori d' arancio
15.35	Nan.: Nice Friends
17.15	Aktualno: Parole & Musica (vodi V. Fiandra)
18.20	Odd. o motorjih: Crono
20.30	Dok.: Moderna umetnost
21.00	Nan.: Napoleon in zenske, 22.50 Al lupo!

MONTECARLO	
13.00	20.00, 22.30, 1.00 dnevnik, 13.15, 19.45 Sport
9.30	Nedeljski sport
14.00	Avtomobilizem
15.00	Film: Colpo gobbo all' italiana (kom., '63)
17.00	Odd. o motorjih: Crono
17.30	20.15 Avtomobilizem: 500 milj (Indianapolis)
21.00	Film: Un eroe per il terrore (dram., ZDA '88)
23.00	Variete: Tappeto volante
1.30	Nan.: Charlie's Angels

Slovenija 1	
9.30	Sredi galaksije zavij levo, pon. 1. dela nanizanke
9.55	Nedeljska masa, prenos z Ostroznega pri Celju
11.00	Moj prvi video o..., 9., zadnji del
11.30	Obzorja duha
12.00	Ljudje in zemlja
13.00	AFS France Marolt, Porocila
13.05	Hugo, tv igrice
14.35	Nedeljska reportaža
15.20	Sveto pismo - geneza, koprodukcijski film
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Po doma
19.05	Kelih III
19.15	Loto
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
19.50	Zrcalo tedna
20.10	Nedeljskih 60
21.15	Pekovski mojstri, 5. del francoske nad
22.20	TV dnevnik 3, vreme
22.40	Filmov: Drzavljan Kane,

Slovenija 2	
11.15	Tok, tok, kontaktna oddaja za mladostnike
11.55	Poglej me!, pon.
12.35	Lahkih nog naokrog, pon.
13.55	Motociklizem za VN Italije
15.45	Atletski miting za Sikijev memorial, posn.
17.00	Kosarka NBA, 3. tekma finala po konferencah: Orlando - Chicago,
18.55	EP v rokometu: Hrvaska - Slovenija, prenos
20.30	National Geographic, 2. del dok. serije
21.20	Ocetje in sinovi
22.20	Majhne lazi, 3. del
23.10	DP v nogometu: Biostart Publikum - SCT Olimija,

Koper	
16.00	Euronews
16.50	Clovek, ki je naslikal smrt, ameriška kriminalka, 1984
18.00	Režija: Alan Cooke
18.00	Slovenski program
18.00	Kam vodijo nase stezice
19.00	TV dnevnik
19.30	Odprte strani
20.25	Zrebanje loto
20.30	Istra in...
21.00	Globus
21.40	Nedeljski sportni dnevnik
22.00	Vsedanes - TV dnevnik
22.15	Svetovno prvenstvo v rokometu: Hrvaska - Slovenija, prenos
23.20	Galebi otok, 3. del italijanske nadaljevanke

Hrvaška 1	
8.20	TV koledar
8.30	Porocila
8.35	Mocni Max, 17. del risane serije
9.00	So cisto znoreli?
9.30	Risanka
9.40	Arktika, dok. serija
10.10	Vsiljivec, am. film
12.00	Porocila
12.20	Kmetijska oddaja
13.40	Mir in dobrot
14.10	Duhovni klic
14.15	Opera Box
14.50	Vedno v nedeljo
17.05	Oprah Winfrey Show
17.05	Porocila
17.20	Ironclads, ameriški film,
18.50	Ribicija, risane nanizanke
19.15	Tv fortuna
19.30	Dnevnik
22.15	Dnevnik
22.35	Porocena in z otroki, 12. del ameriške humoristične nanizanke

RADIO

Slovenija 1	
5.00, 6.00, 8.00, 9.05, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 23.00	Porocila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Veseli tobogan; 9.00 Binkoštna maša; 10.05 Kviz: Quo vadis; 11.05 Poslušalci čestitajo; 12.05 Na današnji dan; 13.25 Za naše kmetovalce; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Gost; 16.20 Pod lipo domačo; 18.05 Reportaža; 18.35 Zbori; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nočno.
Slovenija 2	
5.00, 6.00, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30	Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.50 Kulturne prireditve; 9.35 Popevka; 10.00 Stergo ergo; 10.35 Gost; 11.35 Obvestila; 11.45 Gori. Doli. Naokoli; 13.00 Športno popoldne z aktualnimi informacijami, nogomet, zimzelene melodije; 14.00 Predolimpijska oddaja; 15.00 Morda niste vedeli; 15.30 Dogodki in odmevi, vreme, promet, sport; 16.05 Popevki tedna; 19.30 Top albumov; 21.00 Drugi val; 22.00 Zrcalo dneva, vreme.
Slovenija 3	
8.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00	Porocila; 8.05 Na poljani jutro; 8.30 Preludij; 9.00 Binkoštna maša; 10.05 Orkestri in solisti; 10.40 Izbrana proza; 11.05 Komorni orkester

Slovenicum; 13.05 Amaterski zbori; 14.05 Zabavna igra; 14.35 Qperno popoldne; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 S prijatelji glasbe; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 19.30 Koncert orkestra Slov. filharmonije; 21.30 Nokturno; 22.05 Sodobni literarni portret; 22.30 Orgelska in komorna glasba; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88.6 - 98.1 - 100.3 - 100.6 - 104.3 - 107.6 MHz)
8.30, 10.30, 17.30 Porocila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 8.00 Otvoritev, napoved, vreme; 8.15 OKC obveščajo; 9.00 Poti do zdravja; 9.15 Kmetijski nasveti; 9.30 Po domače; 10.10, 11.00 Primorski kraji in ljudje; 10.40 Power play; 11.30 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Humorna odd.: Du, jes?!; 14.30 Športno popoldne; 15.00 Power play, 15.30 Dogodki in odmevi; 19.00 Dnevnik, večer večnozelenih (T. Pirč); 22.00 Zrcalo dneva; 22.15 Iz diskoteke Radia K.

Radio Koper

(italijanski program)

8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Porocila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 8.00 Igralka bere; 9.00 Kulturna porocila; 9.30 Knjižne novosti; 10.00 Film tedna, gledališče; 10.35 Souvenir d' Italy; 11.00 Ob 11-ih; 12.00 Glasba po

željah; 13.00 Veliki interpreti; 13.40 Bella Bellissima; 14.30 V nedeljo; 17.45 Lestvica LP; 18.45 London Calling (1x mesečno Alpe Adria Magazine); 19.30 Sport; 20.00 RMI.

Radio Trst A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Porocila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled tiska; 10.00 Mladinski oder: Čebulčkove dogodivščine (r. A. Rustja, 3. del); 10.30 Vesele po domače; 11.00 Smešni greh; 11.10 Orkestri; 11.30 Nabozna glasba; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Obzorik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Mala scena: Majstrova najdaljša mariborska noč (S. Vuga, r. J. Babič); 15.10 Krajevne stvarnosti - Z naših prireditev, nato Prikljubljene melodije; 17.00 Sport in glasba; 19.20 Sport za naslednji dan.

Radio Opčine

7.15, 12.15, 18.15 Krajevna porocila; 11.30, 15.10, 17.10 Porocila; 10.30 Jutranji val.

Radio Koroška

6.00-7.00 Dobro jutro, Koroška! - Guten Morgen, Kärnten - Duhovna misel (žpk. Florian Zergoi); 18.00-18.30 Praznična (P. Zunder).

Horoskop

zapisal B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Spoznajte že enkrat, da je vaše vztrajanje pri nekaterih zahtevah in pričakovanjih povsem jalovo, kajti ni je na svetu duše, ki bi se spreminjala zaradi bojazni, da je ne marajo take kot ni.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Odrekli se boste svojim načrtom, popustili zahtevam bližnjih in med prijetnim izletom spoznali, da ste lahko v stiku s seboj tudi sredi največjega direndaja. Hujši je, bolj se ostri posluh.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Spoznali boste, da vam ni treba kopiciti poguma, kadar vas zavira bojazen pred namišljenimi ovirami. Zadostuje trezno spoznanje, odprtost za novo in korak, kakršnega ubirajo otroci.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Slepih oči se boste predajali vplivom okolice, zato se vam bo zgodilo, da jih boste zvečer nemočno obtoževali za izjalovljena pričakovanja. Ne pozabite: slepi se zanasajo na sluh.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Kljub temu, da je pred vami se veliko nerešenih težav in neopravljenih nalog, boste vendarle izpregli svojo dušo, jo spustili na plano ter ji dovolili svoboden let med oblake.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Se malo, pa se bo vaše življenje obrnilo na bolje. Ne sedite križem rok, ampak k spremembi prispevajte tudi sami; ne z izsiljevanjem pozitivnosti, ampak z odstranjevanjem negativnosti.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Vzeli si boste čas za temeljit premislek o zadevi, ki je malone usodnega pomena za nadaljnji tok vašega življenja. Preden nadaljujete z načrti, skusajte pomesti z notranjimi ovirami.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: V domačem logu se boste zapletli v rahel spor, ki pa se bo na srečo resil v vsestransko korist - vendar le, če boste premagali svojo tmno, prislunili drugim in sprejeli kompromis.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Čeprav je nedelja, se vam bo vendarle ponudila prilika za veliki poslovni met. Ni nujno, da bo prišla iz tujih ust, veliko bolj verjetno je, da jo bo porodila vaša bujna fantazija.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Doživeli boste veliko prijetnih presenečenj, le eno bo, ki bo v vaše srce vneslo nemir. Maja se ni konec, zato se nikar ne upirajte, ko boste izvedeli, da ste se zaljubili.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Neutrudno boste izživljali bližnje in daljne ter tamali nad vidnimi in nevidnimi ovirami. Ste že opazili, da so nedelje dnevi, ko se obnasate kot tečen in razvajan otrok?

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Do okolice boste nadvse pozorni in prijazni, zato bo vaš občutek nepriljubljenosti doobra upadel - pac dotle, dokler ne boste spoznali, da so obdarjenci ponovno pozabili na svoj dolg.

RAI 3 slovenski program	
Za TAST: na kanalu 64 (Ferlugl) in 40 (Milje)	
Za GORICO: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)	
20.25	Koticek: Pravlјice iz mavrice
20.30	TV DNEVNIK
20.50	Sportna tribuna

RAI 1	
6.30	Jutranji dnevnik
6.45	Jutranja oddaja Unomatina, vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.35, 9.00, 9.30) dnevnik, 7.35 gospodarstvo
9.35	Film: L' ira di Dio (vestern, lt. '68)
11.10	Aktualna odd.: Verdemattina - Nasveti, vmes (11.30) dnevnik
12.25	Vreme in kratke vesti
12.35	Nan.: Gospa v rumenem - Generala (i. A. Lansbury, Gene Bany)
13.30	Dnevnik, 13.55 rubrika Ambarabā, gospodarstvo
14.10	Dok.: Kvarkov svet - Likaoni (r. A. Degrē)
15.10	7 dni v parlamentu
15.40	Mladinski variete Solletico, vmes risanke in nan.
17.30	Nan.: Zorro
18.00	Dnevnik
18.10	Zanimivosti iz vsakdana: Italia Sera
18.50	Variete: Luna Park (vodi Fabrizio Frizzi)
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.35	Kviz: Luna Park - La zingara (tel. 0769/73921)
20.50	Film: Senza pelle (dram., lt. '94, r. A. D'Alatri, i. Kim Rossi Stuart, Anna Galliena, M. Ghini)
22.30	Dnevnik
22.35	Aktualna odd. o politiki: Porta a porta (vodi Bruno Vespa)
0.00	Dnevnik in vreme, zapi-snik, horoskop, nočni pogovori in vreme
0.30	Aktualno: Cammin leggendo (V. Gassman)
1.00	Aktualni pogovori: Sotto-voce - Potihoma
1.15	Film: Teorema (dram., lt. '68, r. P.P. Pasolini, i. Silvana Mangano)

RAI 2	
7.00	Variete za najmlajše, vmes nan. Blossom
8.30	Nan.: Družina Drombush
9.25	Aktualno: Potrebujem te
9.35	Protestantizem
10.05	Film: I corvi ti scaveranno la fossa (vestern, '71)
11.30	Rubrika o zdravstvu Tg2 33, 11.45 dnevnik
12.00	Variete: I fatti vostri
13.00	Dnevnik in vreme, 13.30 Navade in družba, 13.50 Rubrika o knjigah Bravo chi legge, 14.05 Quante storie flash
14.15	Variete: I fatti vostri
14.40	Nad.: Quando si ama, 15.10 Santa Barbara
16.00	Dnevnik
16.05	TV film: L' affare Dreyfuss (zgod., i. H. Berger)
17.00	Kratke vesti - Tg2 Flash
17.50	Variete: C' era una volta
18.20	Dnevnik in sport
18.45	Nan.: Ispettore Tibbs
19.35	Sport in predstavitev Tg2
19.50	Risanke: Go-Cart
20.30	Tg 2 - Dnevnik
20.50	Nan.: Ispettore Derrick
22.00	Aktualna odd.: Mixer
23.30	Dnevnik in vreme
0.00	Aktualno: Tv zone
0.25	Ponoci, na trgu Italija

RAI 3	
6.00	Jutranji dnevnik, drobci
8.40	Film: I gangsters (krim., ZDA '46, i. A. Gardner)
10.30	Videosapere: Vstop prost, Zdravje, Filozofija, Media/Mente, Livingstone, Potovanje po Italiji, Znanstveni dnevnik, Cestni pisatelji, itd.
12.00	Dnevnik
12.15	Aktualno: Telesogni, 13.00 Kljub vsemu, moja Italija, 13.35 VideoZorro
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.50	Tgr Eurozoom
15.00	Sportno popoldne: tenis (Roland Garros)
19.00	Dnevnik, izdelne vesti
20.00	Aktualno: 10 minut
20.10	Variete: Blob
20.30	Dok.: V kraljestvu zivali (vodi Giorgio Celli)
22.30	Dnevnik, izdelne vesti
22.55	Nan.: Resnične zgodbe - Hassanovo potovanje
23.30	Aktualno: Money Line
0.30	Dnevnik, pregled tiska
1.10	Variete: Fuori orario
1.15	Nogomet: Fiorentina-Inter

RETE 4	
7.00	Gospodarstvo
8.00	Nan.: Avvocati a Los Angeles, 9.00 Un volto, due donne; 10.00 Zingara, 10.30 Renzo in Lucia, 11.45 La forza dell' amore, vmes (11.30) dnevnik
12.30	Nan.: Hisa v preriji
13.30	Dnevnik
14.00	Medicine a confronto
14.15	Nad.: Sentieri
15.30	Film: Stanno tutti bene (dram., lt. '90)
17.40	Aktualne teme: Giornata per giorno
19.25	Dnevnik in vreme
19.50	Variete: Game Boat, vmes risanke I Puffi
20.40	Variete: Campioni di ballo (vodi L. Cuccarini)
23.30	Film: Il piacere è tutto mio - Skin Deep (kom., ZDA '89, i. J. Ritter), vmes (23.30) dnevnik
2.00	Pregled tiska
2.20	Film

CANALE 5	
6.00	Na prvi strani, vreme
8.45	Variete: Maurizio Costanzo Show (pon.)
11.30	Televizijsko sodišče Forum (vodita R. Dalla Chiesa, S. Licheri)
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful (i. Ron Moss, K. Kelly Lang)
14.15	Nan.: Robinsonovi - Sne-manje (i. Bill Cosby, K. Knight Pulliam, M. J. Warner)
14.45	Variete: Casa Castagna
16.00	Otroški variete Bim Bum Bam in risanke
17.25	Nan.: Il villaggio dei corsari
18.00	Kviza: OK, il prezzo è giusto! (vodi Iva Zanicchi), 19.00 La ruota della fortuna (vodita Mike Bongiorno, A. Elia)
20.00	Dnevnik TG 5
20.25	Variete: Striscia la notizia (vodita Lello Arena, Enzo Iacchetti)
20.40	Film: Ricomincio da capo (kom., ZDA '93, i. Bill Murray, A. MacDowell)
22.50	Dnevnik
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (0.00) dnevnik Tg5
1.30	Sgarbi quotidiani
2.30	Aktualno: Target

ITALIA 1	
6.10	Otroški variete
9.05	Aktualno: Secondo noi
9.15	Nan.: Super Vicky
9.45	Variete: Pianeta bambino
10.30	Sport: L' Italia del Giro
11.30	Nan.: T.J. Hooker
12.25	Odpri studio, 12.45 Fatti e misfatti, Sport studio
13.00	Variete za najmlajše, vmes risanke
14.30	Kolesarska dirka 79. Giro d' Italia (9. etapa)
16.30	Sport: Studio tappa
17.30	Variete: Benny Hill
17.50	Nan.: Primi baci
18.30	Odpri studio, vreme, 18.45 Secondo noi, 18.50 Sport studio
19.05	Nan.: Baywatch (i. Pamela Anderson, Alexandra Paul), 20.00 Gli amici di papà
20.30	Film: Gunmen - Doppia azione (pust., ZDA '94, i. C. Lambert, P. Stewart)
22.30	Sport: Giro Sera
23.00	Nogomet: Koreja-Juventus, vmes aktualne teme
Fatti e misfatti	
0.10	Sport: Rally
1.40	Italija 1 sport - Sport studio
2.50	Film: Italia a mano armata (krim., lt. '76, i. M. Merli, R. Pellegrin)

TELE 4	
13.30	19.30, 22.00, 0.05 Dogodki in odmevi
14.55	Nad.: Fiori d' arancio
13.35	Nan.: Nice Friends, 16.20 Napoleon in zenske
20.30	Nan.: The Cat, 21.00 Sotto un cielo di fuoco
21.55	Gospodarstvo
22.35	Nan.: Out

MONTECARLO	
13.00	20.00, 22.30, 0.30 Dnevnik, 13.15, 19.50 Sport
13.30	Nan.: Gospa in prikazen
14.00	Film: Il favortio della grande regina (zgod., '55)
16.00	Variete: Tappeto volante
18.00	Tenis
20.15	Aktualno: Primo piano
20.30	Film: I cannoni di San Sebastian (vestern, '68)
22.35	Film: Chi è Harry Keller-man (kom., ZDA '71)
0.50	Road to England

Slovenija 1	
9.30	Videostrani
10.05	Pravlјice iz lutkarjevega vozicka, 4. del
10.35	Arabela se vraća, 12. del
11.05	Drzavljan kane, pon. ameriskega filma
13.00	Porocila
13.05	Novice iz sveta razvedrila, pon.
13.55	Tedenski izbor: Utrip
14.10	Zrcalo tedna
14.25	Za tv kamero
14.35	Forum
14.55	Nedeljska reportaza
15.25	Ocetje in sinovi
16.25	Dober dan, Koroska, pon.
17.00	TV Dnevnik 1
17.10	Radovedni Tacek
17.40	Tv oko, 12. del
18.05	Simpsonovi, 34. del ameriske nanizanke
18.30	ABC - ITD, tv igrice
19.10	Risanka
19.20	Zrebanje 3 x 3
19.30	TV Dnevnik 2
20.05	Sostanovalka, 5. del angleske nanizanke
20.35	Televizijska konferenca
21.25	Srecko Kosovel - v meni, prevrat
22.05	Vceraj, danes, jutri
22.10	TV Dnevnik 3
22.40	Severna obzorja, 7. del ameriske nanizanke
23.30	Svet poroca
0.00	Porocila

Slovenija 2	
9.00	Euronews
10.25	Ucimo se tujih jezikov
10.35	Turisticka oddaja
10.50	V zariscu
11.05	Christy, 3. del
11.55	Josipa Lisac, posnetek koncerta iz CD
12.55	Sobotna noc
15.00	Sportni pregled
15.45	Sostanovalka, 4. del angleske nanizanke
16.15	Severna obzorja, 6. del ameriske nanizanke
17.00	Munchencana v Hambur-gu, pon. 8. dela nemske nadaljevanke
18.00	Po Sloveniji
18.45	Sedma steza
19.15	Angleska glasbena lestvica
20.10	Osmi dan
20.40	Pogresani, ameriski film
22.50	Brane Roncel izza odra
1.10	Kosarka NBA

KOPER	
16.00	Euronews
16.30	Nedeljski sportni dnevnik
16.50	Globus
17.30	TVD mladi
18.00	Slovenski program
18.45	Studio 2 sport
19.00	Primorska kronika
19.30	Vsedanes
19.30	Istra in...
20.00	Goli Evrope
20.30	»Il piacere degli occhi« - tedenska oddaja o filmu
21.00	Odpri strani
21.30	Dokumentarna oddaja
22.00	Vsedanes
22.15	Euronews
22.30	Slovenski pogram Sportel

Hrvaška 1	
12.00	Dnevnik
12.20	Ljubezen, 252. del nadaljevanke
12.45	Hollyjina poroka, pon. ameriskega filma
14.30	Otroški program
15.05	Porocila
15.10	Zgodba
15.25	Vzgojne teme
17.45	Domace video smešnice, 4. del
18.15	Kolo sreće
18.50	Alpe-Donava-Jadran
19.30	Dnevnik
20.10	Ziva resnica
20.40	Na temni strani poloble, hrvaški film
21.45	Dokumentarna oddaja
22.15	Dnevnik
22.35	Slika na sliko
23.05	Gospod Velicastni, kopr. film, 1982

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Porocila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.50 Biovreme; 8.05 Radio plus; 8.40 Minute za smeh; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.10 Obvestila in osmrtnice; 14.30 Varnostna kultura; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.45 Lahko noc, otroci; 20.00 Sotocja; 21.05 Zaplesite z nami; 22.30 Slovenski pevci šansonov in evergrinov; 23.05 Literarni nokturmo.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 7.30 Zvezdni pregled; 8.40 Kalendar prireditiv; 9.35 Popevki tedna; 11.00 Ekološke teme; 11.35 Obvestila; 12.00 Opoldne; 14.00 Drobti-lice; 14.45 Gost; 15.30 DIO, vmes sport, vreme; 16.15 Popevki tedna; 16.40 Meta in Pil; 18.00 Študentski rock; 19.30 Ameriška country lestvica; 20.00 Popularnih 40; 22.00 Zrcalo dneva; 22.23 V soju zarometov.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Porocila; 8.05 Glasbena matineja; 10.05 Kulturna panorama; 11.05 Čas in glasba; 13.05 Igra za oroke; 14.05

Izobraževalni program; 15.00 Pihalne godbe; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Divertimento; 16.40 Ekonomska politika; 17.00 Nove glasb. generacije; 18.05 Kulturni globus; 18.15 Slov. glasbena ustvarjalnost; 19.30 Operni koncert; 20.30 S tujih koncertnih odrov; 22.05 Dvignjena zavesa; 22.25 Komorni studio; 23.55 Lirični utrinek

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 17.30 Porocila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutranjik, osmrtnice; 7.40 Noč in dan; 7.45 Evergreen; 8.05 Pozdrav; 8.15 Na rešet; 8.45 Delo; 9.00 Kulturne napovedi; 9.45 Odgovori na »rešete«; 10.40 Power play; 11.00 V podaljšku - športni rezultati; 12.20 20 modrih; 13.00 Daj, poveji; 15.00 Power play; 15.30 DIO; 16.00 Glasba po željah; 16.55 6 prešernih; 17.00 Parlamentarna kronika; 18.00 Bla bla radio; 19.30 Večerni pr.; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Iz diskoteke.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.40 32-322; 9.35 Pred naše mikrofone; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Edig Galletti; 10.40 Souvenir d' Italy; 11.00 Ri-belli e dannati; 11.15 Dialog; 13.00 Glasba po željah; 14.45

Tuttoscuola; 15.00 Fonorizzonte; Ob 16-ih; 18.45 Magic bus; 19.45 Sport; 20.00 RMI.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Porocila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Kalendar in Pravlјica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Na barko kljče strel; 8.40 Slov. lahka glasba; 9.15 Odpri knjiga: Smrt v Benetkah T. Mann, (prip. Ivo Barišič, r. M. Sosić, 16. del); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.40 Primorska poje; 13.20 Kmetijski tednik; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Na otroškem valu (L. Gec); 15.00 Pot-puri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: Pihalni kvintet Slowind; 18.00 Znanstvene raziskave: študent naj bol; 18.35 Glasbeni predah; 19.20 Spored za naslednji dan.

Radio Opčine

7.15, 12.15, 18.15 Krajevna porocila; 11.30, 15.10, 17.10 Porocila; 10.00 Matineja (Horoskop); 13.00 Samo za Vas - Ostali Trst (pon.); 20.30 Loža v operi.

Radio Koroška

6.08-7.00 Dobro jutro, Koroška - Guten Morgen, Kärnten; 18.10-19.00 Glasbena oddaja.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo trzaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, Republika, Vojkova 78, tel. 061-1684456, fax 061-345285/345289
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Publist SRL
Trst, Ul. Valdirivo 36 / I. nad. poštni predal 568
tel. 040-361888, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
Tel. in fax: 061-1262044

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 60 SIT
Naročnina za leto 1996 - 430.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, letna 15.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
ziro račun 51420-601-27926

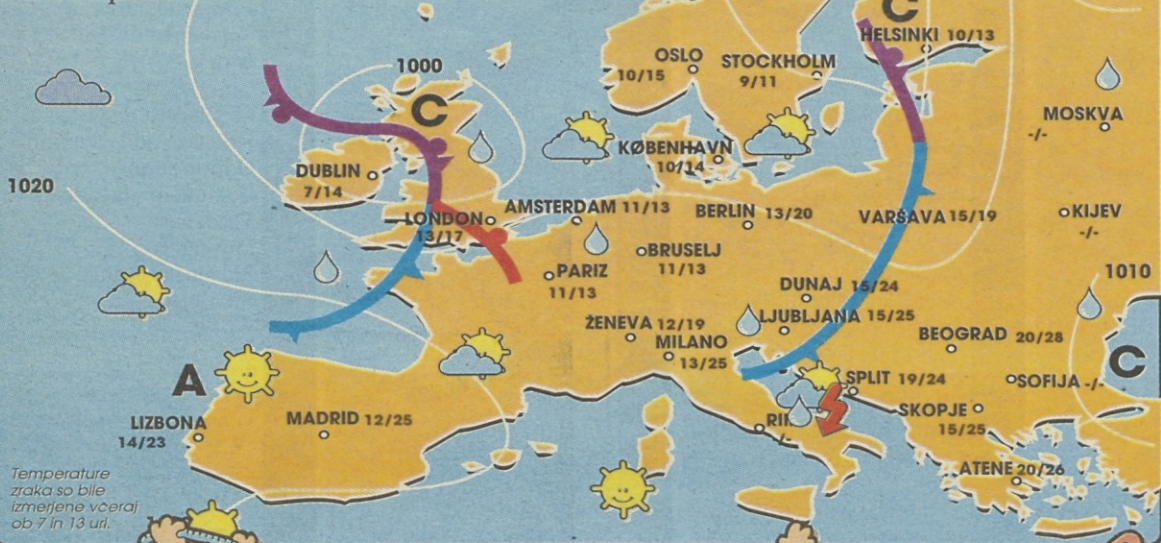
Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad Alpami in Sredozemljem je območje enakomernega zračnega pritiska. Hladna fronta se pomika prek Slovenije, naslednja pa je doseгла obale zahodne Evrope in bo jutri vplivala na vreme pri nas.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 05.17 in zšlo ob 20.40. Dan bo dolg 15 ur in 23 minut.

LUNINE MENE

Luna bo vzšla ob 13.29 in zšla ob 2.14.

PLIMOVANJE

Danes: ob 1.02 najnižje -8 cm, ob 4.59 najvišje -3 cm, ob 10.45 najnižje -19 cm, ob 18.19 najvišje 31 cm.

Jutri: ob 1.32 najnižje -20 cm, ob 6.56 najvišje 2 cm, ob 12.05 najnižje -18 cm, ob 18.59 najvišje 38 cm.

BIOPROGNOZA

Dopoldne bo vreme na počutje in razpoloženje ljudi vplivalo ugodno, popoldne pa se bo pojavila vremenska obremenitev in z njo povezane težave. Motebo tudi spanje.

TEMPERATURA VODA

POSTAJA	st. C	POSTAJA	st. C
Mura Gornja Radgona	12,2	Gradascica Dvor	9,9
Sava Radovljica	9,6	Savinja Veliko Sirje	14,6
Sava Sentjakob	12,0	Soca Solkan	11,8
Sava Hrstnik	13,5	Idrija Podrečje	9,6
Sora Suha	11,8	Vipava Dolenje	9,9
Ljubljana Moste	13,2	Jadransko morje Koper	20,4

TEMPERATURE IN VIŠINE SNEGA V GORAH

VIŠINA	°C
500 m	19
1000 m	14
1500 m	10
2000 m	7
2500 m	3
2864 m	0

Snežna odeja je dokaj sesedena in utrjena, vendar zaradi toplega vremena zmehčana, v visjih legah pa ponoci zamrzne, tako da jutraj in del dopoldneva drži človeško tezo. Na območjih, kjer so se večje količine naplajenega snega, je nevarnost proženja snežnih plazov 2., sicer pa je splošna nevarnost minimalna, 1. stopnje.

DANES

JUTRI

SVET / SLIKA PRI SLIKI... ZGODBA PRI ZGODBI... PA ŠE RES JE

Mir je opremljen s panoji za sončno energijo

Ruska kozmonavta Juri Onufrienko in Juri Usacev sta se »sprehodila« po vesolju, da bi na vesoljsko ladjo Mir namestila vrsto sončnih panojev. Delo je bilo precej zahtevno, ob koncu pa sta kozmonavta namestila napravo. Na fotografiji (Telefoto Ap), ki je bila posneta s televizijskega ekrana, je v ospredju nova sončna naprava v ozadju pa je vidna zemlja. Kozmonavta sta med »anteno« in zemljo

Vzhodni Nemci ljubijo papirnato osebno izkaznico

BERLIN - Javno-mnenjske raziskave kažejo, da bi dobra petina državljanov bivše Nemske demokratične republike zelela obnovitev prejšnjega režima, v katerem je bila morda pravica do besede okrnjena, vendar je bila zagotovljena socialna varnost. Poseben pojav »ostalgičnosti« (od Ost - vzhod) je tudi dejstvo, da na tisoče državljanov bivše DDR se ni zamenjalo starih osebnih izkaznic z novimi združenimi Nemci.

Po poročanju nemških časopisov vsaj 8.000 državljanov v Berlinu, 3.000 v Dresdenu in na stotine državljanov v manjših mestih in vaseh, hrani staro osebno izkaznico, čeprav je zapadla ob koncu lanskega leta. Za novo izkaznico ni potreben velik napor, dovolj je, da se državljani predstavijo na občinskem uradu in mu jo zamenjajo z

novi, plastično, ki je ni mogoče ponarediti. Toda marsikomu je stara papirnata izkaznica s kladičkom in sestilom veliko ljuba.

Tiste, ki jih je policija dobila s staro neveljavno izkaznico, so se izgovarjali na najrazličnejše načine. In v marsikateri izjavi je bilo začutiti nezadovoljstvo z novimi in obziranje za DDR. »Vprašujete me za za osebno izkaznico, toda mene ni nihče vprašal, ali želim združitev,« je baje zabrusil policistom moški iz Erfurta. Drugi so se izgovarjali, da niso imeli časa za zamenjavo, ali da jim nihče ni povedal, da morajo zamenjati izkaznico.

Nemci vzhodnih dežel so spoznali, da je zahodna tekmovalna družba včasih kruta in obzalujejo izgubljeno socialno varnost, ki jo je jamčila Nemska demokratična republika.

Art se je hitro rešil jezdeca

Na rodeu v St. Albertu se je Kyle Bowers pomeril z divjim Artom. Konj se je kaj kmalu znebil jezdeca, ki je kar »odfrčal« s sedla (Telefoto Ap)

V Argenti našli orjaškega kalamara

RAWSON 8 ARGENTINA) - Na neki plazi v pokrajini Chubut kakih 1.800 km južno od Buenos Airesa so pobiralci alg odkrili orjaškega kalamara. Zival meri 4 metre in tehta 180 kilogramov.

Patagonsko raziskovalno središče je napovedalo, da bodo kalamara zmrznili in bo na razpolago raziskovalcem. V argentinskem morju so razširjeni kalamari, ki so dolgi okoli pol metra in živijo v globini od 500 do 1.000 metrov, medtem ko se zelo malo ve o orjaških kalamarih, ki živijo v oceanskih globinah. Prav zato je orjaški kalamar za znanstvenike tako zanimiv.

Simeon II. se je vrnil v Bolgarijo

SOFIA - Po 50 letih izgnanstva se je včeraj vrnil v Bolgarijo bivši kralj Simeon II. Bivši kralj je prišel na daljši obisk v spremstvu soproge Margarite. Kaze, da ima kraljevski par v načrtu daljše potovanje po Bolgariji. Poleg glavnega mesta Sofije naj bi obiskal Varno na Crnem morju, Podonavje in nekatere toplice.

Glasnica bivšega kralja Galia Dičeva zagotavlja, da bivši monarh nima »nobene politične ambicije«, toda njegova prisotnost bi lahko prevesila na stran monarhije tehnično javnega mnenja. Simeon je zapustil Bolgarijo leta 1946, ko se je prebivalstvo na referendumu opredelilo za republiko.

Sin terja očeta

ZENEVA - Na zahtevo novega katarskega emira Hamada je švicarsko sodstvo zamrznilo bančne račune izgnanega emira Khalifa El Thanija. Novi emir Hamad, sicer Khalifov sin, namreč trdi, da je zaklad (okoli 6 milijard dolarjev), ki ga je oče po izgonu odnesel s sabo, državna last.

Madonna bo imela hčerko

NEW YORK - Pop zvezdnica Madonna pričakuje hčerko. Tako piše New York Daily News, ki dodaja, da je pred dobrim mesecem zvezdnica napovedala nosečnost. Po poročanju časopisa naj bi Madonna in njen sedanji spremljevalec Carlos Leon uradno sporočila, da pričakujeta hčerko, ko se bosta iz Londona vrnila v New York.